

Domovská stránka>Podanie na súd>Právne systémy – na úrovni EÚ a členských štátov>**Vnútroštátne špecializované súdy**

Vnútroštátne špecializované súdy

V niektorých členských štátoch existujú špecializované súdy, ktoré sa zaoberajú osobitnými záležitosťami. Takéto súdy sa často zaoberajú spormi týkajúcimi sa správnych záležitostí alebo v niektorých prípadoch spormi medzi súkromnými osobami alebo podnikmi.

Niektoré členské štáty majú špecializované súdy pre správne veci, t. j. spory medzi verejnými orgánmi a súkromnými osobami alebo podnikmi týkajúce sa rozhodnutí verejnej správy, ako napr. spor o stavebnom povolení, povolení na podnikateľskú činnosť alebo oznámenie o vymeraní daní.

Pokiaľ ide o spory medzi súkromnými osobami a/alebo podnikmi („občianskoprávne veci“), v niektorých členských štátoch existujú špecializované súdy o zamestnaneckých veciach.

Podrobnejšie informácie na vnútroštátnej úrovni sa zobrazia, ak si zvolíte príslušnú štátnu vlajku.

Posledná aktualizácia: 17/11/2021

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.

Vnútroštátne špecializované súdy - Belgicko

V tejto sekcii nájdete prehľad špecializovaných súdov v Belgicku.

Osobitné súdy

Informácie o všetkých záležitostiach týkajúcich sa súdov špecializovaných v istej oblasti (pracovné právo, obchodné právo) nájdete v časti „Všeobecné súdy“.

Ústavný súd

 Ústavný súd kontroluje súlad zákonov, nariadení a vyhlášok s ústavou. Dohliada na **správne rozdelenie kompetencií** medzi federálnymi krajinami a federálnym štátom.

Ústavný súd je jurisdikciou 12 sudcov, ktorí dohliadajú na dodržiavanie ústavy belgickými zákonodarcami. Môže **zrušiť a pozastaviť zákony, nariadenia a vyhlášky**. Ústavný súd bol zriadený ako osobitná jurisdikcia. Vzhľadom na jeho osobitné poslanie je nezávislý tak od zákonodarnej, ako aj od výkonnej a súdnej moci.

Ústavný súd nahradil tzv. arbitrážny súd zriadený v roku 1980 počas postupnej premeny Belgicka na federálny štát. Prvý názov bol zvolený zriaďovateľom pre jeho osobitnú úlohu rozhodcu medzi zákonodarcami federálneho štátu a spoločenstiev a regiónov. Jeho úloha však bola obmedzená na kontrolu súladu zákonov, nariadení a vyhlášok s pravidlami rozdelenia právomocí uvedenými v ústave a v zákonoch inštitucionálnych reforiem.

Názov ústavný súd, ktorý mu patrí od 7. mája 2007, sa viac zhoduje s jeho právomocami, ktoré boli rozšírené na kontrolu zákonov, nariadení a vyhlášok vzhľadom na hlavu II ústavy (články 8 a 32 o právach a slobodách Belgičanov), ako aj články 170 a 172 (zákonosť a rovnosť daní) a 191 (ochrana cudzincov).

Šesť sudcov patrí do frankofónnej jazykovej skupiny, **šesť** do flámskej jazykovej skupiny. Jeden sudca musí dostatočne ovládať nemčinu. Traja sudcovia v každej jazykovej skupine musia mať minimálne 5-ročnú skúsenosť ako členovia parlamentného zhromaždenia a 3 sudcovia musia mať praktickú skúsenosť v oblasti práva (profesor práva na niektorej belgickej univerzite, sudca na kasačnom súde alebo v Štátnej rade, súdny referendár na ústavnom súde).

Zdroj: [Webové stránky ústavného súdu](#)

Štátna rada

Poradná a súdna inštitúcia, v ktorej sa stretáva zákonodarná, výkonná a súdna moc, **Štátna rada** vďačí za svoju existenciu snahe zákonodarcu zabezpečiť všetkým fyzickým aj právnickým osobám účinný opravný prostriedok voči protiprávnym správnym aktom, ktoré im spôsobili ujmu.

Medzi hlavné právomoci Štátnej rady patrí právomoc **pozastaviť a zrušiť správne akty** (individuálne akty a nariadenia), **ktoré sú v rozpore s platnými právnymi predpismi**.

Chrániť proti svojvoľi v správnom konaní však nie je jedinou úlohou rady. Plní aj **úlohu poradného orgánu** v oblasti legislatívy a regulácie.

Štátna rada je tiež **kasačným súdom**, ktorý sa zaoberá odvolaniami **voči rozhodnutiam nižších správnych súdov**.

O podaných návrhoch Štátna rada rozhoduje prostredníctvom súdnych rozhodnutí a uznesení.

Rada **sa skladá** zo 44 doživotne vymenovaných členov, a to 1 prvého predsedu, 1 predsedu, 14 predsedov senátov a 28 štátnych radcov.

Členovia zasadať na valnom zhromaždení Štátnej rady a v jednom zo senátov sekcie správneho súdnictva alebo legislatívnej sekcie.

Zdroj: [Webové stránky Štátnej rady Belgicka](#).

Právne databázy v týchto oblastiach

 [Webové stránky Štátnej rady Belgicka](#)

 [Webové stránky ústavného súdu](#)

Je prístup do databázy bezplatný?

Áno, prístup je bezplatný.

Súvisiace odkazy

 [Service Public Fédéral Justice](#) (Ministerstvo spravodlivosti)

Posledná aktualizácia: 28/07/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Bulharsko

V tomto oddiele sa nachádzajú informácie o špecializovaných súdoch v bulharskom súdnictve.

Špecializované súdy

V Bulharskej republike nepôsobia nijaké pracovné, námorné, obchodné či iné špecializované súdy.

Správne súdy

Systém správnych súdov sa v Bulharsku zaviedol v roku 2006, keď sa prijal nový správny poriadok. Systém správneho súdnictva zahŕňa 28 oblastných správnych súdov a Najvyšší správny súd (*Varhoven administrativen sad*).

Správne súdy

Správne súdy majú právomoc preskúmať všetky návrhy, ktorých cieľom je:

vydanie, zmena, zrušenie alebo anulovanie správnych aktov,
anulovanie dohôd, na ktoré sa vzťahuje správny poriadok,
náprava neoprávnených postupov alebo opomenutí správnych orgánov,
náprava v prípade neoprávneného núteného výkonu,
náhrada škody spôsobenej akýmkoľvek protiprávnym konaním, postupom alebo opomenutím zo strany správnych orgánov alebo úradníkov,
náhrada škody spôsobenej núteným výkonom,
anulovanie, zrušenie platnosti alebo odvolanie rozsudkov správnych súdov,
napadnutie pravosti správnych aktov, na ktoré sa vzťahuje správny poriadok.

Návrh na určenie existencie alebo absencie správneho práva či právneho vzťahu môže podať ktokoľvek, ak navrhovateľ koná vo vlastnou záujme a nemá možnosť žiadneho iného opravného prostriedku.

O veciach, ktoré sa týkajú napadnutia jednotlivých správnych aktov, rozhoduje správny súd s miestnou príslušnosťou v oblasti, v ktorej sa nachádza sídlo oblastného úradu orgánu, ktorý napadnutý akt vydal, ak sa adresa trvalého/súčasného pobytu alebo sídlo navrhovateľa nachádza v spádovej oblasti daného oblastného úradu. O týchto veciach rozhoduje správny súd s miestnou príslušnosťou v oblasti, v ktorom sa nachádza sídlo orgánu, ktorý napadnutý správny akt vydal, ak:

napadnutý akt má viacero adresátov, ktorých adresy trvalého alebo súčasného pobytu nepatria do spádovej oblasti oblastného úradu vydávajúceho orgánu; správa orgánu, ktorý vydal napadnutý akt, nemá oblastný úrad.

O veciach, ktoré sa týkajú napadnutia všeobecných správnych aktov, rozhoduje správny súd s miestnou príslušnosťou v oblasti, v ktorej sa nachádza sídlo orgánu, ktorý napadnutý akt vydal. Ak orgán, ktorý napadnutý správny akt vydal, sídli v inej krajine, príslušným súdom je Sofijský mestský správny súd (*Administrativen sad – grad Sofia*).

Nároky na náhradu škody sa takisto uplatňujú na súde s príslušnosťou podľa adresy alebo sídla navrhovateľa, ak sú dané nároky súčasťou sporu uvedeného v odsekoch 1 – 4.

Ak príslušný súd nie je schopný o veci rozhodnúť, Najvyšší správny súd nariadi postúpiť danú vec správne súdu na rovnakej úrovni.

Pokiaľ sa v zákone nestanovuje inak, správne akty, ktorými sa priamo vykonáva zahraničná, obranná a bezpečnostná politika Bulharska, nepodliehajú súdnej preskúmaniu.

Najvyšší správny súd

Do právomoci [Najvyššieho správneho súdu](#) patria:

napadnutia zákonných predpisov okrem tých, ktoré vydávajú obecné zastupiteľstvá;
napadnutia rozhodnutí Rady ministrov, predsedu vlády, podpredsedov vlád a ministrov;
napadnutia rozhodnutí Najvyššej súdnej rady (*Vissh sadeben savet*);
napadnutia rozhodnutí Bulharskej národnej banky a jej orgánov;
odvolania v rámci kasácie a odvolania z procesných dôvodov proti rozsudkom vydaným prvostupňovými súdmi;
odvolania účastníkov konania proti rozhodnutiam a uzneseniam;
žiadosti o vydanie právoplatných súdnych rozhodnutí v správnych veciach, ktoré sa majú zrušiť;
návrhy na napadnutie iných aktov, ktoré sú vymedzené v právnych predpisoch.

Najvyšší správny súd má divízie, a v rámci nich senáty. Na čele divízií je predseda (alebo podpredseda), ktorý môže predsedáť aj zborom sudcov v príslušnej divízií.

Iné špecializované súdy

Vojenské súdy

História vojenských súdov sa datuje od 1. júla 1879. V roku 1956 prešiel systém vojenských súdov reštrukturalizáciou po rozmiestnení armád v mestách Sofia, Plovdiv, Sliven, Varna a Pleven. (Táto štruktúra vojenských súdov sa zachovala až dodnes.)

Vojenský súd (*Voenen sad*)

[Vojenské súdy](#) rozhodujú ako súdy prvého stupňa o trestnoprávných veciach zahŕňajúcich trestné činy spáchané slúžiacim vojenským personálom, generálmi a dôstojníkmi, poddôstojníkmi a radovým personálom iných ministerstiev a agentúr, civilnými zamestnancami ministerstva obrany, bulharskej armády, oddelení podliehajúcim ministrom obrany, národnej bezpečnostnej službe a národnej spravodajskej službe. Ako druhostupňový súd rozhoduje v týchto veciach Vojenský odvolací súd (*Voенно-апелативен сад*). Právomoci vojenských súdov sa vymedzujú v trestnom poriadku. Tieto súdy majú rovnaký štatút ako oblastné súdy. **Vojenský odvolací súd** (ktorý je jediným svojho druhu) rozhoduje o odvolaniach (vrátane odvolaní z procesných dôvodov) proti rozhodnutiam všetkých vojenských súdov v Bulharsku.

Špecializovaný trestný súd (*Specializiran nakazatelen sad*)

Špecializovaný trestný súd bol zriadený zákonom, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o súdnictve (uverejnený v štátnom vestníku č. 1 z roku 2011).

V Bulharskej republike je len jeden Špecializovaný trestný súd (so sídlom v Sofii) a pôsobí na úrovni oblastného súdu. Jeho právomoc je vymedzená zákonom. (Článok 411a trestného poriadku obsahuje úplný zoznam trestných činov podliehajúcich právomoci Špecializovaného trestného súdu, pričom väčšina z nich je páchaná organizovanými zločineckými skupinami alebo na objednávku týchto skupín.)

Špecializovaný trestný súd sa skladá zo sudcov a na jeho čele je predseda.

Odvolania (vrátane odvolaní z procesných dôvodov) podané proti rozhodnutiam Špecializovaného trestného súdu posudzuje [Špecializovaný odvolací trestný súd](#) (*Апелативен специализиран наказателен сад*). Sídli v Sofii.

Špecializovaný odvolací trestný súd sa skladá zo sudcov a na jeho čele stojí predseda. Najvyšším trestným súdom, ktorý preskúma kasačné rozhodnutia vydané Špecializovaným odvolacím trestným súdom, je [Najvyšší kasačný súd](#) (*Varhoven kasationsen sad*).

Arbitrážny súd Bulharskej obchodnej a priemyselnej komory

Arbitrážny súd Bulharskej obchodnej a priemyselnej komory rieši občianskoprávne spory vrátane sporov, ktoré sa týkajú interpretácie medzier v zmluvách alebo prispôsobovania zmluvných podmienok tak, aby odrážali meniace sa okolnosti, bez ohľadu na to, či sa domicil jedného alebo oboch účastníkov konania nachádza v Bulharskej republike.

Arbitrážny súd Bulharskej obchodnej a priemyselnej komory posilnil svoju pozíciu poprednej bulharskej arbitrážnej inštitúcie a vďaka svojej vysoko odbornej práci pri riešení právnych sporov sa teší dôvere verejnosti. Arbitrážny súd Bulharskej obchodnej a priemyselnej komory každoročne rieši 250 až 300 medzinárodných a domácich sporov: 82% domácich sporov sa vyrieši do deviatich mesiacov a 66% medzinárodných sporov do dvanástich mesiacov.

[Arbitrážny súd](#) sa okrem toho aktívne podieľa na zlepšovaní právnych predpisov v oblasti rozhodcovského konania. Rozhodcovskému konaniu nepodliehajú iba spory, ktoré sa týkajú vecných práv k nehnuteľnostiam, pohľadávok na výživné, práv vyplývajúcich z pracovnoprávnych vzťahov, a spory, ktoré sa týkajú osobnostných práv alebo rodinného práva.

Právna databáza

Webové sídla súdov

Všetky bulharské súdy majú webové sídla, na ktorých sa poskytujú informácie o štruktúre a činnosti daného súdu vrátane prebiehajúcich a uzavretých vecí, ako aj ďalšie užitočné informácie dostupné verejnosti.

Na webovom sídle [Najvyššej súdnej rady](#) sa uvádza podrobný zoznam bulharských súdov vrátane ich adries a webových sídel (k dispozícii iba v bulharčine).

Po vydaní sa súdne rozhodnutia uverejňujú na webovom sídle súdu, ktorý ich vydal, v súlade s požiadavkami stanovenými v [zákone o ochrane osobných údajov](#) a v [zákone o ochrane utajovaných informácií](#).

Rozhodnutia vo veciach, ktoré sa týkajú osobného alebo zdravotného stavu osôb, sa uverejňujú bez odôvodnenia.

Ďalšie informácie sú k dispozícii na týchto webových sídlach:

[Najvyšší správny súd](#)

[Vojenský súd \(Voenen sad\)](#)

[Arbitrážny súd](#) Bulharskej obchodnej a priemyselnej komory

[Medzinárodný arbitrážny súd](#)

Posledná aktualizácia: 29/06/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Česko

Špecializované súdy

Vo všeobecnosti platí, že v Českej republike nepôsobia žiadne špecializované súdy, ale existujú špecializované senáty na všeobecných súdoch (pre pracovnoprávne veci).

Ďalšie osobitné súdy

Ústavný súd

Ústavný súd je súdny orgán ochraňujúci ústavnosť.

Ústavný súd prerokúva prípady buď v pléne alebo v štyroch senátoch zložených vždy z troch sudcov.

Jedine plénum je oprávnené prijímať rozhodnutia týkajúce sa otázok zásadného národného alebo právneho významu. Medzi takéto otázky patrí napríklad rušenie zákonov, prerokúvanie žalôb proti prezidentovi republiky pre vlastizradu alebo rozhodovanie o nespôsobilosti prezidenta vykonávať svoju funkciu, prípadne rozhodovanie o súlade rozhodnutia zrušiť politickú stranu so zákonmi ČR.

Plénum je zložené zo všetkých sudcov, z ktorých desať musí byť prítomných v okamihu vydávania rozhodnutia. Rozhodnutia o nasledujúcich veciach si vyžadujú, aby ich schválila väčšina deviatich sudcov: zrušenie zákona, rozhodnutie o žalobe proti prezidentovi republiky pre vlastizradu alebo rozhodnutie o nespôsobilosti prezidenta vykonávať svoju funkciu a rozhodnutie prijaté na základe právneho názoru, ktorý sa líši od predchádzajúceho rozhodnutia súdu. Všetky ostatné veci prerokúvajú senáty zložené z troch sudcov. Medzi tieto záležitosti patria napríklad ústavné sťažnosti osôb alebo obcí, rozhodovanie v sporoch týkajúcich sa volieb alebo splnenia predpokladov na výkon funkcie poslanca alebo senátora a spory o rozsahu kompetencií ústredných štátnych orgánov a orgánov územnej samosprávy.

Ústavný súd tvorí 15 sudcov. Sudcov vymenováva na desaťročné obdobie prezident republiky so súhlasom Senátu. Pre opätovné vymenovanie sudcu neplatia žiadne obmedzenia.

Správu súdu vedie predseda a dvaja podpredsedovia. Každý sudca má k dispozícii vlastných právnych asistentov a sekretariát.

Viac informácií je možné nájsť na internetovej stránke [Ústavného súdu ČR](#).

Posledná aktualizácia: 15/06/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Dánsko

V tejto časti sa uvádzajú informácie o organizácii špecializovaných súdov v Dánsku.

Špecializované súdy

Námorný a obchodný súd (Sø- og Handelsretten)

[Námorný a obchodný súd](#) od svojho založenia v roku 1862 prejednáva námorné a obchodné veci a má celoštátnu pôsobnosť.

Vecná príslušnosť námorného a obchodného súdu sa postupne rozširovala a v súčasnosti prejednáva veci týkajúce sa **dánskeho zákona o ochranných známkach, zákona o dizajnoch, zákona o obchodných praktikách, zákona o hospodárskej súťaži**, podmienkach medzinárodného obchodu a iných obchodných veciach.

Okrem toho **konkurzný úsek** prejednáva veci týkajúce sa konkurzu, pozastavenia platieb, povinného vyrovnania dlhu a úpravy splátkového kalendára, ktoré sa vyskytnú vo Veľkej Kodani.

Pozemkový súd (Tinglysningretten)

[Pozemkový súd](#) bol zriadený 1. januára 2007. Do jeho príslušnosti patrí celé Dánsko.

Súd postupne preberie registráciu od okresných súdov. Bude sa zaoberať **registráciou práv na pozemky, hypotékami a inými bremenami, manželskými zmluvami a pod.**

Pozemkový súd rieši spory vyplývajúce z registrácie. Odvolať sa je možné na Vrchný súd západného Dánska.

Špeciálny súd pre disciplinárne konanie a revíziu (Den Særlige Klageret)

Špeciálny súd pre disciplinárne konanie a revíziu sa zaoberá **disciplinárnymi prípadmi týkajúcimi sa sudcov** alebo iných **súdnych zamestnancov** pracujúcimi na súdoch vrátane súdov na Faerských ostrovoch a Grónsku a Rade pre povolenie odvolaní. Okrem toho súd môže znovu otvoriť trestnoprávne veci a vylúčiť právneho zástupcu obhajoby v trestnoprávnych veciach.

Špeciálny súd pre disciplinárne konanie a revíziu pozostáva zo sudcu najvyššieho súdu, sudcu vrchného súdu, sudcu okresného súdu, právneho zástupcu a právnik s odbornou špecializáciou.

Správne súdy

Dánsky systém súdnictva nezahŕňa správne súdy.

Posledná aktualizácia: 04/05/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Nemecko

V tejto časti sú uvedené informácie o špecializovaných súdoch v Nemecku.

Pracovné súdy

Pracovné súdy rozhodujú najmä o sporoch v oblasti pracovného práva, ktoré vznikajú zo zmluvných vzťahov medzi zamestnancami a zamestnávateľmi (individuálne pracovné právo). Zaoberajú sa aj spormi, ktoré sa týkajú kolektívnych zmlúv, medzi stranami, ako sú odborové zväzy a asociácie zamestnávateľov (kolektívne pracovné právo), ako aj medzi zamestnávateľmi a závodnými výbormi.

Pracovné súdy (ako súdy spolkových krajín) sú súdy prvého stupňa. Pracovný súd zasadá v komorách a rozhodnutia prijíma väčšinou za prítomnosti jedného sudcu z povolania, ktorý je predsedajúcim sudcom, a dvoch prísediacich sudcov, z ktorých jeden zastupuje zamestnanca (-ov) a druhý zamestnávateľa (-ov). Určité rozhodnutia mimo ústneho pojednávania prijíma predsedajúci sudca bez prísediacich sudcov.

O odvolaniach a sťažnostiach proti rozhodnutiam pracovných súdov rozhodujú krajinové pracovné súdy (takisto súdy spolkových krajín). Aj v tomto prípade súdna komora zasadá za prítomnosti jedného sudcu z povolania a dvoch prísediacich sudcov, z ktorých jeden zastupuje zamestnanca (-ov) a druhý zamestnávateľa (-ov).

Rozhodnutia na najvyššom stupni prijíma na spolkovej úrovni [Spolkový pracovný súd](#). Senát tohto súdu zasadá za prítomnosti jedného predsedajúceho sudcu, dvoch ďalších sudcov z povolania a dvoch prísediacich sudcov, z ktorých jeden zastupuje zamestnanca (-ov) a druhý zamestnávateľa (-ov).

Správne súdy

Za skúmanie správnych rozhodnutí sú zodpovedné tri rôzne sekcie súdneho systému: všeobecná správna jurisdikcia, sociálne súdy a daňové súdy.

Dôležitou charakteristikou všeobecných správnych, sociálnych a daňových jurisdikcií je, že uplatňujú zásadu *ex officio* (z úradnej moci). Súdy musia preto prešetriť skutkovú podstatu prípadu z vlastnej iniciatívy (t. j. nielen na žiadosť strany sporu alebo na základe dôkazov, ktoré strany predložia), keďže vecná správnosť rozhodnutia v danom prípade ovplyvňuje verejný záujem.

Všeobecné správne súdy

Všeobecná správna jurisdikcia sa skladá z troch stupňov:

prvý stupeň: regionálne správne súdy (*Verwaltungsgerichte*);

druhý stupeň: vyššie správne súdy pre každú spolkovú krajinu (*Oberverwaltungsgericht* alebo *Verwaltungsgerichtshof*);

najvyšší stupeň: [Spolkový správny súd](#) (*Bundesverwaltungsgericht*).

Na prvom stupni sú v zásade príslušné **regionálne správne súdy**. Vyššie správne súdy sú najmä odvolacie tribunály, ktoré skúmajú rozhodnutia súdov prvého stupňa z právneho a faktického hľadiska. Až na niekoľko výnimiek je Spolkový správny súd odvolacím súdom, ktorý sa zaoberá len právnymi otázkami (revíziou).

Všeobecná správna jurisdikcia je v zásade zodpovedná za všetky spory medzi správnymi orgánmi a súkromnými osobami, ktoré sa týkajú správneho uplatňovania správneho práva a noriem. Všeobecné súdy (namiesto správnych súdov) sú príslušné v prípade sporu, pri ktorom správny orgán nekonal ako štátny orgán, ale ako súkromný podnik. Platí to pre všetky spory vyplývajúce z takýchto činností. Spory, ktoré zo zákona prináležia iným súdom (napríklad daňovej jurisdikcii, sociálnym súdom alebo všeobecným súdom), sú vyňaté zo všeobecnej správnej jurisdikcie.

Rozhodnutia v správnej jurisdikcii vynášajú komory, ktoré obvykle tvoria traja sudcovia z povolania a dvaja prísediaci sudcovia. Senáty vyššieho správneho súdu sú zvyčajne zložené z troch sudcov z povolania. Senáty Spolkového správneho súdu sa v zásade skladajú z piatich sudcov z povolania. Na regionálnych správnych súdoch môže prípady riešiť aj jeden sudca.

Sociálne súdy

Sociálna jurisdikcia má podobne ako všeobecná správna jurisdikcia tri stupne, ktoré majú primerane rozdelené úlohy. Sociálna jurisdikcia je v zásade príslušná na prvom stupni. Odvolacie súdy predstavuje 14 krajinových sociálnych súdov (*Landessozialgericht*), pričom [Spolkový sociálny súd](#) (*Bundessozialgericht*) až na niektoré výnimky vystupuje ako najvyšší odvolací súd v právnych otázkach (revízia).

Sociálne súdy sú zodpovedné najmä za riešenie sporov v oblasti sociálneho zabezpečenia (dôchodkov, úrazového a nemocenského poistenia a poistenia liečebných nákladov), poistenia v nezamestnanosti, základného zabezpečenia pre uchádzačov o zamestnanie a sociálnej starostlivosti (najmä sociálna pomoc, dávky podľa zákona o dávkach pre žiadateľov o azyl, niektoré záležitosti podľa právnych predpisov v oblasti ťažkého zdravotného postihnutia). Komory, ktoré prijímajú rozhodnutia v oblasti sociálnej jurisdikcie sú zložené z jedného sudcu z povolania a dvoch prísediacich sudcov. Senáty, ktoré prijímajú rozhodnutia v prípade krajinových sociálnych súdov a Spolkového sociálneho súdu, sú zložené z troch sudcov z povolania a dvoch prísediacich sudcov.

Daňové súdy

Daňovú jurisdikciu tvoria finančné súdy prvého stupňa a [Spolkový finančný súd](#) (*Bundesfinanzhof*), ktorý vystupuje ako najvyšší odvolací súd len v prípade právnych otázok. Medzi právomoci daňovej jurisdikcie patria najmä spory týkajúce sa verejných odvodov, daní a ciel. Tribunály finančných súdov tvoria traja sudcovia z povolania a dvaja prísediaci sudcovia. Senáty spolkového finančného súdu sú zvyčajne zložené z piatich sudcov z povolania. Na finančných súdoch môže prípady riešiť jeden sudca.

Ostatné špecializované súdy

Spolkový ústavný súd (*Bundesverfassungsgericht*)

[Spolkový ústavný súd](#) vykonáva jurisdikciu v oblasti ústavných záležitostí na spolkovej úrovni. Jeho rozhodnutia sú založené na ústavnom práve (*Grundgesetz*). Najvyšší počet súdnych konaní na Spolkovom ústavnom súde tvoria ústavné sťažnosti. Podávajú ich občania pri porušení svojich základných práv v dôsledku rozsudkov, opatrení orgánov alebo zákonov. Ústavná sťažnosť je vo všeobecnosti prípustná až vtedy, keď bola vec bez úspechu pojednávaná už všetkými ostatnými príslušnými súdmi, t. j. proti rozhodnutiam vyneseným na najvyššom stupni. Výnimočne môže byť ústavná sťažnosť podaná priamo proti zákonu.

Existuje niekoľko ďalších typov súdnych konaní. Patrí sem najmä abstraktné a konkrétne súdne preskúmanie ústavnosti zákonov, ako aj postupy na overenie toho, či boli rešpektované limity právomocí spolkových ústavných inštitúcií. Niektoré rozhodnutia Spolkového ústavného súdu môžu nadobudnúť právny účinok. Súd je zložený z dvoch senátov, ktoré v každom prípade tvorí osem sudcov. Súd rozhoduje v komorách, pričom každú tvoria traja sudcovia, alebo v senáte; väčšinou bez ústneho pojednávania.

Krajinové ústavné súdy (*Landesverfassungsgerichte*)/**Štátny súdny tribunál** (*Staatsgerichtshof*)

Krajinské ústavné sudy alebo Štátny súdny tribunál sú ústavné sudy príslušných spolkových krajín (*Länder*). Rozhodujú najmä v prípade ústavných sporov na základe krajinského práva (*Landesrecht*), ktoré určuje aj ich zriadenie, správu a právomoci.

Súvisiace odkazy

- [Spolkový pracovný súd](#)
- [Spolkový správny súd](#)
- [Spolkový sociálny súd](#)
- [Spolkový finančný súd](#)
- [Spolkový ústavný súd](#)

Posledná aktualizácia: 14/05/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované sudy - Estónsko

V tejto časti nájdete informácie o správnych a špecializovaných súdoch v estónskej súdnej sústave.

Špecializované sudy

Estónska ústava ustanovuje, že vytváranie špecializovaných súdov so špeciálnou jurisdikciou je možné upraviť zákonom. Vytváranie mimoriadnych súdov je zakázané.

V Estónsku zatiaľ neboli vytvorené žiadne špecializované sudy.

Ústavný súd

Najvyšší súd súbežne vykonáva funkcie súdu poslednej inštancie a ústavného súdu.

Najvyšší súd vykonáva tieto kompetencie ústavného súdu:

- rozhoduje o žiadostiach o posúdenie ústavnosti všeobecne záväzných právnych aktov. Posudzuje aj ústavnosť odmietnutia schválenia takýchto aktov,
- rozhoduje o žiadostiach o preskúmanie súladu medzinárodných zmlúv s Ústavou,
- rozhoduje o žiadostiach o výklad Ústavy vo vzťahu k právu Európskej únie,
- rozhoduje o žiadostiach a sťažnostiach proti rozhodnutiam Parlamentu, predsedníctva Parlamentu a prezidenta Estónskej republiky,
- rozhoduje o žiadostiach o vyhlásenie člena Parlamentu, prezidenta republiky, justičného kancelára alebo generálneho audítora za nespôsobilého dlhodobo vykonávať svoje povinnosti,
- rozhoduje o žiadostiach o ukončení mandátu člena Parlamentu,
- rozhoduje o udelení súhlasu predsedovi Parlamentu, vystupujúcemu ako prezident republiky, na vyhlásenie mimoriadnych parlamentných volieb, alebo k odmietnutiu vyhlásenia zákona,
- rozhoduje o žiadostiach o ukončenie činnosti politickej strany,
- rozhoduje o sťažnostiach a protestoch proti aktom volebných orgánov a proti rozhodnutiam a aktom volebných komisií.

Jednotlivci nemôžu podať žiadosť o ústavné preskúmanie.

Kontaktné údaje Najvyššieho súdu sú dostupné na [webovej lokalite Najvyššieho súdu](#)

Preskúmanie ústavnosti je upravené v [zákone o konaní o ochrane ústavnosti](#).

Správne sudy

Správne sudy ako sudy **prvého stupňa** rozhodujú o správnych veciach. V Estónsku fungujú ako nezávislé súdne orgány a len na prvom stupni.

O odvolaniach proti rozhodnutiam správnych súdov rozhodujú oblasťné sudy ako sudy druhého stupňa.

Príslušnosť správnych súdov, postup podania žaloby a iné procesné pravidlá sú uvedené v [Správnom súdnom poriadku](#).

Správne sudy

V Estónsku sú dva správne sudy: v Tallinne a Tartu.

Správne sudy sa delia na jednotlivé súdne pracoviská.

Správny súd v Talline tvoria dve súdne pracoviská:

- súdne pracovisko v Tallinne
- a súdne pracovisko v Pärnu.

Správny súd v Tartu tvoria dve súdne pracoviská:

- súdne pracovisko v Tartu
- a súdne pracovisko v Jõhvi.

Oblasťné sudy

V Estónsku sú dva druhostupňové oblasťné sudy –

- oblasťný súd v Tallinne (*Tallinna Ringkonnakohtus*)
- a oblasťný súd v Tartu (*Tartu Ringkonnakohtus*).

Kontaktné údaje estónskych oblasťných súdov sú dostupné na [ich webových sídlach](#). Prístup ku kontaktným údajom je **bezplatný**.

Posledná aktualizácia: 01/10/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované sudy - Írsko

V tomto oddiele sú uvedené informácie o organizácii špecializovaných súdov v Írsku v súvislosti so všeobecnou organizáciou súdov. Pozri strany venované [Organizácii súdnictva](#) a [Všeobecným súdom](#), pokiaľ ide o podrobnosti o súdoch všeobecne.

Špecializované sudy

Súd pre konania s nízkou hodnotou sporu (Small Claims Court)

Konanie s nízkou hodnotou sporu predstavuje nenákladný a neformálny prostriedok na riešenie nárokov spotrebiteľov, v ktorom nie je potrebné právne zastúpenie účastníkov konania. Súd pre konania s nízkou hodnotou sporu pôsobí v rámci okresného súdu. Toto konanie je k dispozícii pre nároky nepresahujúce hodnotu 2 000 EUR, pokiaľ spotrebiteľ kupuje tovary alebo služby a vznikne mu drobná majetková škoda, alebo sa usiluje o vrátenie zálohy za nájom. Pri nesporných nárokoch sa nevyžaduje osobná účasť na súde. Ak je nárok sporný a vyrovnanie nemožno dosiahnuť mimosúdne, je prípad posudzovaný sudcom okresného súdu (District Court), proti ktorého rozhodnutiu sa môže odvolať obvodný súd (Circuit Court).

Obchodný súd (Commercial Court)

Obchodný súd je v skutočnosti špecializovaným útvarom Najvyššieho súdu (High Court). Jednou z jeho hlavných charakteristík je, že môže veci prejednávať okamžite. Aby to bolo možné, má tento súd svoje vlastné postupy na urýchlenie vecí, ktoré sa vyskytnú v poradovníku. Tieto postupy sa riadia [predpisom 63A Rokovacieho poriadku vyšších súdov \(Rules of the Superior Courts\)](#).

Súd sa zaoberá vecami, ktoré patria do kategórie „obchodné konania“ podľa predpisu 63A, ods. 1. Patria sem veci, ktoré sa týkajú práva obchodných spoločností, insolvenčného práva, duševného vlastníctva, špecifických zmlúv o dielo, správneho práva a ústavného práva. Aby mohol byť nárok alebo protinárok prípustný na súde podľa predpisu 63A ods. 1 písm. a), musí mať hodnotu minimálne 1 000 000 EUR. Pri prípadoch prípustných podľa odseku 1 písm. b), ktoré dáva sudcovi obchodného súdu diskrečné právo neexistuje žiadna hranica.

Súd pre drogové delikty (The Drug Treatment Court)

Program Súdu pre drogové delikty (DTC) pôsobí v rámci okresného súdu. Drogovo závislým, ktorí boli odsúdení za nenásilné trestné činy, ponúka možnosť uniknúť zo začarovaného kruhu drogovej závislosti, páchania trestnej činnosti a väzenia. Vhodní kandidáti sú posudzovaní podľa motivácie zapojiť sa do programu.

Ostatné tribunály

Viacero špecializovaných tribunálov prejednáva odvolania proti rozhodnutiam o dani z príjmu, rozhoduje o nárokoch na sociálne zabezpečenie, prejednáva žaloby podľa právnych predpisov o rovnosti a rozhoduje o imigračných žiadostiach a v záležitostiach týkajúcich sa územného plánovania a zamestnanosti. Týmto tribunálom nepredsedajú sudcovia, ale kvalifikovaní odborníci a ich rozhodnutia podliehajú odvolaniu alebo preskúmaniu na obvodnom alebo Najvyššom súde.

Posledná aktualizácia: 18/01/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Grécko

V tejto časti sa uvádzajú informácie o organizácii špecializovaných súdov v Grécku.

Účtovný dvor

Účtovný dvor (*Ελεγκτικό Συνέδριο*) zriadený podľa článku 98 gréckej ústavy je **vrchným súdom** dvojakého charakteru so **súdnyimi a administratívnymi úlohami**. Pri výkone správnych právomocí si zachováva súdny charakter. Zloženie účtovného dvora je rovnaké ako štátnej rady. Účtovný dvor vykonáva svoje súdne právomoci v **pléne (Ολομέλεια)**, troch **sekciami (τμήματα)** a **oddeleniach (κλιμάκια)**.

Má tieto **hlavné právomoci**:

audit výdavkov štátu a miestnych samospráv alebo iných verejnoprávných právnických osôb,

audit zmlúv značnej finančnej hodnoty, v ktorých je protistranou štát alebo osoba s rovnocenným postavením,

audit účtovných závierok účtovníkov verejnoprávných subjektov a miestnych samospráv alebo iných právnických osôb, ktoré sa riadia verejným právom,

vydávanie stanovísk k legislatívnym návrhom týkajúcim sa dôchodkov alebo uznávania odpracovaného času na účely dôchodkových nárokov,

vypracovanie a predkladanie správy parlamentu o štátnom záverečnom účte a súvahe,

konanie v sporoch, ktoré sa týkajú priznania dôchodkov,

konanie vo veciach, ktoré sa týkajú **zodpovedností** civilných alebo vojenských štátnych zamestnancov za škody spôsobené štátu, či už úmyselným konaním, alebo z nebanlivosti.

Rozhodnutia účtovného dvora nepodliehajú súdnej právomoci štátnej rady.

Ďalšie špecializované súdy

Vojenské súdy (*στρατοδικεία*), námorné súdy (*ναυτοδικεία*) a súdy vojenského letectva (*αεροδικεία*)

Uvedené súdy sú **osobitnými trestnými súdmi**. Všetky trestné činy spáchané vojenskými zamestnancami v armáde, námorníctve alebo vojenskom letectve (bez výnimky) patria do právomoci uvedených súdov.

Najvyšší osobitný súd

Najvyšší osobitný súd (*Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο*) je špecializovaný súd, ktorý je podobný ústavnému súdu v tom, že väčšina sporov v jeho právomoci má ústavný charakter. Tento súd je zriadený podľa článku 100 gréckej ústavy a zodpovedá za rozhodovanie o platnosti parlamentných volieb, o odvolávaní poslancov parlamentu z funkcie alebo o riešení sporov medzi tromi vrchnými súdmi Grécka. Rozsudky najvyššieho osobitného súdu sú konečné a nemožno sa proti nim odvolať.

Súd tvorí predseda štátnej rady, predseda najvyššieho súdu (*Άρειος Πάγος*), predseda účtovného dvora, štyria členovia štátnej rady a štyria členovia najvyššieho súdu (určení losovaním raz za dva roky).

Súdu predsedá **najdlhšie pôsobiaci predseda štátnej rady alebo najvyššieho súdu**. Pri konaniach o veciach, ktoré sa týkajú riešenia konfliktov a sporov o ústavnosť alebo výkladu právnych ustanovení, zloženie súdu dopĺňajú dvaja doživotní profesori práva z gréckych univerzít.

Osobitný súd pre mylné rozsudky

Osobitný súd pre mylné rozsudky (*Ειδικό Δικαστήριο Αγωγών Κακοδικίας*), ktorého právnym základom je **článok 99 ústavy** a zákon č. 693/1977, rozhoduje vo veciach mylných rozsudkov vedených proti súdnym úradníkom. Súd tvorí predseda štátnej rady (ktorý je zároveň predsedajúcim tohto súdu), člen štátnej rady, člen najvyššieho súdu, člen účtovného dvora, dvaja doživotní profesori práva z gréckych univerzít a dvaja advokáti (členovia Vrchnej disciplinárnej rady advokátov, určení losovaním).

Osobitný súd pre posudzovanie zodpovedností ministrov

Osobitný súd pre posudzovanie zodpovedností ministrov (*Ειδικό Δικαστήριο Ευθύνης Υπουργών*) je zriadený podľa **článku 86 ústavy**.

Súd zasadá v prípade špecifických vecí a tvorí ho šesť členov štátnej rady a sedem členov najvyššieho súdu, ktorých určí losovaním predseda parlamentu po začatí súdneho konania. Pojednávanie majú formu verejného zasadnutia parlamentu a predsedajú im členovia uvedených dvoch vrchných súdov. Títo členovia musia byť vymenovaní alebo uvedení do svojej súčasnej funkcie pred predložením návrhu na začatie súdneho konania. Predsedajúcim je najvyššie postavený z členov najvyššieho súdu vybraných losovaním. Ak viacerí členovia majú rovnaké postavenie, predsedajúcim je ten z nich, ktorý vo svojej funkcii pôsobí najdlhšie. Člen prokuratúry najvyššieho súdu alebo jeho zástupca (obidvaja určení losovaním) koná ako prokurátor.

Osobitný súd vedie konania v prípade trestných činov, ktoré spáchali vládni ministri a námestníci ministrov počas výkonu svojich funkcií, ak tieto veci postúpil súdu parlament.

Osobitný súd pre spory vo veci odmeňovania sudcov

Osobitný súd pre spory vo veci odmeňovania sudcov (*Ειδικό Δικαστήριο Μισθολογικών Διαφορών Δικαστικών Λειτουργιών*) je zriadený podľa **článku 88 ústavy**.

Tvorí ho členovia osobitného súdu zriadeného podľa článku 99 ústavy a je doplnený o jedného doživotného profesora a jedného advokáta.

Tento súd vedie konania o sporoch týkajúcich sa (všetkých druhov) odmeňovania a dôchodkov sudcov, ak je pravdepodobné, že urovnanie právnych otázok ovplyvní plat, dôchodok alebo daňovú situáciu väčšieho počtu úradníkov.

Právne databázy

Na webovom sídle [Účtovného dvora](#) je zhrnutie orientačného počtu rozsudkov.

Súvisiace odkazy

[Účtovný dvor](#)

Posledná aktualizácia: 29/01/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Španielsko

V článku 117 španielskej ústavy z roku 1978 sa ustanovuje princíp jurisdikčnej jednoty, ktorý tvorí základ organizácie a fungovania súdov v krajine.

Podľa španielskeho právneho systému sa všeobecná jurisdikcia delí na štyri oblasti práva: oblasť občianskeho, trestného, sporového správneho a sociálneho či pracovného práva.

V španielskom právnom systéme sa okrem štyroch oblastí práva v rámci jurisdikcie všeobecných súdov uznáva aj vojenská jurisdikcia, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť štátneho systému súdnictva (*Poder Judicial del Estado*) a je zverená výlučne vojenským súdom zriadeným zákonom.

Spory o právomoc medzi súdmi v ktorejkoľvek oblasti práva v rámci všeobecnej jurisdikcie a jurisdikcie vojenských súdov rieši osobitná komora Najvyššieho súdu (*Tribunal Supremo*) – Komora pre spory o právomoc (*Sala de Conflictos de Jurisdicción*) –, ktorá sa skladá z predsedu Najvyššieho súdu, dvoch vyšších sudcov z komory Najvyššieho súdu pre oblasť práva, v ktorej dochádza ku konfliktu, a dvoch vyšších sudcov z komory pre vojenské veci (*Sala de lo Militar*), ktorých vymenúva plénum Generálnej rady súdnej moci (*Consejo General del Poder Judicial*).

V rámci oblastí práva patriacich do všeobecnej jurisdikcie sa niektoré súdy môžu špecializovať na konkrétnu oblasť. Ide napríklad o súdy pre násilie páchané na ženách, obchodné súdy, súdy dohliadajúce na výkon trestov a súdy pre mladistvých.

V organickom zákone o súdnictve (*Ley Orgánica del Poder Judicial*) sa stanovuje existencia týchto špecializovaných súdov:

OBCHODNÉ SÚDY

Obchodné súdy (*Juzgados de lo Mercantil*), ktoré fungujú od 1. septembra 2004, sú špecializovanými súdmi. Tvorí súčasť systému jurisdikcie v rámci občianskeho práva.

MIESTNA PRÍSLUŠNOSŤ

Všeobecne možno povedať, že každá provincia má aspoň jeden obchodný súd so sídlom v hlavnom meste provincie, ktorý je príslušný pre celú provinciu. Obchodné súdy sa môžu zriadiť aj v iných mestách, než je hlavné mesto provincie, ak ich zriadenie odôvodňuje počet obyvateľov, prítomnosť priemyselných alebo obchodných centier či hospodárska činnosť. Rozsah príslušnosti týchto súdov sa stanovuje podľa požiadaviek v závislosti od konkrétnych prípadov. Príslušnosť obchodných súdov sa môže vzťahovať na dve alebo viac provincií v rámci toho istého autonómneho spoločenstva.

OBLASTI PRÁVOMOCI

Obchodné súdy rozhodujú vo veciach súvisiacich s **platobnou neschopnosťou**, v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré sa na nich vzťahujú.

Obchodné súdy rozhodujú aj v otázkach, ktoré patria do systému jurisdikcie v rámci občianskeho práva, vrátane žalôb, ktoré sa týkajú nekalej súťaže, priemyselného vlastníctva, duševného vlastníctva a reklamy, ako aj v prípade všetkých žalôb, ktoré sa v rámci tohto systému jurisdikcie predkladajú na základe predpisov upravujúcich obchodné spoločnosti a družstvá.

Obchodné súdy majú právomoc **uznávať a vykonávať rozsudky vydané v zahraničí a iné právne a rozhodcovské rozhodnutia**, ak sa týkajú vecí v rámci ich oblasti právomoci, pokiaľ by o nich v súlade s medzinárodnými zmluvami alebo inými pravidlami nemal rozhodovať iný súd.

OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

O opravných prostriedkoch, ktoré podľa zákona možno podávať proti rozhodnutiam vydaným obchodnými súdmi na prvom stupni, rozhodujú provinčné súdy, s výnimkou rozhodnutí vo veciach súvisiacich s platobnou neschopnosťou, ktorými sa riešia otázky v oblasti pracovného práva a na ktoré sa v súlade s ustanoveniami organického zákona o súdnictve musí špecializovať jedno alebo viacero oddelení.

Ostatné opravné prostriedky vymedzené v organickom zákone o súdnictve možno podávať v prípadoch stanovených týmto zákonom.

SÚDY PRE OCHRANNÉ ZNÁMKY SPOLOČENSTVA

Za súdy pre ochranné známky Spoločenstva (*Juzgados de Marca Comunitaria*) sa považujú obchodné súdy v provincii Alicante, pokiaľ vykonávajú svoju právomoc rozhodovať výlučne a na prvom stupni o všetkých sporoch, ku ktorým dochádza v rámci ustanovení nariadenia Rady (ES) č. 40/94 z 20. decembra 1993 o ochrannej známke Spoločenstva a nariadenia Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch Spoločenstva.

Pri výkone tejto právomoci sa príslušnosť týchto súdov rozširuje na celé vnútroštátne územie Španielska a len na tieto účely sa označujú ako „súdy pre ochranné známky Spoločenstva“.

Tvorí súčasť systému jurisdikcie v rámci občianskeho práva.

Okrem toho špecializované oddelenie alebo viacero oddelení provinčného súdu v Alicante takisto rozhoduje, výhradne a na druhom stupni, o všetkých odvolaniach, ktoré sa uvádzajú v článku 101 nariadenia Rady (ES) č. 40/94 z 20. decembra 1993 o ochrannej známke Spoločenstva a v nariadení Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch Spoločenstva. Pri výkone tejto právomoci sa príslušnosť týchto súdov rozširuje na celé vnútroštátne územie Španielska a len na tieto účely sa označujú ako „súdy pre ochranné známky Spoločenstva“.

SÚDY DOHLIADAJÚCE NA VÝKON TRESTOV

Súdy dohliadajúce na výkon trestov (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*) plnia súdne funkcie stanovené vo všeobecnom zákone o výkone trestov (*Ley General Penitenciaria*), pokiaľ ide o veci vykonávania trestov odňatia slobody a bezpečnostných opatrení, vykonávania súdneho dohľadu nad uplatňovaním disciplinárnej právomoci väzenských orgánov, ochrany práv a výhod väzňov v zariadeniach na výkon trestu a v iných zariadeniach ustanovených v tomto zákone. Tvorí súčasť systému jurisdikcie v rámci trestného práva.

MIESTNA PRÍSLUŠNOSŤ

V rámci systému jurisdikcie v oblasti trestného práva pôsobí v každej provincii jeden alebo viac súdov dohliadajúcich na výkon trestov.

Mesto Madrid má jeden alebo viac centrálnych súdov dohliadajúcich na výkon trestov s príslušnosťou pre celé Španielsko.

OBLASTI PRÁVOMOCI

Súdy dohliadajúce na výkon trestov plnia súdne funkcie stanovené vo všeobecnom zákone o výkone trestov, pokiaľ ide o veci vykonávania trestov odňatia slobody a bezpečnostných opatrení, vykonávania súdneho dohľadu nad uplatňovaním disciplinárnej právomoci väzenských orgánov, ochranu práv a výhody väzňov v zariadeniach na výkon trestu a v iných zariadeniach ustanovených v tomto zákone.

OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

O opravných prostriedkoch, ktoré sú stanovené v zákonoch a podané proti rozhodnutiam vydaným provinčnými súdmi dohliadajúcimi na výkon trestov na prvom stupni, rozhodujú provinčné sudy.

Ostatné opravné prostriedky vymedzené v organickom zákone o súdnictve možno podávať v prípadoch stanovených týmto zákonom.

SÚDY PRE MLADISTVÝCH

MIESTNA PRÍSLUŠNOSŤ

V každej provincii sa nachádza aspoň jeden súd pre mladistvých (*Juzgado de Menores*) so sídlom v hlavnom meste provincie a s príslušnosťou pre celú provinciu.

V meste Madrid sa nachádza ústredný súd pre mladistvých s príslušnosťou pre celé Španielsko, ktorý rozhoduje vo veciach, ktoré mu ukladajú právne predpisy upravujúce trestnú zodpovednosť mladistvých.

OBLASTI PRÁVOMOCI

Súdy pre mladistvých majú právomoc rozhodovať vo veciach týkajúcich sa údajných trestných činov spáchaných osobami vo veku od 14 do 18 rokov.

Sudovia v rámci súdov pre mladistvých vykonávajú funkcie stanovené v zákonoch v súvislosti s mladistvými, ktorí sa dopustili konania klasifikovaného ako trestný čin, a zároveň plnia aj funkcie vo vzťahu k mladistvým, ktoré sú vymedzené v zákone.

OPRavnÉ PROSTRIEDKY

O opravných prostriedkoch, ktoré sú stanovené v zákonoch a podané proti rozhodnutiam vydaným provinčnými súdmi pre mladistvých, rozhodujú provinčné sudy.

Ostatné opravné prostriedky vymedzené v organickom zákone o súdnictve možno podávať v prípadoch stanovených týmto zákonom.

SÚDY PRE NÁSILIE PÁCHANÉ NA ŽENÁCH

MIESTNA PRÍSLUŠNOSŤ

V každom obvode pôsobí aspoň jeden súd pre násilie páchané na ženách (*Juzgado de Violencia sobre la Mujer*) so sídlom v hlavnom meste obvodu a s príslušnosťou pre celú provinciu. Ich názov zahŕňa názov obce, v ktorej sídli.

Vláda môže na návrh Generálnej rady súdnej moci a prípadne na základe správy verejnej správy autonómneho spoločenstva v prípadoch, keď sa výkon spravodlivosti postupuje tomuto autonómnemu spoločenstvu, kráľovským dekrétom rozšíriť príslušnosť konkrétnych súdov pre násilie páchané na ženách na dva obvody alebo viacero obvodov v rámci tej istej provincie.

Generálna rada súdnej moci môže na základe správy riadiacich komôr (*Salas de Gobierno*) schváliť, aby v tých jurisdikciách, kde sa to vyžaduje, a v závislosti od zaťaženia, prípady, ktoré prerokujú tieto sudy, mohli byť podľa potreby prejednávané na súde prvého stupňa a predbežného vyšetrovania (*Juzgado de Primera Instancia e Instrucción*) alebo na miestnom trestnom súde (*Juzgado de Instrucción*).

V obvodoch, v ktorých pôsobí iba súd prvého stupňa a predbežného vyšetrovania, bude veci, ktoré patria do právomoci súdov pre násilie páchané na ženách, prejednávať tento súd.

Tvoria súčasť systému jurisdikcie v rámci trestného práva.

OBLASTI PRÁVOMOCI

Súdy pre násilie páchané na ženách rozhodujú v rámci trestného systému a v každej veci v súlade s postupmi a opravnými prostriedkami ustanovenými v trestnom poriadku (*Ley de Enjuiciamiento Criminal*) okrem iného o týchto veciach:

procesné vyšetrovanie s cieľom vymáhať trestnú zodpovednosť vo veciach trestných činov uvedených v jednotlivých kapitolách trestného zákonníka (*Código Penal*) súvisiacich so zabitím, umelým prerušením tehotenstva, ublížením na zdraví, ublížením nenarodenému plodu, obmedzovaním slobody, morálnou integritou, sexuálnou slobodou, právom na súkromie a na ochranu osobnej povesti a reputácie alebo akýmkoľvek iným trestným činom spáchaným násilím alebo zavraždovaním. Týka sa to prípadov, keď sú tieto činy spáchané voči súčasnej alebo bývalej manželke, alebo žene, ktorá má alebo mala s páchatelom podobný citový vzťah bez ohľadu na to, či spolu žijú alebo nie, ako aj ak sú činy spáchané voči potomkom páchatel'a alebo manželky či družky, alebo voči maloletým osobám alebo osobám s postihnutím uznaným podľa zákona, ktoré žijú v jednej domácnosti s páchatelom, alebo ktoré sú v opatrovníctve, pod ochranou, v poručníctve, starostlivosti alebo opatere manželky alebo družky, a to vrátane prípadov, ak došlo k činu v súvislosti s rodovo motivovaným násilím,

procesné vyšetrovanie s cieľom vymáhať trestnú zodpovednosť za akýkoľvek trestný čin z hľadiska rodinných práv a povinností, ak je obeťou jedna z osôb uvedených v predchádzajúcom bode,

vydávanie príslušných nariadení na účely ochrany obetí trestných činov bez toho, aby boli dotknuté právomoci dozorujúceho sudcu (*Jefe de Guardia*).

pojednávanie a rozhodovanie o menej závažných trestných činoch, pri ktorých sú podľa zákona príslušné, ak je obeťou jedna z osôb uvedených vo vyššie uvedenom bode,

vydávanie a vykonávanie nástrojov vzájomného uznávania trestných rozhodnutí v rámci Európskej únie, ktoré patria do ich právomoci,

procesné vyšetrovanie s cieľom vymáhať trestnú zodpovednosť vyplývajúcu z porušenia, z ktorého bol páchatel' usvedčený a za ktoré bol odsúdený podľa článku 468 trestného zákonníka, ak obeťou trestného činu, v súvislosti s ktorým bol porušený trest, ochranné opatrenie alebo bezpečnostné opatrenie, je súčasná manželka alebo žena, ktorá má alebo mala s páchatelom podobný citový vzťah bez ohľadu na to, či spolu žijú alebo nie, ako aj ak sú činy spáchané voči potomkom páchatel'a alebo manželky či družky, alebo voči maloletým osobám alebo osobám s postihnutím uznaným podľa zákona, ktoré žijú v jednej domácnosti s páchatelom, alebo ktoré sú v opatrovníctve, od ochrany, v poručníctve alebo starostlivosti manželky alebo družky.

Súdy pre násilie páchané na ženách môžu v rámci systému občianskeho práva v každej veci v súlade s postupmi a opravnými prostriedkami ustanovenými v trestnom poriadku rozhodovať okrem iného aj o týchto veciach:

veci, ktoré sa týkajú rodičovstva, materstva a otcovstva,

veci, ktoré sa týkajú zrušenia manželstva, odluky a rozvodu,

veci, ktoré sa týkajú vzťahov medzi otcom a dieťaťom,

veci, ktoré sa týkajú prijímania alebo úpravy opatrení v súvislosti s rodinnými záležitosťami,

veci, ktoré sa týkajú výhradne starostlivosti o deti alebo platenia výživného požadovaného jedným rodičom od druhého v mene detí,

veci, ktoré sa týkajú potrebného súhlasu na adopciu,

veci, ktoré sa týkajú napadnutia správnych rozhodnutí v súvislosti s ochranou maloletých osôb.

Súdy zaoberajúce sa násilím páchaným na ženách majú podľa systému občianskeho práva výhradnú a vylučnú právomoc, ak sú súčasne splnené tieto podmienky:

ak ide o občianskoprávne konanie, ktorého predmetom je niektorá z vecí uvedených v predchádzajúcom odseku,

ak je jeden z účastníkov občianskoprávneho konania obeťou aktov rodovo motivovaného násillia,

ak je jeden z účastníkov občianskoprávneho konania obvinený z páchania, podnecovania a napomáhania, a to najmä aktov rodovo motivovaného násillia,

ak sa na súde pre násilie páchané na ženách začalo trestné konanie vo veci trestného činu alebo prečinu po spáchaní aktu násillia na žene alebo ak bolo prijaté rozhodnutie o ochrane obeť rodovo motivovaného násillia.

Ak sudca usúdi, že skutky oznámené súdu jednoznačne nenapĺňajú charakter aktov rodovo motivovaného násillia, môže žalobu odmietnuť a postúpiť ju vecne príslušnému súdu.

V žiadnej z uvedených vecí nie je povolená mediácia.

OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

O opravných prostriedkoch, ktoré sú stanovené v zákonoch a podané proti rozhodnutiam vydaným provinčnými súdmi pre násillie páchané na ženách, rozhodujú provinčné súdy.

Ostatné opravné prostriedky vymedzené v organickom zákone o súdnictve možno podávať v prípadoch stanovených týmto zákonom.

ŠPECIALIZOVANÉ SÚDY ZRIADENÉ NA ZÁKLADE UZNESENIA GENERÁLNEJ RADY SÚDNEJ MOCI

V Španielsku sa zriaďovanie špecializovaných súdov, ktoré nepredstavujú porušenie zásady jurisdikčnej jednoty, keďže tvoria súčasť piatich systémov jurisdikcie, neriadi iba organickým zákonom o súdnictve, ako je to v prípade obchodných súdov, súdov pre mladistvých či súdov pre násillie páchané na ženách, ale podľa článku 98 uvedeného zákona ich môže zriaďovať aj Generálna rada súdnej moci ako v prípade rodinných súdov (*Juzgados de Familia*), súdov pre nútenú dražbu nehnuteľností (*Juzgados de Ejecución Hipotecaria*) a exekučných súdov (*Juzgados de Ejecutorias*).

Ostatné špecializované súdy

V článku 117, kapitole VI španielskej ústavy z roku 1978, týkajúcej sa súdnictva, sa ustanovuje princíp jurisdikčnej jednoty, ktorý tvorí základ organizácie a fungovania súdov v krajine.

Tento princíp sa konkretizuje prostredníctvom existencie jednotného súdnictva zloženého z jediného zboru sudcov a vyšších sudcov, ktorí tvoria jurisdikciu všeobecného práva.

V španielskej ústave sa stanovuje, že spravodlivosť pochádza z ľudu a v mene kráľa ju v rámci súdneho systému vykonávajú sudcovia a vyšší sudcovia, ktorí sú nezávislí, neodvolateľní, zodpovedajú za svoje činy a podliehajú iba vláde práva.

Sudcov a vyšších sudcov možno zbaviť funkcie, pozastaviť im funkciu, presunúť ich alebo môžu odísť do dôchodku len z dôvodov a so zreteľom na záruky, ktoré sa stanovujú v právnych predpisoch.

Výkon súdnej právomoci pri akomkoľvek konaní, tak pri rozhodovaní, ako aj po výkone rozsudkov, je zverený výlučne súdom stanoveným zákonom v súlade s pravidlami, ktoré sa týkajú jurisdikcie, a príslušnými postupmi.

Súdy vykonávajú iba právomoci, ktoré sú uvedené v predchádzajúcom pododdielku, a právomoci, ktoré im boli výslovne udelené zákonom na zaručenie akéhokoľvek práva.

Mimo systému súdnictva sa v samotnej ústave v rámci rôznych kapitol ustanovuje existencia dvoch ústavných súdov. Ide o orgány, ktoré sú úplne nezávislé a nestranné a podliehajú výhradne zásade právneho štátu.

Je to Ústavný súd (*Tribunal Constitucional*) a Dvor audítorov (*Tribunal de Cuentas*).

ÚSTAVNÝ SÚD

Španielsky ústavný súd nepatrí pod systém súdnictva.

Má najvyššie postavenie z hľadiska výkladu ústavy, je nezávislý od ostatných ústavných orgánov a podlieha výlučne ústave a príslušnému organickému zákonu.

Jeho právomoc je jedinečná a vzťahuje sa na celé Španielsko.

ZLOŽENIE

Skladá sa z dvanástich vyšších sudcov menovaných kráľom. Štyroch z týchto vyšších sudcov navrhuje Snemovňa (*Congreso de los Diputados*) trojpäťtinovou väčšinou svojich členov; štyroch navrhuje Senát (*Senado*), pričom sa vyžaduje rovnaká väčšina; dvoch navrhuje vláda a dvoch navrhuje Generálna rada súdnej moci. Spomedzi týchto menovaných vyšších sudcov sa potom volí predseda a podpredseda.

OBLASTI PRÁVOMOCI

Ústavný súd je príslušný rozhodovať v prípadoch stanovených zákonom, a to spôsobmi, ktoré sa stanovujú v zákone, vrátane:

vecí, ktoré sa týkajú protiústavnosti zákonov, zákonných ustanovení alebo aktov so silou zákona,

opravných prostriedkov týkajúcich sa porušenia občianskych práv a slobôd stanovených v článku 53 ods. 2 ústavy,

ústavných sporov o právomoc medzi štátom a autonómnymi spoločenstvami alebo medzi jednotlivými autonómnymi spoločenstvami,

sporov medzi ústavnými orgánmi štátu,

vyhlásení ústavnosti medzinárodných zmlúv.

Viac informácií nájdete na: [Ústavný súd](#).

DVOR AUDÍTOROV

Dvor audítorov je najvyšším orgánom povereným kontrolou účtovníctva a hospodárenia štátu a verejného sektora.

Dvor audítorov bez toho, aby bola dotknutá jeho vlastná jurisdikcia, tvorí súčasť legislatívnej moci a zodpovedá sa priamo španielskemu parlamentu (*Cortes Generales*).

ZLOŽENIE

Dvor audítorov sa skladá z dvanástich členov, tzv. audítorov (*Consejeros de Cuentas*), pričom šiestich menuje Snemovňa a šiestich Senát. Audítori sú takisto nezávislí a neodvolateľní a vzťahujú sa na nich rovnaké podmienky nezlučiteľnosti funkcií ako v prípade sudcov.

FUNKCIE

Dvor audítorov má dve funkcie:

revíznou funkciu vo forme externých, nepretržitých a poradných auditov, spočívajúcich v hodnotení súladu hospodárskej a finančnej činnosti verejného sektora so zásadami zákonnosti, efektívnosti a hospodárnosti.

jurisdikčnú funkciu, ktorá spočíva v rozhodovaní o veciach súvisiacich s revíznou zodpovednosťou, ktorú nesú osoby poverené správou verejného majetku, príjmov alebo prostriedkov, a jej cieľom je získať náhrady za škody na verejných prostriedkoch, ktoré utrpeli ujmu v dôsledku sprenevery, neposkytnutia úplného alebo správneho odôvodnenia alebo v dôsledku iného konania.

Viac informácií nájdete na: [Dvor audítorov](#).

OBYČAJOVÉ SÚDY

Súdy obyčajového práva sú v článku 125 ústavy uznané ako forma účasti ľudu na výkone spravodlivosti.

V článku 19 organického zákona o súdnictve sa ako obyčajové súdy (*tribunales consuetudinarios*) uznávajú Súd pre vody Valencijskej nížiny (*Tribunal de las Aguas de la Vega Valencia*) a Rada spravodlivých z Murcie (*Consejo de Hombres Buenos de Murcia*). V oboch prípadoch ide o inštitúcie pôsobiace v oblasti obyčajového práva, ktoré sa zaoberajú záležitosťami v súvislosti s vodným hospodárstvom.

Od roku 2009 sú tieto dva španielske obyčajové súdy uvedené v Reprezentatívnom zozname nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva a sú živým dôkazom schopnosti ľudských spoločenstiev demokraticky zakladať komplexné inštitúcie zostavené z vlastných členov.

SÚD PRE VODY VALENCIJSKEJ NÍŽINY

Ide o najstaršiu justičnú inštitúciu v Európe.

Svoju právomoc vykonáva na území Valencie.

Pozostáva z ôsmich členov, ktorí sú demokraticky volení poľnohospodármi z oblasti *Huerta Valenciana* (úrodná oblasť Valencie). Medzi právomoci súdu patrí spravodlivé rozdeľovanie vôd medzi rôznymi vlastníkov pôdy, riešenie sporov medzi poľnohospodármi a ukladanie sankcií za porušenie predpisov o zavlažovaní.

RADA SPRAVODLIVÝCH Z MURCIE

História Rady spravodlivých z Murcie siaha až do stredoveku. Ako inštitúcia je založená a zákonne upravená od roku 1849 ako najvyšší orgán spravodlivosti oblasti *Huerta de Murcia* (úrodnej oblasti Murcie). Rada sa skladá z predsedu, tajomníka a piatich členov.

Rada spravodlivých z Murcie máva verejné konania každý štvrtok v priestoroch miestneho úradu a vynáša rozsudky priamo v priebehu zasadnutia alebo najneskôr počas nasledujúceho konania. Rozhodnutia sa vydávajú priamo a na základe väčšinového hlasovania, pričom v prípade rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu. Sankcie vyplývajúce z rozhodnutí Rady spravodlivých z Murcie majú výlučne peňažný charakter. Rozsudky vynesené týmto súdom sú konečné, nemenné a vykonateľné.

Viac informácií nájdete na: [Rada spravodlivých](#).

Súvisiace odkazy

[ŠPANIELSKA GENERÁLNA RADA SÚDNEJ MOCI](#)

[ŠPANIELSKY ÚSTAVNÝ SÚD](#)

[ŠPANIELSKY DVOR AUDÍTOROV](#)

[ŠPANIELSKÉ OBYČAJOVÉ SÚDY](#)

Posledná aktualizácia: 17/01/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [fr](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Vnútroštátne špecializované súdy - Francúzsko

V tejto časti nájdete prehľad ústavných a správnych súdov vo Francúzsku.

Ústavná rada (*Conseil constitutionnel*)

Ústavná rada zriadená 4. októbra 1958 Ústavou piatej Francúzskej republiky nie je vrcholom v hierarchii všeobecných ani správnych súdov. V tomto zmysle nejde o Najvyšší súd.

Ústavná rada sa skladá z 9 členov, z ktorých sa každé tri roky tretina obmieňa. Členov vymenúva prezident republiky a predsedovia každého zhromaždenia parlamentu (Senát a Národné zhromaždenie) na obdobie 9 rokov bez možnosti jeho predĺženia. Bývalí prezidenti republiky sú *de iure* doživotnými členmi Ústavnej rady, ak nezastávajú funkciu nezlučiteľnú s mandátom člena Ústavnej rady. Ak takú funkciu zastávajú, nemôžu zasadať v Ústavnej rade.

Predsedu Ústavnej rady vymenúva prezident republiky spomedzi jej členov.

Na členstvo v Ústavnej rade nie sú stanovené žiadne podmienky spôsobilosti z hľadiska veku alebo odbornosti. Funkcia člena Ústavnej rady však nie je zlučiteľná s funkciou člena vlády alebo člena Hospodárskej a sociálnej rady (*Conseil économique et social*) a ani so žiadnym voleným mandátom. Na členov rady sa okrem toho vzťahujú rovnaké podmienky nezlučiteľnosti výkonu funkcie ako na poslancov parlamentu.

Ústavná rada je stála inštitúcia, ktorá zasadať na základe predložených podaní. Zasadať a rozhoduje len na plenárnom zasadnutí. Rozhodnutia podliehajú pravidlu uznášania schopnosti, ktoré vyžaduje, aby boli skutočne prítomní siedmi sudcovia. V prípade rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu. Nesúhlasné stanovisko nie je možné.

Konanie je písomné a sporové. V prípade sporov vo volebných veciach môžu účastníci konania požiadať o vypočutie. Pri skúmaní prednostných otázok ústavnosti sa na pojednávaní vypočujú účastníci konania alebo ich zástupcovia.

Z hľadiska vecnej príslušnosti možno právomoci Ústavnej rady rozdeliť do dvoch kategórií:

Súdna právomoc, ktorá zahŕňa dva druhy sporných vecí:

Sporné veci týkajúce sa právnych noriem

Preventívna kontrola ústavnosti je abstraktná a nepovinná v prípade bežných zákonov alebo medzinárodných záväzkov, povinná v prípade organických zákonov (*lois organiques*) a nariadení parlamentných zhromaždení. Vykonáva sa na základe podania sťažnosti po odhlasovaní v parlamente, ale ešte pred vyhlásením zákona, ratifikáciou alebo schválením medzinárodného záväzku a pred nadobudnutím účinnosti nariadení zhromaždení. K nepovinnému podaniu sťažnosti môže dôjsť na podnet politických orgánov (prezidenta republiky, predsedu vlády, predsedu Národného zhromaždenia alebo Senátu), alebo na podnet 60 poslancov alebo 60 senátorov.

Kontrola ústavnosti formou námietky sa zaviedla 1. marca 2010 zároveň s nadobudnutím platnosti prednostnej otázky ústavnosti (*question prioritaire de constitutionnalité*). Od tohto dátumu môže každá osoba podliehajúca súdnej právomoci v konaní pred súdom napadnúť zlučiteľnosť zákonného ustanovenia s právami a slobodami, ktoré zaručuje ústava. Túto otázku možno predložiť Ústavnej rade na návrh Štátnej rady (*Conseil d'État*) alebo Kasačného súdu (*Cour de cassation*), ktorý rozhodne v lehote troch mesiacov.

Na Ústavnú radu, ktorá rozhoduje o rozdelení pôsobnosti medzi zákonom a nariadením, môže podať návrh buď predseda zhromaždenia (Národné zhromaždenie alebo Senát) alebo vláda v priebehu legislatívneho konania, alebo, *a posteriori* po ukončení legislatívneho konania, predseda vlády s cieľom zaradiť dané legislatívne ustanovenie na nižšiu úroveň právnych noriem.

Sporné veci týkajúce sa volieb a referenda

Ústavná rada rozhoduje o regulárnosti voľby prezidenta republiky a úkonov týkajúcich sa referenda, ktorých výsledky vyhlasuje. Takisto rozhoduje o regulárnosti volieb, dodržaní podmienok voliteľnosti a nezlučiteľnosti funkcií poslancov.

Voliči majú možnosť podávať sťažnosti na Ústavnú radu. Počet sťažností vo veci volieb sa výrazne zvýšil po prijatí zákona o zabezpečení a kontrole financovania volebných výdavkov, na základe ktorého Ústavná rada rozhoduje vo veciach týkajúcich sa uchádzačov vo voľbách do zákonodarných orgánov a v prezidentských voľbách (v odvolacom konaní).

Poradná právomoc

Ústavná rada vydáva stanovisko, ak sa na ňu oficiálne obráti hlava štátu vo veci uplatnenia článku 16 ústavy (o plnej moci v období krízy), a neskoršie vydáva stanovisko k rozhodnutiam prijatým v tejto súvislosti.

Okrem toho vláda konzultuje s Ústavnou radou znenie právnych predpisov týkajúcich sa zabezpečenia hlasovania vo voľbách prezidenta republiky a pri referende.

Všetky rozhodnutia sa prijímajú v rovnakej forme a obsahujú:

prehľad uplatniteľných právnych predpisov a procesných náležitostí,

dôvody uvedené v jednotlivých odsekoch, v ktorých sa analyzujú vznesené právne dôvody a uvádzajú uplatniteľné zásady zodpovedajúce návrhu, záverečný výrok rozdelený na články, v ktorom sa uvádza prijaté riešenie.

Rozhodnutia sú záväzné pre orgány verejnej moci a všetky správne a súdne orgány. Proti týmto rozhodnutiam nie je možné podať žiadny opravný prostriedok. Právne účinky právoplatne rozhodnutej veci sa neviažu len na výrokovú časť, ale aj na odôvodnenia, o ktoré sa výrok nevyhnutne opiera. Ústavná rada však pripúšťa opravný prostriedok v prípade vecnej chyby.

Ustanovenie, ktoré sa v rámci preventívnej kontroly vyhlási za protiústavné, sa nemôže uzákonniť ani uplatňovať.

Ustanovenie, ktoré bolo na základe skúmania prednostnej otázky ústavnosti vyhlásené za neústavné, sa zrušuje s účinnosťou od dátumu uverejnenia rozhodnutia Ústavnej rady alebo od neskoršieho dátumu stanoveného v tomto rozhodnutí. Ústavná rada stanovuje podmienky a obmedzenia, za ktorých možno spochybniť účinky, ktoré uvedené ustanovenie založilo.

Účinky rozhodnutí v sporových veciach týkajúcich sa volieb sú rôzne – od zrušenia volebných lístkov až po zrušenie samotných volebných úkonov, a môžu zahŕňať vyhlásenie nezvoliteľnosti určitého uchádzača a/alebo odvolanie zvolenej osoby z úradnej moci.

Rozhodnutia sú úradne oznámené účastníkom konania a uverejnené v Úradnom vestníku Francúzskej republiky (*Journal officiel de la République Française*) spolu so znením parlamentného podania a pripomienkami vlády (v prípade preventívnej kontroly).

Všetky rozhodnutia vydané od zriadenia Ústavnej rady sú dostupné na webovom sídle Ústavnej rady.

Správne súdy

Úlohy správnych súdov

Kontrolu zákonnosti rozhodovania štátnej správy zabezpečujú správne súdy nezávislé od správy (oddelenie funkcie správnej moci a súdnej moci), ktoré sa odlišujú od všeobecných súdov (dualizmus súdov). Kontrolu môžu takisto zabezpečovať správne orgány, ale rozhodnutia týchto orgánov potom podliehajú kontrole súdnych orgánov.

Správny súd je prvostupňová správna jurisdikcia so všeobecnou príslušnosťou. Existuje veľmi veľký počet rôznych špecializovaných správnych súdov, ako napríklad:

finančné súdy (regionálne účtovné komory – *chambres régionales des comptes* a Dvor audítorov – *Cour des comptes*),

Národný súd pre azylové právo (*Cour nationale du droit d'asile*),

disciplinárne súdy (disciplinárny rozpočtový a finančný súd – *Cour de discipline budgétaire et financière*, Najvyššia súdna rada – *Conseil supérieur de la magistrature*, profesijné súdne orgány – *juridictions ordinales*, univerzitné súdne orgány...).

Odvolania proti rozsudkom správnych súdov sa v zásade podávajú na odvolacie správne súdy (*cours administratives d'appel*), proti ich rozhodnutiam možno podať dovolanie na Štátnu radu (*Conseil d'Etat*). V rámci kasačnej funkcie vykonáva Štátna rada, rovnako ako Kasačný súd len kontrolu správneho uplatňovania procesných a právnych pravidiel pri napadnutých súdnych rozhodnutiach; okrem toho v niektorých sporných veciach, ako sú normatívne akty ministrov, vystupuje aj ako súd v prvej a poslednej inštancii.

Spory vo veci príslušnosti medzi týmito dvomi typmi súdov rieši kompetenčný súd (*Tribunal des conflits*), ktorý sa skladá z členov Kasačného súdu a Štátnej rady, ktorí majú paritné zastúpenie.

Ústavná rada dohliada na súlad zákonov s ústavou, nerozhoduje o konaní alebo pôsobení správnych orgánov.

Vnútorá organizačná štruktúra správnych súdov

Správne súdy (v počte 42) a správne odvolacie súdy (v počte 8, ojedleho 9) sú organizované v senátoch, ktorých počet a špecializácia závisí od počtu zamestnancov súdu a od vnútornej organizačnej štruktúry, ktorú zvolí predseda súdu. Štátna rada má len jednu sekciu (sekcia pre sporné veci – *Section du contentieux*), ktorá má súdnu funkciu (ostatné tzv. správne sekcie zabezpečujú poradnú funkciu Štátnej rady).

Sekcia pre sporné veci sa skladá z 10 senátov, ktoré sa špecializujú na niektoré oblasti sporných vecí. Rozsudok podľa všeobecného práva sa prijíma na zasadnutí dvoch týchto podsekcí (9 členov). Ak je predložená vec citlivejšia, môže sa o nej rozhodovať v sekcii pre sporné veci (za účasti predsedov podsekcí, predsedu sekcie a zástupcov predsedu; 17 členov) alebo na zhromaždení pre sporné veci (zasadnutie predsedov sekcií, ktorému predsedá podpredseda Štátnej rady; 13 členov).

Štatút členov správnych súdov

Členovia správnych súdov nemali v minulosti postavenie „sudcov“ v zmysle francúzskej ústavy, keďže toto postavenie je vyhradené pre členov všeobecných súdov. Vzťahuje sa na nich všeobecný štatút verejnej služby. Právne predpisy vzťahujúce sa na členov správnych súdov preto dlho neobsahovali žiadne osobitné pravidlo v porovnaní s právnymi predpismi vzťahujúcimi sa na iných štátnych úradníkov. V osemdesiatych rokoch však došlo k vývoju, ktorý viedol k posilneniu nezávislosti štatútu členov správnych súdov.

Ústavná rada (rozhodnutím z 22. júla 1980) potvrdila existenciu a nezávislosť správneho súdnictva, ktoré patrí medzi základné zásady uznané zákonmi republiky. Sudcovia správnych súdov tak získali osobitné postavenie, ktoré im zaručuje najmä neodvolateľnosť, a je tak zárukou ich nezávislosti.

Navyše zákon č. 2016-483 z 20. apríla 2016 o etickom kódexe a právach a povinnostiach štátnych zamestnancov v súčasnosti priznáva členom správnych súdov a odvolacích správnych súdov v plnom rozsahu štatút „sudcu“ (článok L. 231-1 Správneho súdneho poriadku).

Zatiaľ čo sudcovia občianskoprávných a trestných súdov sú zoskupení v jednom a tom istom zbore, správni sudcovia patria do dvoch odlišných zborov: do zboru členov Štátnej rady a zboru správnych sudcov.

Hoci sa na nich dlho vzťahovali pravidlá obsiahnuté v rôznych právnych predpisoch, v súčasnosti sú všetky pravidlá sústredené v Správnom súdnom poriadku.

Právne databázy v týchto oblastiach

Právne databázy sú vo Francúzsku poskytované na internete ako verejná služba. Webové sídlo <https://www.legifrance.gouv.fr/> obsahuje:

vo svojej databáze „JADE“ rozhodnutia Štátnej rady, kompetenčného súdu, odvolacích správnych súdov a vybrané rozhodnutia správnych súdov,

vo svojej databáze „CONSTIT“ rozhodnutia Ústavnej rady.

Je prístup do databázy bezplatný?

Áno, prístup do databázy je bezplatný.

Stručný opis obsahu

Databáza JADE obsahuje 230 000 rozhodnutí s ročným prírastkom 12 000 rozhodnutí, zatiaľ čo databáza CONSTIT obsahuje 3 500 rozhodnutí a ročne pribudne ďalších 150 rozhodnutí.

Súvisiace odkazy

Súdna príslušnosť – Francúzsko

Posledná aktualizácia: 12/05/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska

komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Chorvátsko

Špecializované súdy sú obchodné súdy (*trgovački sud*) a správne súdy (*upravni sud*) ako súdy prvého stupňa, a Najvyšší priestupkový súd (*visoki prekršajni sud*) Chorvátskej republiky, Najvyšší obchodný súd (*visoki trgovački sud*) Chorvátskej republiky a Najvyšší správny súd (*visoki upravni sud*) Chorvátskej republiky ako odvolacie súdy.

Súdne právomoci:

Obchodné súdy

V Chorvátskej republike existuje deväť obchodných súdov (Záhreb, Split, Rijeka, Osijek, Bjelovar, Varaždin, Zadar, Pazin, Dubrovnik), ktoré:

rozhodujú v sporových a nesorových veciach, keď to predpisuje osobitný zákon;

konajú vo veciach registrácie a vedú súdne registre;

rozhodujú o žiadostiach v súvislosti so založením, s prevádzkou a so zrušením spoločností;

rozhodujú o návrhoch na začatie konkurzného konania a vedú predkonkurzné a konkurzné konania;

rozhodujú o zápisoch do registra lodí a jachtov vo veciach delegovaných podľa námorného zákonníka do právomoci obchodných súdov, o obmedzení

zodpovednosti majiteľov lodí a sťažnostiach proti konečnému rozdeleniu základu pre likvidáciu spoločnej havárie, pokiaľ v zákone nie je pre konkrétny druh vecí uvedené inak;

vedú konania o uznaní rozhodnutí zahraničných súdov, ako aj rozhodcovských rozsudkov v obchodných sporoch;

zabezpečujú dôkazy pre konania, v ktorých zvyčajne majú právomoc;

ukladajú ochranné opatrenia v rámci alebo v priebehu konaní, v ktorých zvyčajne majú právomoc;

plnia úlohy spojené s poskytovaním medzinárodnej právnej pomoci pri dokazovaní v obchodných veciach;

vykonávajú ďalšie činnosti stanovené v zákone.

Obchodné súdy Chorvátskej republiky

Správne súdy

V Chorvátskej republike existujú štyri správne súdy (v Záhrebe, Split, Rijeke a Osijeku), ktoré:

rozhodujú o žalobách proti jednotlivým rozhodnutiam verejnoprávných subjektov;

rozhodujú o žalobách proti postupu verejnoprávných subjektov;

rozhodujú o žalobách proti neprijatiu jednotlivých rozhodnutí a proti nekonaniu verejnoprávneho subjektu v zákonnej lehote;

rozhodujú o žalobách proti správnym dohodám a výkonu správnych dohôd;

rozhodujú v iných veciach predpísaných zákonom.

Správne súdy Chorvátskej republiky

Najvyšší priestupkový súd Chorvátskej republiky

rozhoduje o riadnych odvolaniach proti rozhodnutiam mestských súdov a verejnoprávných subjektov rozhodujúcich v priestupkových konaniach na prvom stupni, keď je to predpísané osobitným zákonom;

rieši spory týkajúce sa príslušnosti mestských súdov v priestupkových veciach;

rozhoduje o mimoriadnych opravných prostriedkoch proti konečným rozhodnutiam v súvislosti s priestupkom, keď je to predpísané osobitným zákonom;

rozhoduje o odvolaniach vo veciach medzinárodnej justičnej spolupráce s členskými štátmi EÚ, ktoré patria do právomoci priestupkových súdov;

dohliada na dobrý priebeh činnosti sudcov poverených riešením priestupkových konaní;

vykonáva ďalšie činnosti stanovené v zákone.

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske (Najvyšší priestupkový súd Chorvátskej republiky)

Ulica Augusta Šenoje 30

10 000 Zagreb

Tel. +385 1 480 75 10

Fax +385 1 461 12 91

E-mail: predsjednik@vpsrh.pravosudje.hr

 <http://sudovi.pravosudje.hr/VPSRH/>

Najvyšší obchodný súd Chorvátskej republiky

rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam obchodných súdov na prvom stupni;

rieši spory týkajúce sa miestnej príslušnosti obchodných súdov a rozhoduje o prenose právomocí medzi obchodnými súdmi;

vykonáva ďalšie činnosti stanovené v zákone.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske (Najvyšší obchodný súd Chorvátskej republiky)

Berislavičeva 11

10 000 Zagreb

Tel. +385 1 489 68 88

Fax +385 1 487 23 29

 <http://www.vtsrh.hr/>

Najvyšší správny súd Chorvátskej republiky

rozhoduje o odvolaniach proti rozsudkom správnych súdov a proti rozhodnutiam, proti ktorým sa možno odvolať;

rozhoduje o zákonnosti všeobecne záväzných aktov;

rozhoduje v sporoch týkajúcich sa príslušnosti správnych súdov;

rozhoduje v iných veciach predpísaných zákonom.

Visoki upravni sud Republike Hrvatske (Najvyšší správny súd Chorvátskej republiky)

Frankopanska 16

10 000 Zagreb

Tel. +385 1 480 78 00

Fax +385 1 480 79 28

 <http://www.upravnisdudrh.hr/>

Posledná aktualizácia: 20/05/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Vnútroštátne špecializované súdy - Taliansko

V tejto časti sa nachádzajú informácie o organizácii špecializovaných súdov v Taliansku.

Špecializované súdy – úvod

V Taliansku sa spravodlivosť vykonáva v mene talianskeho ľudu a podľa talianskej ústavy súdy podliehajú iba zákonu. Podľa článku 102 ústavy vykonávajú súdnu moc všeobecné súdy, zriadené v rámci súdneho systému a podliehajúce jeho pravidlám: to znamená, že nie je povolené zriaďovať akékoľvek zvláštne alebo špeciálne súdy (okrem tých, ktoré sú výslovne stanovené). Zriaďovať sa môžu len špecializované komory všeobecných súdov, a to aj za účasti kvalifikovaných občanov, ktorí nie sú členmi súdnictva. Priamo v ústave sa však predpokladajú súdy, ktoré nie sú súčasťou súdneho systému (všeobecné súdy).

Špecializované súdy

Pokiaľ ide o občianskoprávne veci (v najširšom zmysle slova), talianske súdy sa delia na všeobecné a správne súdy. **Správne** súdy majú právomoc vo veciach ochrany oprávnených záujmov a v osobitných oblastiach ustanovených zákonom aj vo veciach práv jednotlivcov voči štátnym orgánom: správnymi súdmi sú regionálny správny súd (*Tribunale Amministrativo Regionale*), ktorý je súdom prvého stupňa, a Štátna rada (*Consiglio di Stato*), ktorá je súdom druhého stupňa. Všeobecné súdy sú príslušné vo veciach týkajúcich sa práv jednotlivcov, správne súdy majú právomoc vo veciach týkajúcich sa oprávnených záujmov. Správny súdny poriadok (*codice di giustizia amministrativa*), ktorý obsahuje aj zoznam druhov právomocí, je možné nájsť v legislatívnom dekréte č. 104/2010 (*decreto legislativo n. 104 del 2010*). [Správny súdny poriadok](#) je bezplatne k dispozícii vo francúzštine, angličtine a nemčine.

Ďalším súdnym orgánom je **Účtovný súd** (*Corte dei conti*). Účtovný súd má právomoc vo veciach týkajúcich sa verejného účtovníctva a iných záležitostí špecifikovaných v právnych predpisoch. Účtovný súdny poriadok (*codice di giustizia contabile*) je možné nájsť v legislatívnom dekréte č. 174/2016 (*decreto legislativo n. 174 del 2016*).

Taliansko má aj **daňové súdy** a ich rokovací poriadok je stanovený legislatívnym dekrétom č. 546/1992 (*decreto legislativo n. 546 del 1992*). Právomoc vo veciach týkajúcich sa daní vykonávajú provinčné daňové súdy (*Commissioni Tributarie Provinciali – CTP*), ktoré sú súdmi prvého stupňa, a regionálne daňové súdy (*Commissioni Tributarie Regionali – CTR*), ktoré sú odvolacími súdmi. Daňové súdy majú právomoc rozhodovať o všetkých sporoch týkajúcich sa daní bez ohľadu na druh či názov dane vrátane regionálnych, provinčných a obecných daní a príspevkov platených talianskej národnej zdravotnej službe (*Servizio sanitario nazionale*), daní a dodatočných daní, súvisiacich sankcií a poplatkov z úrokov a akýchkoľvek ďalších vedľajších poplatkov.

Proti rozsudkom vynešeným špecializovanými súdmi je možné podať žiadosť o kasačný opravný prostriedok na Najvyššom kasačnom súde (*Corte Suprema di Cassazione*) (článok 111 ústavy).

Posledná aktualizácia: 18/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Cyprus

V Cyperskej republike pracujú tieto špecializované súdy:

správny súd (*Διοικητικό Δικαστήριο*),

rodinný súd (*Οικογενειακό Δικαστήριο*),

súd pre pracovnoprávne spory (*Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών*),

súd pre reguláciu nájmov (*Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων*)

správny súd pre medzinárodnú ochranu (*Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας*)

vojenský súd (*Στρατιωτικό Δικαστήριο*).

Špecializované súdy

Správny súd (*Διοικητικό Δικαστήριο*),

Správny súd má výlučnú právomoc rozhodovať o odvolaniach na prvom stupni podľa článku 146 ústavy proti všetkým rozhodnutiam, konaniam alebo opomenutiam zo strany osôb alebo orgánov vykonávajúcich správnu právomoc. Správny súd môže zrušiť akýkoľvek vykonateľný správny akt, ktorý bol vydaný v súvislosti s porušením alebo zneužitím právomoci alebo ktorý je v rozpore so zákonom alebo ústavou. Ak sa odvolanie týka daňovej otázky alebo konania o medzinárodnej ochrane, súd môže príslušné rozhodnutie alebo akt zmeniť, a to úplne alebo čiastočne.

Rodinný súd (*Οικογενειακό Δικαστήριο*),

Rodinný súd má výlučnú pôsobnosť na predjednanie žiadostí o rozvod, starostlivosti o deti, sporov týkajúcich sa výživného a majetkových sporov medzi manželmi, ktorí sú príslušníkmi gréckej ortodoxnej cirkvi.

Ak účastníci konania patria k niektorej inej náboženskej skupine na Cypre, t. j. k Arménom, maronitom alebo príslušníkom rímskokatolíckej cirkvi, príslušný je rodinný súd pre náboženské skupiny.

Existujú tri rodinné súdy, jeden pre Nikóziu a Kyreniu, jeden pre Limassol a Pafos a jeden pre Larnaku a Famagustu. Existuje aj jeden rodinný súd pre náboženské skupiny pre celý Cyprus so sídlom v Nikózii.

Veci predložené na rodinný súd prerokúva samosudca s výnimkou žiadostí o rozvod, ktoré prejednáva senát pozostávajúci z troch sudcov.

Súd pre pracovnoprávne spory (*Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών*),

Súd pre pracovnoprávne spory má výlučnú pôsobnosť na prerokúvanie všetkých pracovnoprávných sporov vyplývajúcich z ukončenia zamestnania, ako napríklad vyplatenie náhrady za neoprávnené prepustenie (okrem prípadu, keď požadovaná suma presahuje ekvivalent dvojročného platu, v takomto prípade má príslušnosť okresný súd), odstupné, náhrady súvisiace s prepustením a nároky vyplývajúce z pracovnej zmluvy, ako napr. doposiaľ nevyplatené mzdy, ročná dovolenka, 13. plat alebo prémie. Je príslušný aj na predjednanie všetkých občianskoprávných nárokov na základe zákona o ochrane materstva (*Ο περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμος*), vecí týkajúcich sa nerovnakého zaobchádzania a sexuálneho obťažovania na pracovisku a sporov medzi penzijnými fondmi (*Ταμεία Πρόνοιας*) a ich členmi.

Súd pre pracovnoprávne spory pozostáva z predsedu alebo sudcu, ktorý je členom súdnej služby (*Δικαστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας*) a dvoch prísediacich menovaných na odporúčanie zväzu zamestnávateľov a zväzu zamestnancov. Prísediaci majú len poradnú úlohu.

V súčasnosti v Cyperskej republike existujú tri sudy pre pracovnoprávne spory – v Nikózii, Limassole a Larnake.

Súd pre reguláciu nájmov (Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων)

Súd pre reguláciu nájmov má právomoc prerokúvať veci týkajúce sa znovunadobudnutia prenajatého majetku, stanovenia spravodlivých nájmov a všetkých ostatných sprievodných alebo dodatočných záležitostí.

Každý súd pre reguláciu nájmov pozostáva z predsedu, ktorý je členom súdu, a dvoch prísediacich menovaných združeniami nájomníkov a prenajímateľov. Prísediaci majú len poradnú úlohu. Tento súd má dve komory.

Správny súd pre medzinárodnú ochranu (Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας)

Podľa zákona o utečencoch prijatého na základe článku 146 ústavy patria rozhodnutia alebo sťažnosti o nečinnosti vo veci žiadosti o azyl utečencov do výlučnej právomoci správneho súdu pre medzinárodnú ochranu na prvom stupni.

Vojenský súd (Στρατιωτικό Δικαστήριο).

Vojenský súd má právomoc rozhodovať o trestných činoch spáchaných vojenským personálom v rozpore s vojenským trestným zákonníkom (Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας), zákonom o národnej garde (Ο περί Εθνικής Φρουράς Νόμος), trestným zákonníkom (Ποινικός Κώδικας) alebo iným zákonom bez ohľadu na udelený trest. Výnimočne koná vojenský súd aj v prípade súkromných osôb, ak sa tak stanovuje vo vojenskom trestnom zákonníku alebo inom zákone. Ak má obvinený hodnosť plukovníka alebo vyššiu, zloženie vojenského súdu je rovnaké ako v prípade porotného súdu.

Predseda súdu je sudca súdnej služby Cyperskej republiky. V zložení súdu sú aj dvaja poradní sudcovia, ktorí sú členmi armády a menovaní najvyššou súdnou radou.

Právne databázy

Ešte stále nie je k dispozícii oficiálna právna databáza. Existujú viaceré súkromné databázy, z ktorých niektoré poskytujú služby za predplatné a niektoré poskytujú prístup bezplatne.

Obsahujú informácie o rozsudkoch súdov a primárne právne predpisy.

Posledná aktualizácia: 22/07/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované sudy - Lotyšsko

V tomto oddiele je uvedený prehľad špecializovaných súdov v Lotyšsku.

Špecializované sudy

Ústavný súd Lotyšskej republiky

V súlade s [Ústavou Lotyšskej republiky](#) (*Latvijas Republikas Satversme*, ďalej len „ústava“) má Lotyšsko **Ústavný súd** (*Satversmes tiesa*), ktorý je nezávislým súdnym orgánom, ktorý rozhoduje o ústavnosti zákonov a iných právnych predpisov vo veciach, ktoré spadajú do jeho právomoci, ako aj o iných veciach, ktoré mu zo zákona prislúchajú. Ústavný súd má právomoc zrušiť zákony a iné právne akty alebo ich časti.

Podľa článku 16 [zákona o Ústavnom súde](#) (*Satversmes tiesas likums*) Ústavný súd **rozhoduje o veciach týkajúcich sa:**

ústavnosti zákonov;

ústavnosti medzinárodných dohôd podpísaných alebo uzatvorených Lotyšskom [aj pred ich schválením parlamentom (*Saeima*)];

súladu zákonov a iných právnych predpisov alebo ich častí s právnymi normami vyššej právnej sily;

súladu iných aktov (okrem administratívnych aktov) prijatých parlamentom, radou ministrov, prezidentom, predsedom parlamentu alebo premiérom so zákonom;

súladu príkazov, ktorými minister poverený radou ministrov pozastavil rozhodnutia prijaté obecným zastupiteľstvom, so zákonom;

súladu ustanovení vnútroštátneho práva Lotyšska s medzinárodnými dohodami, ktoré uzatvorilo Lotyšsko a ktoré nie sú v rozpore s ústavou.

Ústavný súd má sedem sudcov, ktorí sa schvaľujú parlamentnou väčšinou (t. j. najmenej 51 hlasov poslancov). Traja z nich sú schválení na návrh najmenej desiatich poslancov parlamentu, dvaja na návrh rady ministrov a ďalší dvaja na návrh plenárneho zasadnutia Najvyššieho súdu. Kandidáti na funkciu sudcu Ústavného súdu musia byť zvolení spomedzi sudcov Lotyšska.

Ústavný súd nemôže začať konanie z vlastnej iniciatívy; veci posudzuje až po doručení návrhu od osôb, ktoré na to majú zo zákona nárok.

Právo podať návrh na začatie konania týkajúceho sa ústavnosti zákonov a medzinárodných dohôd podpísaných alebo uzatvorených Lotyšskom (aj pred ich schválením parlamentom), súladu zákonov a iných právnych predpisov alebo ich častí s právnymi normami vyššej právnej sily alebo súladu ustanovení vnútroštátneho práva Lotyšska s medzinárodnými dohodami, ktoré uzatvorilo Lotyšsko a ktoré nie sú v rozpore s ústavou, sa priznáva týmto osobám a orgánom:

prezident;

parlament;

najmenej 20 poslancov parlamentu;

rada ministrov;

generálny prokurátor;

Dvor audítorov Lotyšska (*Valsts kontroles padome*);

obecné zastupiteľstvo;

ombudsman (*tiesībsargs*), ak inštitúcia alebo úradník, ktorý vydal napadnutý akt, neodstránil zistené nedostatky v lehote stanovenej ombudsmanom;

súd rozhodujúci v občianskom, trestnom alebo správnom konaní;

sudca katastrálneho úradu pri zápise nehnuteľnosti a súvisiacich práv do katastra nehnuteľností;

ktorákoľvek osoba, ktorej základné práva v zmysle ústavy boli porušené;

súdna rada v rámci svojich zákonom stanovených právomocí.

Právo podať návrh na začatie konania týkajúceho sa súladu iných aktov (okrem administratívnych aktov) prijatých parlamentom, radou ministrov, prezidentom, predsedom parlamentu alebo premiérom so zákonom sa priznáva týmto osobám a orgánom:

prezident;

parlament;

najmenej 20 poslancov parlamentu;

rada ministrov;

súdna rada v rámci svojich zákonom stanovených právomocí.

Právo podať návrh na začatie konania týkajúceho sa súladu príkazu, ktorým minister poverený radou ministrov pozastavil rozhodnutia prijaté obecným zastupiteľstvom, so zákonom sa priznáva obecnému zastupiteľstvu.

Vo veciach týkajúcich sa ústavnosti zákonov, predpisov a iných aktov rady ministrov, súladu ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov Lotyšska s medzinárodnými dohodami uzatvorenými Lotyšskom, ktoré nie sú v rozpore s ústavou, a ústavnosti medzinárodných dohôd podpísaných alebo uzatvorených Lotyšskom (aj pred ich schválením parlamentom) a zákonov alebo iných právnych predpisov alebo ich častí rozhoduje Ústavný súd zasadaajúci v pléne. V ostatných veciach rozhoduje senát zložený z troch sudcov, pokiaľ Ústavný súd nerozhodne inak.

Rozsudok Ústavného súdu je právoplatný a nadobúda účinnosť v čase vynesenia. Rozsudok Ústavného súdu a výklad napadnutého ustanovenia, ktorý obsahuje, sú záväzné pre všetky orgány ústrednej a miestnej správy (vrátane súdov) a všetkých úradníkov, ako aj pre fyzické a právnické osoby.

Ustanovenie, ktoré Ústavný súd vyhlásil za nezlučiteľné s právnou normou vyššej právnej sily, sa považuje za zrušené s účinnosťou odo dňa uverejnenia rozsudku Ústavného súdu, pokiaľ Ústavný súd neurčí inak. Ak Ústavný súd považuje medzinárodnú dohodu podpísanú alebo uzatvorenú Lotyšskom za protiústavnú, rada ministrov je povinná zabezpečiť, aby bola dohoda zmenená, vypovedaná, aby sa jej platnosť pozastavila alebo aby sa prístupenie k dohode bezodkladne stiahlo.

Hospodársky súd

Podľa ustanovení zákona o súdnej moci (*Likums par tiesu varu*) bol na rozhodovanie vo veciach, ako sa uvádza v zákone o občianskom súdnom konaní (*Civilprocesa likums*) a zákone o trestnom konaní (*Kriminālprocesa likums*), zriadený Hospodársky súd (*Ekonomisko lietu tiesa*). Nachádza sa v Rige a je príslušný pre celé územie Lotyšska.

V rámci **občianskeho práva** je Hospodársky súd príslušný rozhodovať o:

žalobách vyplývajúcich zo zaistných zmlúv;

žalobách vyplývajúcich zo zmlúv k investičným službám a doplnkovým investičným službám;

žalobách súvisiacich s ochranou investícií podaných inými členskými štátmi Európskej únie proti orgánom Lotyšska;

žalobách vyplývajúcich z právnych vzťahov podnikových skupín;

žalobách vyplývajúcich z právnych vzťahov medzi členmi (akcionári) akciových spoločností;

žalobách vyplývajúcich z dohôd o finančnom kolaterále;

žalobách vyplývajúcich z kapitálových transakcií so spriaznenými osobami v zmysle obchodného zákona (*Komerclikums*) a zákona o trhu s finančnými nástrojmi (*Finanšu instrumentu tirgus likums*);

žalobách vyplývajúcich z prevodu podnikov a podnikovej reštrukturalizácie s výnimkou žalôb od zamestnancov;

žalobách vyplývajúcich zo zmluvných záväzkov medzi stavebnými podnikmi vrátane subdodávateľov, pokiaľ ide o výstavbu akýchkoľvek budov triedy dva alebo tri, v prípade ktorých je potrebné stavebné povolenie, s výnimkou rezidenčných budov s jednou alebo dvomi obytnými jednotkami a funkčných štruktúr, ktoré sú k nim pripojené;

žalobách vyplývajúcich z porušení právnych predpisov v oblasti hospodárskej súťaže;

žalobách vyplývajúcich z rozhodnutí zhromaždení členov (akcionárov) kapitálových štruktúr a návrhoch týkajúcich sa likvidácie a platobnej neschopnosti úverových inštitúcií.

Hospodársky súd je zároveň v rámci **trestného práva** príslušný rozhodovať vo veciach:

financovania výroby, skladovania, premiestňovania, použitia alebo distribúcie zbraní hromadného ničenia, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 73.1 ods. 2 trestného zákona (*Krimināllikums*);

terorizmu, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 79.2 ods. 2 trestného zákona;

legalizácie príjmov z trestnej činnosti (článok 195 trestného zákona);

neoprávneného poberania dávok, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 198 ods. 2, 3 alebo 4 trestného zákona;

obchodného úplatkárstva, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 199 ods. 2 trestného zákona;

prijímania úplatkov, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 79.2 ods. 3 alebo 4 trestného zákona;

privlastnenia si úplatku, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 321 ods. 2, 3 alebo 4 trestného zákona;

sprostredkovania úplatkárstva, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 322 ods. 2 trestného zákona;

aktívnej korupcie, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 323 ods. 2 alebo 3 trestného zákona;

obchodovania s vplyvom, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 326.1 ods. 2 trestného zákona;

nezákonného žiadania o dávky a ich poberania, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 326.2 ods. 2 trestného zákona, a

nezákonného priznania dávok, ak zodpovednosť za tento čin vyplýva z článku 326.3 ods. 2 trestného zákona.

Konania o odvolaniach proti rozhodnutiam Hospodárskeho súdu vedie Krajský súd v Rige (*Rīgas apgabaltiesa*).

Právne databázy

Názov a URL adresa databázy

 [Veci vedené na Ústavnom súde \(vyhľadávanie\)](#)

Je prístup do databázy bezplatný?

Áno, prístup je **bezplatný**.

Stručný prehľad obsahu databázy

Databáza obsahuje rozsudky Ústavného súdu Lotyšskej republiky.

Súvislosti

Vyhľadávacie rozhranie databázy a rozsudky v nej sú k dispozícii v lotyšskom a anglickom jazyku.

Odkazy

 [Ústavný súd Lotyšskej republiky](#)

Posledná aktualizácia: 27/05/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Litva

V tejto časti nájdete informácie o špecializovaných súdoch v Litve.

Špecializované súdy

 Ústavný súd Litovskej republiky (*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas*) zabezpečuje nadradenosť Ústavy v rámci právneho systému. Rozhoduje o otázkach ústavnej spravodlivosti tak, že posudzuje, či sú zákony a iné právne akty prijaté parlamentom v súlade s Ústavou a či sú akty prijaté prezidentom alebo vládou republiky v súlade s Ústavou a legislatívou.

Správne súdy

V Litve je šesť správnych súdov:

Najvyšší správny súd Litvy (*Lietuvos Vyriausiasis administracinis teismas*),

päť regionálnych správnych súdov.

Najvyšší správny súd

 Najvyšší správny súd (*Vyriausiasis administracinis teismas*) je súd prvej a poslednej inštancie pre správne prípady, ktoré spadajú do jeho právomoci na základe zákona. Zaoberá sa opravnými prostriedkami proti rozhodnutiam, nálezom a príkazom okresných správnych súdov a proti rozhodnutiam krajských súdov v prípadoch týkajúcich sa správnych deliktov.

Najvyšší správny súd tiež prejednáva žiadosti o opätovné otvorenie ukončených správnych prípadov, vrátane prípadov týkajúcich sa správnych deliktov v oblastiach stanovených zákonom. Najvyšší správny súd vyvinul jednotný postup na interpretáciu a uplatňovanie zákonov a iných právnych aktov.

Krajské správne súdy (*apygardų administraciniai teismai*)

Krajské správne súdy sú súdy so špeciálnou právomocou. Ich funkciou je prejednávať sťažnosti (návrhy) na správne činnosti a konanie z úradnej moci alebo opomenutia (nevykonanie povinností) zo strany orgánov verejnej a štátnej správy.

Krajské správne súdy sa zaoberajú spormi v oblasti **verejnej správy** a otázkami súvisiacimi so zákonnosťou regulačných správnych aktov, daňovými spormi atď.

Predtým, než sa niekto obráti na správny súd, o jednotlivých právnych aktoch alebo opatreniach vykonávaných orgánmi verejnej správy sa môže diskutovať v predsúdnej fáze. V takýchto prípadoch spory preskúmajú obecné komisie pre verejno-správne spory, okresné komisie pre správne spory a **Ústredná komisia pre správne spory** (*Vyriausioji administracinių ginčų komisija*).

Posledná aktualizácia: 07/04/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Luxembursko

V tejto časti nájdete prehľad špecializovaných súdov v Luxembursku.

Všeobecné súdy

Arbitrážna rada sociálneho zabezpečenia (*Conseil arbitral de la sécurité sociale*) a **Najvyššia rada sociálneho zabezpečenia** (*Conseil supérieur de la sécurité sociale*)

Všetky **spory v oblasti sociálneho zabezpečenia** týkajúce sa uzavretia sociálneho poistenia alebo záležitostí podliehajúcich sociálnemu poisteniu, príspevkov, poriadkových pokút a dávok s výnimkou sporov uvedených v článku 317 alebo sporov týkajúcich sa článkov 147 a 148 Zákonníka sociálneho poistenia (*Code des assurances sociales*) posudzuje Arbitrážna rada sociálneho zabezpečenia a v prípade odvolania Najvyššia rada sociálneho zabezpečenia. Proti konečným rozhodnutiam Arbitrážnej rady sociálneho zabezpečenia a proti rozsudkom Najvyššej rady sociálneho zabezpečenia možno podať dovolanie na Kasačný súd.

Správne súdy

Správny súd (*Cour Administrative*)

Ak zákon nestanovuje inak, odvolanie proti rozhodnutiam prvostupňového správneho súdu rozhodujúceho ako **zrušujúci sudca**, proti konkrétnym správnym rozhodnutiam a proti rozhodnutiam vneseným vo veci správnych nariaďujúcich aktov možno podať na Správny súd so sídlom v Luxemburgu. Správny súd rozhoduje aj v odvolacom konaní a ako **sudca rozhodujúci vo veci samej** rozhoduje o odvolaniach podaných proti rozhodnutiam iných správnych súdov, ktoré už rozhodli o zmenených odvolaniach, pre ktoré osobitné zákony ukládajú príslušnosť týmto súdom.

Všetci advokáti, ktorí môžu zastupovať na súdoch veľkovojsťstva, môžu zastupovať aj na Správnom súde, ale iba „advokáti zapísaní v zozname I“ zo zoznamov, ktoré každoročne zostavujú rady advokátskych komôr, majú právo vykonávať vyšetrovacie a procesné úkony (zastupovanie právnym zástupcom pred súdom).

Štát zastupuje na Správnom súde zmocnenec vlády alebo advokát.

Prvostupňový správny súd (*Tribunal administratif*)

Prvostupňový správny súd so sídlom v Luxemburgu rozhoduje o odvolaniach pre nepríslušnosť, prekročenie a zneužitie právomoci, porušenie zákona alebo foriem určených na ochranu súkromných záujmov, **proti všetkým správnym rozhodnutiam**, voči ktorým nie je možné podať žiadne iné odvolanie podľa zákonov a nariadení, a proti správnym nariaďujúcim aktom bez ohľadu na orgán, ktorý ich vydal. V zásade rozhoduje aj o sporoch týkajúcich sa priamych daní a obecných daní a poplatkov.

Odvolanie proti rozhodnutiam prvostupňového správneho súdu možno podať na Správnom súde.

Prvostupňový správny súd rozhoduje ako sudca rozhodujúci vo veci samej o odvolaniach proti rozhodnutiam riaditeľa správy priamych príspevkov (*Administration des contributions directes*) v prípadoch, keď príslušné zákony stanovujú možnosť takéhoto odvolania.

Ostatné špecializované súdy

Ústavný súd

Ústavný súd rozhoduje o **súlade zákonov s ústavou** s výnimkou zákonov, ktoré sa týkajú schvaľovania zmlúv.

Ak niektorá strana spochybní súlad zákona s ústavou pred všeobecným alebo správnym súdom, tento súd je povinný predložiť vec Ústavnému súdu okrem prípadu, keď sa domnieva, že: a) rozhodnutie o otázke súladu nie je nevyhnutné, pokiaľ ide o vynesenie rozsudku; b) otázka súladu je neopodstatnená; c) Ústavný súd už rozhodol v rovnakej veci.

Ústavný súd je zložený z predsedu Najvyššieho súdu (*Cour Supérieure de Justice*), predsedu Správneho súdu, dvoch radcov pri Kasačnom súde a piatich sudcov vymenovaných veľkovojsťvom na základe spoločného súhlasu Najvyššieho súdu a Správneho súdu. Ústavný súd má jeden senát zasadajúci v zložení piatich sudcov.

Právne databázy týkajúce sa týchto oblastí

Pozri **časť venovanú súdom** na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti.

Je prístup do databázy bezplatný?

Áno, prístup do databázy je **bezplatný**.

Stručný opis obsahu

Pozri webové sídlo **Arbitrážnej rady sociálneho zabezpečenia a Najvyššej rady sociálneho zabezpečenia**.

Pozri webové sídlo [správnych súdov](#).

Pozri webové sídlo [Ústavného súdu](#).

Súvisiace odkazy

[Ministère de la Justice \(Ministerstvo spravodlivosti\)](#)

Posledná aktualizácia: 20/05/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Maďarsko

V tejto časti nájdete informácie o organizácii špecializovaných súdov v Maďarsku.

Špecializované súdy

Správne a pracovné súdy (Közigazgatási és munkaügyi bíróság)

Pokiaľ ide o organizáciu súdnictva, Ústava uvádza, že súdnictvo je viacúrovňové a že pre určité druhy vecí je možné vytvoriť osobitné súdy. V rámci organizácie súdnictva fungujú ako špecializované súdy správne a pracovné súdy.

Tieto súdy fungujú od 1. januára 2013. Pred uvedeným dátumom plnili ich úlohy pracovné súdy (munkaügyi bíróságok), resp. oblastné súdy (törvényszékek). Správny a pracovný súd rozhoduje na prvom stupni vo veciach súvisiacich so súdnym preskúmaním administratívnych rozhodnutí, pracovným pomerom alebo inými pracovnoprávnymi vzťahmi, ktoré majú charakter pracovného pomeru, a v ďalších veciach, ktoré mu ukladá zákon. Na druhom stupni rozhoduje oblastný súd a v prípade žiadosti o preskúmanie Najvyšší súd (Kúria).

Ústavný súd (Alkotmánybíróság)

Ústavný súd je nezávislý orgán, ktorý funguje oddelene od súdneho systému.

Hlavnou úlohou tohto súdu je ochrana ústavnosti. Sídli v Budapešti.

Ústavný súd sa skladá z 15 sudcov zvolených dvojtretinovou väčšinou poslancov Parlamentu na funkčné obdobie 12 rokov. Predsedu Ústavného súdu volia takisto poslanci Parlamentu dvojtretinovou väčšinou spomedzi sudcov tohto súdu. Mandát predsedu trvá do konca funkčného obdobia sudcu Ústavného súdu. Sudcovia Ústavného súdu nemôžu byť členmi politických strán a nemôžu vykonávať politickú činnosť. Podrobnosti o pôsobnosti, organizácii a fungovaní Ústavného súdu upravuje ústavný zákon (sarkalatos törvény) Na jeho schválenie je potrebná dvojtretinová väčšina prítomných poslancov Parlamentu. Zmena Ústavy si vyžaduje dvojtretinovú väčšinu všetkých poslancov. Ústavný súd:

rozhoduje o súlade schválených, ale nevyhlásených zákonov s Ústavou;

na návrh sudcu rozhoduje o súlade právnych predpisov, ktoré sa majú aplikovať v konkrétnej veci, s Ústavou;

na základe ústavnej sťažnosti rozhoduje o súlade právnych predpisov, ktoré sa majú aplikovať v konkrétnej veci, s Ústavou;

na základe ústavnej sťažnosti rozhoduje o súlade rozhodnutia súdu s Ústavou;

na návrh vlády, jednej štvrtiny poslancov Parlamentu alebo ochrancu základných práv (ombudsmana) rozhoduje o súlade právneho predpisu s Ústavou;

rozhoduje o súlade právnych predpisov s medzinárodnými zmluvami;

vykonáva ďalšie úlohy podľa Ústavy alebo podľa ústavného zákona (sarkalatos törvény), ktorým sa upravuje jeho pôsobnosť.

V rámci pôsobnosti uvedenej v písm. b), c) a e) Ústavný súd zruší právny predpis, ktorý nie je v súlade s Ústavou.

V rámci pôsobnosti uvedenej v písm. d) zruší rozhodnutie súdu, ktoré je v rozpore s Ústavou.

V rámci pôsobnosti uvedenej v písm. f) môže zrušiť právny predpis, ktorý je v rozpore s medzinárodnou zmluvou.

Ústavný súd takisto vydáva nálezy o právnych účinkoch ústavných zákonov (sarkalatos törvény).

Právna databáza

Viac informácií nájdete na webovej lokalite [Ústavného súdu Maďarskej republiky](#)

Súvisiace odkazy

[Oficiálna webová lokalita Ústavného súdu Maďarskej republiky](#)

[A magyar bíróságok hivatalos honlapja Oficiálna webová lokalita maďarských súdov](#)

Posledná aktualizácia: 06/04/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Malta

V tejto časti sa uvádzajú informácie o organizácii špecializovaných súdov na Malte.

Špecializované súdy

Ústavný súd	Druhý stupeň Odvolanie	Ústavný súd sa zaoberá odvolaniami týkajúcimi sa domnelého porušovania ľudských práv, výkladov ústavy a neplatnosti zákonov . Má tiež právomoc rozhodovať o otázkach týkajúcich sa členov Snemovne reprezentantov a vo veciach týkajúcich sa voľby členov Snemovne reprezentantov, ktoré mu boli postúpené.	Predsedom senátu je <i>Prim' Imħallef</i> (predseda Ústavného súdu zastávajúci najvyššiu funkciu v hierarchii sudcov), ktorému asistujú ďalší dvaja sudcovia.
Prvá komora Občianskeho súdu	Prvý stupeň	Prvá komora Občianskeho súdu sa zaoberá aj vecami týkajúcimi sa domnelého porušovania ľudských práv a základných slobôd , ktoré sú chránené ústavou Malty a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.	Predsedá sudca.
Pracovnoprávny tribunál	Prvý stupeň	Tento tribunál rieši spory týkajúce sa nezákonnej výpovede a diskriminačného alebo iného nezákonného zaobchádzania na pracovisku .	Predsedá osoba zastávajúca funkciu predsedu.
Rada pre reguláciu nájmu	Prvý stupeň		Predsedá súdny úradník.

		Rada pre reguláciu nájmu rieši veci týkajúce sa zmien podmienok nájmu vrátane zvýšenia nájomného a ukončenia nájmu. Prípady sa musia týkať nájomných zmlúv uzavretých pred 1. júnom 1995.	
Pozemková arbitrážna rada	Prvý stupeň	Pozemková arbitrážna rada rieši veci týkajúce sa klasifikácie vyvlastnenej pôdy, verejného záujmu pri vyvlastnení a výšky kompenzácie, ktorá prislúcha vlastníčkovi.	Predsedá súdny úradník.
Rada pre kontrolu prenájmu poľnohospodárskych pozemkov	Prvý stupeň	Táto rada rozhoduje vo veciach týkajúcich sa prenájmu poľnohospodárskych pozemkov a nárokov majiteľov súvisiacich s ukončením takéhoto prenájmu.	Predsedá súdny úradník.
Správny tribunál	Prvý stupeň	Tento tribunál má právomoc na preskúmanie správnych aktov .	Predsedá sudca alebo súdny úradník.
Tribunál pre vysporiadanie dedičstva	Prvý stupeň	Tento tribunál rozhoduje vo veciach týkajúcich sa vysporiadania dedičstva po zosnulej osobe.	Predsedá rozhodca.
Odvolačný tribunál pre ochranu hospodárskej súťaže a spotrebiteľa	Odvolyanie	Tento tribunál skúma a rieši odvolania proti rozhodnutiam, príkazom alebo opatreniam generálneho riaditeľa pre ochranu hospodárskej súťaže alebo generálneho riaditeľa pre záležitosti spotrebiteľov. Rozhodnutia tribunálu sú konečné, odvolať sa možno len vo výnimočných prípadoch. V rámci odvolania sa však preskúma len právna stránka napadnutého rozhodnutia.	Predsedá sudca a ďalší dvaja členovia.
Súd pre preskúmanie notárskych úkonov	Prvý stupeň	Ide o špeciálny súd, ktorý dohliada na všetky notárske úrady, notárske archívy a register obyvateľov. Môže vykonávať inšpekcie notárskych archívov, registra obyvateľov a notárskych úradov a ukladať disciplinárne sankcie. V rámci svojej právomoci môže aj požadovať opravy nesprávnych informácií v registri obyvateľov.	Zložený z inšpektorov nazývaných „visitors“.

Správne sudy

Súdne preskúmanie je postup, pri ktorom súd preskúma zákonnosť rozhodnutia ministerstva, orgánu alebo agentúry verejnej správy, pričom disponuje právomocou nezákonné rozhodnutie zrušiť.

Rozhodnutie alebo postup administratívneho orgánu môže napadnúť každá osoba, ktorá je takýmto rozhodnutím alebo postupom priamo poškodená. Sudy majú túto kontrolnú pôsobnosť na základe článku 469A kapitoly 12 Zbierky zákonov Malty. Aj bez existencie relevantného právneho ustanovenia však možno súdne preskúmanie považovať za **neoddeliteľnú súčasť kompetencií súdov**, a to na základe doktríny o rozdelení moci, ktorú vo všeobecnosti uznávajú všetky demokratické štáty.

Kontrola zákonnosti správnych rozhodnutí je v pôsobnosti všeobecných súdov (t. j. prvej komory Občianskeho súdu). Proti ich rozhodnutiu môže sťažovateľ podať odvolanie na Odvolací súd.

Správny kontrolný tribunál bol vytvorený na základe zákona o správnom súdnictve, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009. Tento nezávislý a nestranný tribunál preskúma správne akty, ktoré mu postúpila akákoľvek poškodená osoba, a takisto rozhoduje o sporoch, ktoré mu boli postúpené. Tribunálu predsedá osoba, ktorá zastáva alebo v minulosti zastávala funkciu sudcu alebo súdneho úradníka na Malte. Proti rozhodnutiu tohto tribunálu sa možno odvolať na Odvolacom súde.

Ostatné špeciálne orgány so súdnou právomocou

Miestne tribunály

Miestne tribunály predstavujú neoddeliteľnú súčasť súdneho systému Malty. Je ich možné chápať ako **vysunuté pracoviská súdov** a zaoberajú sa prípadmi porušenia zákona, ktoré môžu mať napriek svojej nízkej závažnosti obzvlášť negatívny dosah na verejnosť. Miestnym tribunálom predsedajú komisári pre spravodlivosť, ktorých vymenovanie alebo odvolanie sa riadi rovnakými pravidlami ako v prípade ostatných predstaviteľov súdnej moci. Miestne tribunály majú zabezpečiť, aby sa každý občan mohol domáhať spravodlivosti a uplatniť svoje právo na spravodlivý proces. Na Malte existuje deväť miestnych tribunálov, v ktorých je zoskupených viacero miestnych rád.

Právne databázy

V časti s názvom **Organizácia súdnictva v členských štátoch – Malta** nájdete podrobné informácie o databázach s *odkazmi* na príslušné databázy.

Súvisiace odkazy

- [Ministerstvo spravodlivosti, kultúry a miestnej samosprávy](#)
- [Služby poskytované súdmi](#)
- [Služby poskytované súdmi – rozhodnutia súdov online](#)
- [Služby poskytované súdmi – súdne konania](#)
- [Služby poskytované súdmi – používanie siení](#)
- [Služby poskytované súdmi – štatistika](#)
- [Služby poskytované súdmi – súdne predaje majetku dražbou](#)
- [Služby poskytované súdmi – občianskoprávne tlačivá \(v maltčine\)](#)
- [Právne služby \(právne predpisy Malty\)](#)

Posledná aktualizácia: 04/05/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [nl](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [en](#).

Vnútroštátne špecializované súdy - Holandsko

V tejto časti sa nachádzajú informácie o organizácii špecializovaných súdov v Holandsku.

Správne súdy

Správne súdy v Holandsku:

Okresný súd (*Rechtbank*): prvý stupeň pre všetky správne veci

Odvolačný súd (*Gerechtshof*): odvolací súd pre daňové veci

Najvyšší súd (*Hoge Raad*): najvyšší súd pre daňové veci

Centrálny tribunál pre odvolania (*Centrale Raad van Beroep*): odvolací súd (a najvyšší stupeň) pre veci v oblasti sociálneho zabezpečenia

Odvolačný tribunál vo veciach obchodu a priemyslu (*College van Beroep voor het bedrijfsleven*): odvolací súd (a najvyšší stupeň) v oblasti sociálno-ekonomického správneho práva

Oddelenie správneho súdnictva Štátnej rady (*Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State*): pre všetky správne veci, v ktorých nerozhodujú iné odvolacie súdy

Právne databázy

Ďalšie informácie nájdete na webovej lokalite: [justičný systém v Holandsku](#).

Súvisiace odkazy

[Informácie o špecializovaných súdoch](#) (v angličtine)

Posledná aktualizácia: 13/05/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Rakúsko

V tejto časti sú uvedené informácie o špecializovaných súdoch v občianskoprávných a trestných veciach v Rakúsku.

Špecializované súdy

V zásade sa každý všeobecný súd zaoberá všetkými občianskoprávnymi a trestnými vecami priradenými k príslušnej organizačnej úrovni [okresný súd (*Bezirksgericht*) a súd prvého alebo druhého stupňa].

V najväčších rakúskych mestách sú aj špecializované súdy:

päť vo Viedni, a to Krajský trestný súd Viedeň, Krajský civilný súd Viedeň, Súd pre pracovnoprávne a sociálne veci Viedeň, Obchodný súd Viedeň a Okresný obchodný súd Viedeň, ako aj

dva v Grazi, a to Krajský trestný súd Graz, Krajský civilný súd Graz.

V rámci **pracovnoprávných vecí** sa v zásade riešia občianske spory týkajúce sa pracovnoprávných vzťahov, ako sa vymedzuje v § 50 zákona o súdoch pre pracovnoprávne a sociálne veci (*Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz*). Tieto súdy sa riadia vlastným rokovacím poriadkom, ktorý je podobný ako rokovací poriadok v prípade občianskoprávného konania, pričom je však doplnený o niektoré osobitné pravidlá.

V pracovnoprávných veciach sú v rámci prvého stupňa príslušné krajské súdy (*Landesgerichte*), vo Viedni súd pre pracovnoprávne a sociálne veci (*Arbeits- und Sozialgericht*); v rámci druhého stupňa sú príslušné vyššie krajské súdy (*Oberlandsgerichte*) a v rámci posledného tretieho stupňa je príslušný Najvyšší súd (*Oberster Gerichtshof*). Rozhodnutia prijímajú senáty (*Senate*) príslušného súdu, ktoré tvorí jeden alebo viacero sudcov z povolania [*Berufsrichter(innen)*] a dvaja prísediaci [*Laienrichter(innen)*] – jeden zastupuje organizácie zamestnávateľov a jeden organizácie zamestnancov.

Odvolačné konanie v pracovnoprávných veciach je podobné ako odvolacie konanie v občianskoprávných veciach, má však menej obmedzení so zreteľom na odvolania. Napríklad odvolanie v právnej otázke (*Revision*) možno podať na najvyšší súd bez ohľadu na hodnotu sporu za predpokladu, že dotknutá právna otázka má zásadný význam.

V rámci **obchodných vecí** sa v zásade riešia občianskoprávne veci, pričom účastníkom konania je podnikateľ, ako sa vymedzuje v § 51 zákona o súdnej právomoci (*Jurisdiktionsnorm*). Tieto veci sa riešia v bežnom občianskom súdnom konaní, pričom platí niekoľko osobitných pravidiel. Keď senát súdu prvého alebo druhého stupňa rozhoduje o obchodnej veci, členom senátu je aj prísediaci zastupujúci podnikateľov (v prípade Najvyššieho súdu to tak nie je).

O **kartelových prípadoch**, ktoré sú vymedzené v zákone o karteloch (*Kartelgesetz*), rozhoduje Vyšší krajský súd Viedeň, ktorý koná ako súd pre hospodársku súťaž (*Kartellgericht*) prvého stupňa. Právomoc tohto súdu sa vzťahuje na celú krajinu. Odvolania proti rozsudkom súdu pre hospodársku súťaž sa v rámci druhého a konečného stupňa podávajú na Najvyšší súd, ktorý koná ako vyšší súd pre hospodársku súťaž (*Kartellobergericht*). Rozhodnutia prijímajú senáty, ktoré v rámci oboch stupňov tvorí jeden alebo viacero sudcov z povolania a dvaja kvalifikovaní prísediaci. Prísediaceho vyberá Spolková hospodárska komora Rakúska (*Wirtschaftskammer Österreich*), ako aj (okrem niekoľkých výnimiek) Spolková komora pracujúcich a zamestnancov (*Bundeskammer für Arbeiter und Angestellte*).

V **nesporových konaniach** (*Verfahren außer Streitsachen*) súdy rozhodujú o určitých veciach súkromného práva s osobitnými charakteristikami (určité urovnania, otázky týkajúce sa práva starostlivosti a ďalšie veci, pri ktorých spravida nestoja proti sebe dvaja účastníci konania s protichodnými záujmami). Pri nesorových konaniach sa dodržiava podobný postup ako v prípade dobrovoľnej právomoci.

V takýchto veciach spravida v rámci prvého stupňa rozhodujú okresné súdy, v rámci druhého stupňa príslušné krajské súdy a v rámci posledného stupňa najvyšší súd. V rámci prvého stupňa rozhoduje samosudca [*Einzelrichter(in)*] alebo osobitne vyškolený súdny úradník [*Rechtspfleger(in)*]. V rámci druhého a tretieho stupňa rozhodujú senáty zložené z troch alebo piatich sudcov z povolania.

Odvolačné konanie v nesorových konaniach je takisto podobné ako v prípade občianskoprávného konania. Vzhľadom na osobitný charakter tohto konania však platí menej obmedzení so zreteľom na odvolania. V obmedzenom rozsahu možno v rámci druhého stupňa predložiť aj nové skutočnosti nad rámec tvrdení a podaní, ktoré navrhovateľ predložil v rámci prvého stupňa.

Vzhľadom na rozmanitosť vecí prerokúvaných v nesorových konaniach existuje veľa rôznych osobitných pravidiel, ktoré upravujú konkrétne oblasti.

Správne súdy

V Rakúsku sú tieto správne súdy:

deväť krajských správnych súdov (*Landesverwaltungsgerichte*) – jeden v každej spolkovej krajine,

dva spolkové správne súdy: Spolkový správny súd (*Bundesverwaltungsgericht*) a Spolkový finančný súd (*Bundesfinanzgericht*),

Najvyšší správny súd (*Verwaltungsgerichtshof*).

Správne súdy rozhodujú predovšetkým o odvolaniach proti rozsudkom a administratívnym aktom, ktoré bez konania vydali správne orgány, ako aj o sťažnostiach na správne orgány v súvislosti s nedodržaním stanovených lehôt (*Säumnisbeschwerden*).

Spolkový finančný súd rozhoduje o odvolaniach vo veciach týkajúcich sa verejných daní a poplatkov (okrem niekoľkých výnimiek) a trestného daňového práva za predpokladu, že sa týmito vecami zaoberajú priamo spolkové finančné alebo daňové orgány. Spolkový správny súd rozhoduje predovšetkým o odvolaniach proti rozsudkom, ktoré boli inak vydané spolkovými orgánmi v rámci priamej spolkovkej správy. Inak o odvolaniach v správnych veciach rozhodujú zvyčajne krajské správne súdy.

Proti rozsudkom správnych súdov sa za určitých okolností možno odvolať na **Najvyššom správnom súde**. V prípadoch, ktoré do určitej miery zahŕňajú porušenie ústavy (predovšetkým porušenie základných ľudských práv), sa možno obrátiť na Ústavný súd (*Verfassungsgerichtshof*).

Ďalšie špecializované súdy

Ústavný súd

Ústavný súd je tretím vrchným súdom v Rakúsku (popri Najvyššom súde a Najvyššom správnom súde). Rovnako ako ďalšie dva vrchné súdy aj Ústavný súd má sídlo vo Viedni a jeho právomoc sa vzťahuje na celú krajinu.

Hlavnou úlohou Ústavného súdu je kontrolovať súlad s ústavou a so základnými ľudskými právami. Ústavný súd je konkrétne povelaný, aby na požiadanie skúmal ústavnosť týchto zákonov, nariadení a rozsudkov:

spolkových a krajských zákonov,
nariadení vydaných správnymi orgánmi,
rozsudkov správnych súdov.

Ústavný súd ich môže v prípade potreby zrušiť.

Na rozdiel od ostatných súdov sudcovia Ústavného súdu vykonávajú svoje funkcie ako honorárni sudcovia [*Honoratiorenrichter(innen)*], a nie ako sudcovia z povolania. Honorárnymi sudcami môžu byť iba výnimočne osobnosti, ktoré už dosiahli úspešnú právnickú kariéru v inej funkcii. Väčšina sudcov Ústavného súdu vykonáva svoju funkciu na čiastočný pracovný úväzok, a tak môžu naďalej vykonávať svoje predchádzajúce povolanie (napr. ako sudcovia alebo univerzitní profesori; nemôžu však byť zamestnancami verejnej správy, ktorí na tento účel musia byť uvoľnení z výkonu svojich úradných povinností).

Ústavný súd sa zvoláva len na „zasadnutia“, ktoré sa zvyčajne konajú štyrikrát za rok.

Právne databázy

Všeobecné informácie o justičnom systéme v Rakúsku sú uvedené na domovskej stránke portálu [rakúskej justície](#).

Je prístup do databázy bezplatný?

Áno.

Súvisiace odkazy

[Jurisdikcia – Rakúsko](#)

Posledná aktualizácia: 25/10/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [pl](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [en](#).

Vnútroštátne špecializované súdy - Poľsko

V tejto časti získate informácie o organizácii špecializovaných súdov v Poľsku.

Špecializované súdy

V Poľsku je niekoľko špecializovaných súdov a tribunálov.

Najvyšší súd (Sąd Najwyższy)

Najvyšší súd je najvyšší súdny orgán. Vykonáva súdny dohľad nad rozhodnutiami všetkých ostatných súdov, zabezpečuje konzistentnosť výkladu právnych predpisov a súdnej praxe.

Najvyšší súd nie je všeobecným súdom. Preskúmava veci kasáciou (súdny opravný prostriedok pre porušenie zákona) a ostatné odvolania proti súdnym rozsudkom a prijíma uznesenia určené na objasnenie právnych ustanovení, pri ktorých vznikajú pochybnosti alebo ktorých uplatňovanie spôsobuje rozdiely pri rozhodovaní súdov. Prijíma aj uznesenia vysvetľujúce právne otázky, ktoré sú mu predložené v súvislosti s konkrétnymi prípadmi.

Poľský Najvyšší súd (Sąd Najwyższy) uverejňuje svoje rozhodnutia s odôvodnením na svojej webovej stránke [poľského Najvyššieho súdu](#), ktorá je dostupná aj v angličtine.

Ústavný tribunál (Trybunał Konstytucyjny)

V poľskom právnom systéme sa Ústavný tribunál (Trybunał Konstytucyjny) nepovažuje za všeobecný súd.

Ústavný tribunál rozhoduje:

- o ústavnosti vnútroštátnych právnych predpisov a medzinárodných zmlúv,
- o súlade vnútroštátnych právnych predpisov s ratifikovanými medzinárodnými zmluvami, ktorých ratifikácia sa vyžaduje pred ich schválením parlamentom,
- o súlade právnych predpisov ústredných štátnych orgánov, ratifikovaných medzinárodných zmlúv a právnych aktov s ústavou,
- o ústavnosti cieľov alebo činností politických strán,
- o ústavných sťažnostiach.

Všetky jeho rozhodnutia sa zverejňujú spolu s odôvodnením na webovej stránke [poľského Ústavného súdu](#), ktorá je dostupná aj v angličtine.

Štátny tribunál (Trybunał Stanu)

Štátny tribunál (Trybunał Stanu) rozhoduje vo veciach, keď sú osoby, ktoré zastávajú (alebo zastávali) najvyššie štátne funkcie, obvinené z porušenia ústavy alebo iných právnych aktov.

Blížšie informácie nájdete na webovej stránke [poľského Štátneho tribunálu](#).

Správne súdy

Systém správnych súdov zahŕňa **Najvyšší správny súd** (Naczelny Sąd Administracyjny) a **regionálne správne súdy** – jeden pre každé **vojvodstvo** alebo región (województwie sądy administracyjne).

Najvyšší správny súd:

rozhoduje o tom, či sú rozhodnutia miestnych správnych orgánov alebo normatívne právne akty krajských orgánov štátnej správy (terenowe organy administracji publicznej) v súlade so zákonom,

rozhoduje o sťažnostiach proti správnyim rozhodnutiam, o rozhodnutiach vydaných v správnom konaní na základe sťažností (alebo o ukončení týchto konaní) a o rozhodnutiach, proti ktorým je možné sa odvolať v merite veci,

rozhoduje o určitých rozhodnutiach miestnych orgánov alebo združení týchto orgánov,

odpovedá na právne otázky, ktoré sú mu predložené na posúdenie odvolacími orgánmi miestnej samosprávy.

Najvyšší správny súd uverejňuje všetky svoje rozhodnutia, spolu s odôvodnením, od 1. októbra 2007. Do databáz sa ešte stále dopĺňajú skoršie rozhodnutia. Webová stránka súdu je dostupná len v poľštine.

 Najvyšší správny súd (Naczelny Sąd Administracyjny) uverejňuje všetky svoje rozhodnutia spolu s odôvodnením na svojej webovej stránke.

Posledná aktualizácia: 28/08/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Portugalsko

Na tejto stránke sa nachádzajú informácie o organizácii špecializovaných súdov v Portugalsku.

Súdy prvého stupňa (*Tribunais judiciais de 1.ª instância*)

Súdmi prvého stupňa sú spravidla okresné súdy (*tribunais de comarca*). Sú zodpovedné za rozhodovanie vecí týkajúcich sa všetkých záležitostí, ktoré nepatria do právomoci iných súdov. Okresné súdy majú všeobecné aj osobitné právomoci.

Okresné súdy sú rozdelené na sekcie s osobitnými alebo všeobecnými právomocami, ako aj miestne sekcie. Sekcie sú nazvané podľa príslušných právomocí a názvu obce, v ktorej sa nachádzajú.

Vytvorené môžu byť takéto sekcie s osobitnými právomocami:

ústredné občianskoprávne sekcie (*Central cível*);

miestne občianskoprávne sekcie (*Local cível*);

ústredné trestnoprávne sekcie (*Central criminal*);

miestne trestnoprávne sekcie (*Local criminal*);

miestne trestnoprávne sekcie pre nezávažné trestné činy (*Local de pequena criminalidade*);

sekcie trestnoprávneho vyšetrovania (*Instrução criminal*);

sekcie pre otázky rodiny a neplnoletých osôb (*Família e menores*);

sekcie pre pracovnoprávne otázky (*Trabalho*);

obchodné sekcie (*Comércio*);

sekcie na výkon rozhodnutí (*Execução*).

Špecializované súdy so širšou územnou právomocou sú:

súd pre otázky duševného vlastníctva (*Tribunal da propriedade intelectual*);

súd pre otázky hospodárskej súťaže, regulácie a dohľadu (*Tribunal da concorrência, regulação e supervisão*);

námorný súd (*Tribunal Marítimo*);

súd pre výkon trestov (*Tribunal de execução das penas*);

ústredný súd pre trestnoprávne vyšetrovanie (*tribunal central de instrução criminal*).

Sekcie s osobitnými právomocami

V rámci týchto sekcií sú obzvlášť významné:

ústredné občianskoprávne sekcie.

Tieto sekcie majú právomoc:

rozhodovať v občianskoprávných konaniach o určovací rozsudok v rámci spoločného postupu vo veciach s hodnotou sporu vyššou ako 50 000,00 EUR,

v rámci občianskoprávných konaní o výkone rozhodnutí vo veciach s hodnotou sporu vyššou ako 50 000,00 EUR vykonávať úlohy stanovené v Občianskom súdnom poriadku týkajúce sa zemepisných území, ktoré nepatria pod žiadne príslušné sekcie alebo súdy,

rozhodovať v naliehavých predbežných konaniach vo veciach, ktoré patria do ich právomoci,

vykonávať iné povinnosti na základe právnych predpisov.

Sekcie pre otázky rodiny a neplnoletých osôb

V otázkach týkajúcich sa **osobného stavu osôb a rodiny** tieto sekcie rozhodujú o týchto veciach:

nesporové konania medzi manželmi;

nesporové konania v prípadoch nemanželského spolužitia alebo v súvislosti s osobami, ktoré spolu žijú v jednej domácnosti;

konania týkajúce sa rozluky osôb a zániku spoločného majetku, ako aj rozvodu;

konania o vyhlásenie neplatnosti alebo anulácie civilného sobáša;

konania iniciované na základe článku 1647 a článku 1648 ods. 2 občianskeho zákonníka, schválené zákonným dekrétom č. 47344 z 25. novembra 1966;

konania o výživnom a výkon rozhodnutia o výživnom medzi manželmi a bývalými manželmi;

iné konania týkajúce sa osobného stavu osôb a rodiny.

Okrem právomocí v tejto oblasti tieto sekcie vykonávajú aj právomoci zákonom dané súdom v súvislosti s konaniami o súpise majetku vyplývajúcimi

z rozluky osôb a zániku spoločného majetku, rozvodu alebo vyhlásenia neplatnosti alebo anulácie občianskeho sobáša, ako aj v súvislosti s osobitnými prípadmi zániku spoločného majetku, na ktoré sa vzťahujú príslušné zákony.

V oblasti **maloletých a dospelých detí** majú tieto sekcie právomoc:

stanoviť opatrovníctvo a správu majetku;

vymenovať osobu na vykonávanie právnych úkonov v mene maloletého a takisto vymenovať všeobecného poručníka na mimosúdne zastupovanie

maloletého, na ktorého sa vzťahujú rodičovské povinnosti;

schvaľovať adopcie;

riadiť vykonávanie rodičovskej zodpovednosti a riešiť s tým súvisiace záležitosti;

stanovovať výživnom na maloleté a dospelé osoby alebo ekonomicky nezávislé maloleté osoby, na ktoré sa odkazuje v článku 1880 občianskeho zákonníka schváleného zákonným dekrétom č. 47344 z 25. novembra 1966, a rozhodovať v konaniach o výkone rozhodnutí o výživnom;

nariadiť umiestnenie maloletých osôb do starostlivosti počas čakania na adopciu;

rozhodnúť v rámci opatrenia na podporu a ochranu o umiestnení do starostlivosti u osoby vybranej na adopciu alebo o umiestnení v inštitúcii s výhľadom na adopciu v budúcnosti;

stanoviť podmienky občianskoprávnej starostlivosti (*apadrinhamento civil*) a zrušiť takéto rozhodnutia;

oprávniť zákonného zástupcu maloletého na vykonávanie určitých úkonov, potvrdzovať platnosť úkonov, ktoré už boli vykonané bez oprávnenia, stanoviť podmienky týkajúce sa prijímania darov;
rozhodovať o úhrade finančnej zábezpeky, ktorú musia rodičia zabezpečiť v prospech svojich maloletých detí;
udeliť úplný alebo čiastočný zákaz výkonu rodičovských práv a povinností a stanoviť obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností podľa článku 1920 občianskeho zákonníka schváleného zákonným dekrétom č. 47344 z 25. novembra 1966;
vykonávať úradné určenie materstva a otcovstva a rozhodovať o záležitostiach a vyšetrovaniach týkajúcich sa otázok materstva a otcovstva;
rozhodovať v prípade, že sa rodičia nedohodnú, o mene a priezvisku maloletého.
Okrem právomocí v tejto oblasti majú sekcie zodpovednosť aj v týchto prípadoch:
stanoviť odmeňovanie poručníka alebo správcu v prípade poručníctva alebo správy majetku, rozhodnúť o určení prepustenia poručníka, správcu alebo člena rodinnej rady, o jeho vzdaní sa funkcie alebo uvoľnení z funkcie, nariadiť a preskúmať stav účtov, schvaľovať nahradenie zákonnej hypotéky a rozhodnúť o posilnení a nahradení poskytnutej zábezpeky, ako aj vymenovať osobitného poručníka na zastupovanie maloletého v mimosúdnych situáciách;
určiť osobitného poručníka, ktorý bude zastupovať maloletého v konaní o poručníctve;
zmeniť, zrušiť a preskúmať prijatie; nariadiť a preskúmať stav účtov osvojiteľa a určiť veľkosť časti príjmu, ktorá sa má vynakladať ako výživné na adoptované dieťa;
rozhodnúť o zvýšení alebo nahradení zábezpeky poskytnutej v prospech maloletých detí;
nariadiť predloženie stavu účtov, ktoré sú rodičia povinní zabezpečiť a ich preskúmanie;
rozhodnúť o iných záležitostiach týkajúcich sa konaní uvedených v odsekoch a) až m).

V súvislosti s **otázkami poručníctva v oblasti vzdelávania a ochrany** majú sudy právomoc:

rozhodovať v konaniach o podpore a ochrane,
uplatňovať opatrenia na podporu a ochranu a v prípade potreby monitorovať ich vykonávanie, a to vždy, keď je dieťa alebo mladá osoba v rizikovej situácii a keď nie je možný zásah zo strany opatrovníka,
vykonávať súdne akty potrebné na prešetrovanie poručníctva v oblasti vzdelávania,
posudzovať skutočnosti, ktoré sa podľa právnych predpisov kvalifikujú ako trestné činy vykonané maloletými vo veku 12 až 16 rokov, s cieľom uplatniť opatrenia poručníctva,
vykonávať a prehodnocovať opatrenia poručníctva,
rozhodnúť o ukončení opatrení poručníctva alebo o ich odstránení,
rozhodovať o odvolaniach proti rozhodnutiam, ktorými sa uplatňujú disciplinárne opatrenia u maloletých, ktorí podliehajú trestu odňatia slobody.

Sekcie pre pracovnoprávne otázky

V občianskoprávných a iných veciach sa zaoberajú otázkami, ktoré vyplývajú zo vzťahov medzi zamestnávateľom a zamestnancom a zo vzťahov na účely podpísania pracovnej zmluvy, otázkami týkajúcimi sa pracovných úrazov a chorôb z povolania, otázkami týkajúcimi sa zmlúv, ktoré sú podľa zákona porovnateľné s pracovnými zmluvami, otázkami zmlúv o učňovskej príprave a sťaží, ako aj otázkami týkajúcimi sa občianskoprávných záležitostí v súvislosti so štrajkom.

Obchodné sekcie

Tieto sekcie sa zaoberajú týmito vecami:

insolvenčné konania a osobitné reštrukturalizačné opatrenia;
konania vo veciach vyhlásenia neexistencie, neplatnosti a zrušenia zakladateľskej zmluvy a stanov;
konania vo veciach výkonu práv spoločnosti;
konania vo veciach pozastavenia alebo zrušenia uznesení spoločnosti,
konania vo veciach súdom nariadenej likvidácie spoločností;
konania vo veciach likvidácie spoločností zriadených podľa stanov európskej spoločnosti,
konania vo veciach likvidácie holdingových spoločností;
konania uvedené v zákonníku o registrácii spoločností;
konania vo veciach likvidácie úverových a finančných spoločností.

Zodpovedajú aj za posudzovanie námietok proti príkazom vydaným úradníkmi obchodného registra, ako aj za napadnutie rozhodnutí vydaných úradníkmi v rámci správnych postupov vykonávaných pri likvidácii spoločností.

Sekcie pre výkon rozhodnutí

Tieto sekcie sú zodpovedné za občianskoprávne konania o výkone rozhodnutí stanovených v občianskom súdnom poriadku s výnimkou prípadov, pre ktoré je príslušný súd pre otázky duševného vlastníctva, súd pre otázky hospodárskej súťaže, regulácie a dohľadu, námorný súd, sekcie pre otázky rodiny a nepľnoletých osôb, sekcie pre otázky podmestnanosti a obchodné sekcie. Sekcie pre výkon rozhodnutí sa zaoberajú výkonom rozhodnutí vynesenej v trestnom konaní, ktoré by sa podľa podmienok trestného práva procesného nemali riešiť na občianskych súdoch.

Súdy so širšou územnou príslušnosťou

Súdy pre otázky duševného vlastníctva

majú právomoc v týchto veciach:

žaloby týkajúce sa autorských a súvisiacich práv;

žaloby týkajúce sa priemyselného vlastníctva vo všetkých podobách stanovených v právnych predpisoch;

žaloby o neplatnosť a zrušenie patentov, dodatkových ochranných osvedčení, úžitkových vzorov a topografií polovodičových výrobkov stanovených v zákone o priemyselnom vlastníctve (*Código da Propriedade Industrial*) a ďalších platných právnych predpisoch, ako aj žiadosti o vyhlásenie neplatnosti alebo zrušenie platnosti registrácií nákrasov alebo modelov, značiek, logotypov, odmiern, označení pôvodu a zemepisných označení, ktoré sú predmetom konania o protinávhrhu;

odvolania proti rozhodnutiam Národného inštitútu priemyselného vlastníctva (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial, I. P. - INPI, I. P.*), ktorými sa uznávajú alebo zamietajú akékoľvek práva duševného vlastníctva, alebo rozhodnutia týkajúce sa prevodov, licencií alebo vyhlásení o zastaranosti, alebo akýchkoľvek iných aktov, ktoré ovplyvňujú alebo upravujú práva duševného vlastníctva alebo ktorými tieto práva zanikajú;

odvolania proti rozhodnutiam alebo ich preskúmanie, alebo akékoľvek iné opatrenia, proti ktorým je možné podať zákonné odvolanie, ktoré vydal Národný inštitút duševného vlastníctva vo veciach týkajúcich sa porušení a pokút;

konania o určovací rozsudok, v ktorých dôvod žaloby súvisí s názvami internetových domén;

odvolania proti rozhodnutiam Nadácie pre národnú vedeckú analýzu (*Fundação para a Computação Científica Nacional*), ktorá je príslušným orgánom zodpovedným za registráciu, zamietnutie alebo obnovenie názvov domén;

žaloby týkajúce sa spoločností alebo názvov spoločností;

odvolania proti rozhodnutiam Inštitútu záznamov a notárov (*Instituto dos Registos e do Notariado, I. P. - IRN, I. P.*) týkajúcim sa prípustnosti spoločností alebo obchodných názvov podľa právneho rámca Národného registra právnických osôb (*Registo Nacional de Pessoas Coletivas*); žaloby týkajúce sa praktík nekalej hospodárskej súťaže alebo porušenia obchodných tajomstiev týkajúcich sa priemyselného vlastníctva; opatrenia na získavanie a uchovávanie dôkazov a na poskytovanie informácií, keď sa to vyžaduje na ochranu práv duševného vlastníctva a autorských práv.

Súd pre otázky hospodárskej súťaže, regulácie a dohľadu

Tento súd okrem iného rieši otázky týkajúce sa odvolania proti rozhodnutiam, ich preskúmania alebo výkonu rozhodnutí, príkazov a iných opatrení vo veciach porušení, ktoré možno právne napadnúť, ktoré vydali viaceré regulačné orgány, konkrétne orgán pre hospodársku súťaž (*Autoridade da Concorrência*), portugalský orgán civilného letectva (*Autoridade Nacional da Aviação Civil*), portugalská národná banka (*Banco de Portugal*) a portugalská komisia pre trh s cennými papiermi (*Comissão do Mercado de Valores Mobiliários*).

Námorné súdy

sa zaoberajú vecami týkajúcimi sa:

náhrady za škody spôsobené alebo utrpené loďami, člmi a inými plavidlami alebo vyplývajúcimi z ich používania na mori podľa všeobecných právnych predpisov;

zmlúv o stavbe, oprave, nákupe a predaji lodí, člnov a iných plavidiel za predpokladu, že sú určené na použitie na mori;

zmlúv o preprave po mori alebo zmlúv o kombinovanej či multimodálnej preprave;

zmlúv o doprave po rieke či kanále v rámci obmedzených stanovených v tabuľke 1 pripojenej ku všeobecným pravidlám pre prístavy (*Regulamento Geral das Capitánias*), na základe schválenia zákonným dekrétom č. 265/72 z 31. júla 1972;

zmlúv o prenájme alebo lízingu námorných lodí, člnov a iných plavidiel;

zmlúv o poistení lodí, člnov a iných plavidiel určených na použitie na mori, ako aj ich nákladu;

hypoték a oprávnení týkajúcich sa lodí alebo člnov a akéhokoľvek kolaterálu týkajúceho sa plavidiel a ich nákladu;

osobitných konaní týkajúcich sa lodí, člnov a iných plavidiel a ich nákladu;

naliehavých predbežných konaní týkajúcich sa lodí, člnov a iných plavidiel, ich príslušného nákladu a lodného paliva a iného majetku patriaceho k lodiam,

člnom a iným plavidlám, ako aj predbežných žiadostí kapitána o pozastavenie prepustenia vecí, ktoré sú predmetom týchto konaní;

bežných alebo osobitných porúch vrátane tých, ktoré sa týkajú iných plavidiel na námorné použitie;

námornej pomoci a záchrane;

zmlúv o poskytovaní služieb vlečenia alebo lodivoda;

odstraňovania odpadu;

občianskej zodpovednosti v súvislosti so znečisťovaním mora a iných vôd v rámci ich príslušnosti;

používania, strát, nálezov alebo privlastnení si vybavenia a zariadenia na rybolov alebo zberu morských plodov, mäkkýšov a morských rias, železa,

vybavenia, zbraní, zásob a iných predmetov na použitie pri plachtení alebo rybolove, ako aj škôd spôsobených na tomto materiály alebo škôd, ktoré tento materiál utrpel;

škôd spôsobených majetku v rámci námornej verejnej sféry;

vlastníctva a držby odpadu z plavidiel, ktorý bol vyplavený na breh, alebo predmetom či akýchkoľvek zvyškov pochádzajúcich alebo prichádzajúcich

z oceánu a ktoré sa ukladajú v pôde alebo podloží alebo ktoré pochádzajú z vnútrozemských vôd alebo sa v nich nachádzajú, ak je to v záujme námorníctva;

zatknutí;

všetkých všeobecných záležitostí týkajúcich sa obchodného námorného práva;

odvolaní proti rozhodnutiam kapitána prístavu vo veciach týkajúcich sa porušení námorných predpisov.

Súd pre výkon trestov

Tento súd monitoruje a dohliada na výkon rozhodnutia a rozhoduje o úprave, nahradení a ukončení trestnej sankcie alebo trestu odňatia slobody

stanoveného v súdnom rozhodnutí po vynesení rozsudku. Súd má právomoc:

rozhodnúť o výkone dodatočného trestu vyhostenia, vyhlásiť trest odňatia slobody za ukončený a určiť včasné vykonanie doplnkového trestu vyhostenia,

vyhlásiť koniec trestu odňatia slobody, trestu bez pevne stanovenej časovej lehoty v právnych predpisoch (*pena relativamente indeterminada*) alebo

bezpečnostného opatrenia odňatia slobody,

vydávať príkazy na zatknutie, zadržanie a prepustenie,

vydať vyhlásenie o nesúlade a nariadiť zaistenie majetku týkajúceho sa odsúdenej osoby, ktorá sa úmyselne úplne alebo čiastočne vyhla výkonu trestu

odňatia slobody, alebo opatrenia v súvislosti s trestom odňatia slobody,

rozhodovať o predbežnom zrušení skutočností alebo rozhodnutí zapísaných v registri trestov.

Ústredný súd pre trestnoprávne vyšetrovanie

Tento súd vykonáva trestnoprávne vyšetrovanie, vydáva rozhodnutia o trestoch a má súdnu právomoc vo veciach vyšetrovania v prípade, že k trestnej

činnosti došlo v okresoch patriacich pod rôzne odvolacie súdy (*Tribunais da Relação*) a v prípadoch, keď ide o tieto trestné činy:

zločiny proti mieru a ľudskosti;

trestné činy páchané teroristickými organizáciami a terorizmus;

trestné činy, ktoré ohrozujú bezpečnosť štátu s výnimkou trestných činov v oblasti volieb;

obchodovanie s narkotikami, psychotropnými látkami a drogovými prekurzormi, s výnimkou situácií priamej distribúcie spotrebiteľovi, a zločinecké združenie

súvisiace s nezákonným obchodovaním;

pranie špinavých peňazí;

korupcia, sprenevera, úplatkárstvo a korupcia;

podvodný konkurz;

nesprávny úradný postup ekonomicky nezávislých organizácií verejného sektora;

podvod súvisiaci so získaním alebo zneužitím grantov, pridelených prostriedkov alebo pôžičiek;

ekonomické a finančné trestné činy spáchané organizovaným spôsobom, najmä s použitím informačných technológií;

ekonomické a finančné trestné činy medzinárodného alebo nadnárodného rozsahu.

Posledná aktualizácia: 29/01/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdey - Rumunsko

Na tejto stránke sa nachádzajú informácie o Rumunských špecializovaných súdoch

Špecializované súdey

Brašovský tribunál pre maloletých a rodinné veci (*Tribunalul pentru Minori și Familie*)

Tribunál pre maloletých a rodinné veci so sídlom v Brašove sa zaoberá prípadmi trestných činov, ktoré spáchali maloletí alebo ktoré boli spáchané na maloletých. Pred zriadením tohto súdu riešil tieto veci Brašovský tribunál.

Špecializované tribunály

Existujú tri špecializované tribunály (predtým obchodné tribunály):

Špecializovaný tribunál mesta Kluž (*Tribunalul Specializat Cluj*),

Špecializovaný tribunál mesta Mureš (*Tribunalul Specializat Argeș*),

Špecializovaný tribunál mesta Argeš (*Tribunalul Specializat Argeș*).

Rozhodujú o prípadoch týkajúcich sa podnikateľov. Za podnikateľa sa považuje každá osoba prevádzkujúca podnik.

Vojenské súdey

Právomoc vojenských súdov je stanovená v Trestnom poriadku. Každý vojenský súd má štatút vojenskej základne.

Hierarchické usporiadanie vojenských súdov je takéto:

štyri vojenské tribunály (v mestách Bukurešť, Kluž-Napoca, Iași a Temešvár),

Regionálny vojenský tribunál v Bukurešti,

Vojenský odvolací súd v Bukurešti.

Na vojenských súdoch pôsobia vojenský sudcovia, úradníci, archivári a ostatní zamestnanci.

Vojenské tribunály

V Rumunsku existujú štyri vojenské tribunály v týchto mestách:

Bukurešť,

Kluž-Napoca,

Iași,

Timișoara.

Vojenské tribunály ako najvyššie súdey prvého stupňa môžu rozhodovať o prípadoch týkajúcich sa trestných činov, ktorých sa dopustili vojenský pracovníci po hodnosť plukovníka vrátane, a o prípadoch špecificky stanovených v právnych predpisoch.

Vojenský odvolací súd v Bukurešti.

Vojenský odvolací súd v Bukurešti rozhoduje vo veciach:

ako **súd prvého stupňa** rieši veci týkajúce sa trestných činov proti bezpečnosti štátu: vlastizrada, vlastizrada prezradením tajných štátnych spravodajských informácií, vlastizrada napomáhaním nepriateľovi, činy proti ústavnému poriadku, nepriateľské činnosti proti štátu, špionáž, útok ohrozujúci národnú bezpečnosť, útok proti spoločenstvu, zneužitie verejných prostriedkov, skresľovanie skutočností, vojnová propaganda, poškodzovanie štátnych záujmov, sprístupnenie informácií, ktoré ohrozujú národnú bezpečnosť, trestné činy proti osobám, na ktoré sa vzťahuje medzinárodná ochrana, neodsúdenie trestných činov proti bezpečnosti štátu spáchaných vojenským personálom, trestné činy týkajúce sa národnej bezpečnosti Rumunska podľa osobitných zákonov spáchané vojenským personálom, trestné činy spáchané sudcami vojenských súdov a vojenskými prokurátormi z vojenských prokuratúr pri týchto súdoch, trestné činy spáchané generálmi, maršálmi a admirálmi a žiadosti o vysídlenie, ako to ustanovuje zákon,

ako **odvolací súd** rieši odvolania proti rozsudkom vyneseným vojenskými tribunálmi na prvom stupni,

rozhoduje o **sporoch o právomoc** medzi vojenskými tribunálmi v rámci svojej oblasti príslušnosti a o odvolaniach podaných proti rozsudkom vyneseným týmito tribunálmi v súlade so zákonom.

Správne súdey

Správne súdey v Rumunsku neexistujú. Právomoc rozhodovať o správnych prípadoch má osobitná správna sekcia súdu.

Ostatné špeciálne súdey

Ústavný súd

Ústavný súd má deväť sudcov vymenovaných na funkčné obdobie deviatich rokov, ktoré nie je možné predĺžiť alebo obnoviť. Troch sudcov vymenúva **poslanecká snemovňa**, troch sudcov **senát** a troch sudcov **prezident Rumunska**. Sudcovia Ústavného súdu volia predsedu Ústavného súdu tajným hlasovaním na funkčné obdobie troch rokov. Na Ústavnom súde sa každé tri roky vymení tretina sudcov.

Podľa článku 146 **rumunskej ústavy** má Ústavný súd tieto právomoci:

rozhoduje o ústavnosti **zákonov** pred ich vyhlásením, a to na odporúčanie buď prezidenta Rumunska, predsedu niektorej z dvoch komôr parlamentu, vlády, Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu, ombudsmana, alebo minimálne 50 poslancov alebo minimálne 25 senátorov, a *ex officio* v prípade iniciatív, ktorými sa navrhuje revízia ústavy,

rozhoduje o ústavnosti **zmlúv** alebo iných medzinárodných dohôd, a to na odporúčanie predsedu niektorej z komôr parlamentu, alebo minimálne 50 poslancov alebo 25 senátorov,

rozhoduje o ústavnosti **parlamentných** predpisov, a to na odporúčanie predsedu niektorej z komôr parlamentu, parlamentnej skupiny, minimálne 50 poslancov alebo 25 senátorov,

rozhoduje o námietkach neústavnosti **zákonov a nariadení**, ktoré sú vznesené na súdnych dvoroch alebo obchodných arbitrážnych súdoch; túto námietku môže podať aj priamo ombudsman,

rozhoduje o **právnych** sporoch ústavného charakteru medzi orgánmi verejnej moci, a to na žiadosť prezidenta Rumunskej republiky, predsedu niektorej z komôr parlamentu, premiéra alebo predsedu Vyššej sudcovskej rady,

monitoruje dodržiavanie **postupu** voľby prezidenta Rumunskej republiky a potvrdzuje výsledky volieb,

poskytuje **poradné stanoviská** k návrhom na odvolanie prezidenta Rumunskej republiky z úradu,

overuje prítomnosť **okolností**, ktoré oprávňujú zotrvanie hlavy štátu vo funkcii, a svoje zistenia predkladá parlamentu a vláde,

monitoruje **dodržiavanie** postupu prípravy a priebehu referenda a potvrdzuje jeho výsledky,

overuje, či boli splnené podmienky na to, aby občania mohli uplatniť **legislatívnu iniciatívu**,

rozhoduje o námietkach neústavnosti **politckej strany**,

plní iné **povinnosti** stanovené v organických zákonoch súdu (zákon č. 47/1992, opakovane zverejnený).

Právne databázy

Online sú k dispozícii tieto právne databázy:

Najvyšší kasačný a odvolací súd uverejňuje svoju judikatúru na svojom [webovom sídle](#),

Súd uverejňuje prehľad svojich rozsudkov na súdnom portáli. Pozri napríklad [prehľad rozsudkov Odvolacieho súdu v Bukurešti](#)

[Rumunská právna databáza](#), ktorú vlastní a spravuje **Legislatívna rada Rumunska**, obsahuje úplné znenia legislatívnych aktov rumunského práva (zákony, vládne nariadenia, rozhodnutia vlády atď.).

Je prístup do právnej databázy bezplatný?

Áno, prístup do databázy je bezplatný.

Súvisiace odkazy

Právomoc súdov – Rumunsko

Posledná aktualizácia: 24/02/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Slovinsko

V tejto časti nájdete informácie o organizácii špecializovaných súdov v Slovinsku.

Pracovné súdy a sociálny súd prvého stupňa (*Delovna sodišča in socialno sodišče prve stopnje*)

Podľa ustanovení právnych predpisov majú pracovné súdy právomoc rozhodovať v individuálnych alebo kolektívnych pracovnoprávných sporoch, pričom sociálny súd disponuje právomocou rozhodovať v sociálnoprávnych sporoch.

Pracovné súdy a sociálny súd prvého stupňa rozhodujú na prvom stupni. Vyšší pracovný a sociálny súd (*Višje delovno in socialno sodišče*) rozhoduje o odvolaniach (*pritožbe*) proti rozhodnutiam pracovných súdov a sociálneho súdu prvého stupňa. Odvolaniami (*pritožbe*) proti rozhodnutiam Vyššieho pracovného a sociálneho súdu a preskúmaním týchto rozhodnutí (*revizije*) sa zaoberá Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Pracovný súd má právomoc rozhodovať v **individuálnych** pracovnoprávných sporoch:

týkajúcich sa začatia, existencie, trvania a ukončenia pracovnoprávných vzťahov,

týkajúcich sa práv, povinností a zodpovednosti vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov medzi zamestnancami a zamestnávateľmi alebo ich právnymi zástupcami,

týkajúcich sa práv a povinností vyplývajúcich zo vzťahov medzi zamestnancom a zákazníkom, pre ktorého sa zamestnanec zmluvne zaväzuje pracovať na základe zmluvy medzi zamestnávateľom a zákazníkom,

medzi zamestnávateľmi a uchádzačmi o prácu v súvislosti s procesom prijímania do zamestnania,

týkajúcich sa práv a povinností vyplývajúcich z priemyselného vlastníctva, dohodnutých medzi zamestnancom a zamestnávateľom na základe pracovnoprávných vzťahov,

týkajúcich sa práce vykonávanej maloletými mladšími ako 15 rokov, učňami, žiakmi a študentmi,

týkajúcich sa štipendií pre žiakov alebo študentov udelených zamestnávateľmi,

týkajúcich sa neplatenej skúšobnej doby,

týkajúcich sa akéhokoľvek iného aspektu stanoveného v zákone.

Pracovný súd má tiež právomoc rozhodovať, či je poisťovňa jednou zo žalovaných strán v spore o odškodnom, v ktorom bola právomoc udelená pracovnému súdu.

Pracovný súd má právomoc rozhodovať v **kolektívnych** pracovnoprávných sporoch:

týkajúcich sa platnosti kolektívnej zmluvy a jej uplatňovania medzi zmluvnými stranami alebo medzi zmluvnými stranami a tretími stranami,

týkajúcich sa právomoci viesť kolektívne vyjednávanie,

týkajúcich sa súladu kolektívnych zmlúv so zákonom, vzájomného súladu kolektívnych zmlúv a súladu všeobecne záväzných právnych aktov zamestnávateľa so zákonom a s kolektívnymi zmluvami,

týkajúcich sa zákonnosti štrajkov a iných foriem protestných akcií zamestnancov,

týkajúcich sa účasti zamestnancov na riadení,

týkajúcich sa právomocí odborových organizácií v pracovnoprávných vzťahoch,

týkajúcich sa stanovenia reprezentatívnosti odborov,

týkajúcich sa akéhokoľvek iného aspektu stanoveného v zákone.

Sociálny súd má právomoc rozhodovať v týchto sociálnoprávnych sporoch:

1. Dôchodkové a invalidné poistenie:

týkajúcich sa práv na povinné dôchodkové a invalidné poistenie, ako aj práv vyplývajúcich z tohto poistenia,

týkajúcich sa práv na povinné doplnkové dôchodkové poistenie, ako aj práv vyplývajúcich z tohto poistenia,

týkajúcich sa platenia príspevkov na povinné dôchodkové a invalidné poistenie a povinné doplnkové dôchodkové poistenie,

týkajúcich sa špecifikácie alebo zrušenia pozícií, pre ktoré je začlenenie do doplnkového dôchodkového poistenia povinné,

týkajúcich sa dobrovoľného začlenenia do povinného dôchodkového a invalidného poistenia a platenia príspevkov na toto poistenie,

týkajúcich sa uznania a odkúpenia obdobia započítateľného na dôchodok,

týkajúcich sa práv na štátom vyplácaný dôchodok,

súvisiacich s občianskym registrom.

2. Zdravotné poistenie:

týkajúcich sa práv na povinné zdravotné poistenie a práv z neho vyplývajúcich, ako aj platenia príspevkov na toto poistenie.

3. Poistenie pre prípad nezamestnanosti a hľadania zamestnania:

týkajúcich sa práv na povinné poistenie pre prípad nezamestnanosti a práv z neho vyplývajúcich, ako aj platenia príspevkov na toto poistenie,

týkajúcich sa dobrovoľného začlenenia do povinného poistenia pre prípad nezamestnanosti a platenia príspevkov na toto poistenie,

týkajúcich sa štipendií, pri udeľovaní ktorých je rozhodujúca finančná situácia, a štipendií pre nadané osoby,

týkajúcich sa pôžičiek na štúdium na základe záruk a dotovaných úrokových sadzieb, pri poskytovaní ktorých je rozhodujúca finančná situácia.

4. Rodičovská ochrana a rodinné dávky:

týkajúcich sa práv na poistenie rodičovskej ochrany a práv z neho vyplývajúcich, ako aj platenia príspevkov na toto poistenie,

týkajúcich sa práv na rodinné dávky.

5. Sociálne dávky:

týkajúcich sa dávok sociálneho zabezpečenia,

týkajúcich sa práv na rôzne druhy sociálnych dávok, ak je ich účelom riešiť sociálne zabezpečenie žiadateľa a ak je finančná situácia rozhodujúca pre uznanie nároku na danú dávku.

Sociálny súd má v uvedených oblastiach tiež právomoc rozhodovať v sociálnoprávných sporoch:

týkajúcich sa vrátenia neoprávnene získaných prostriedkov,

týkajúcich sa náhrady škôd, ktoré spôsobil verejný subjekt alebo predstaviteľ verejnej moci poistencovi alebo žiadateľovi o dávku sociálneho zabezpečenia, prípadne škôd, ktoré poistenec spôsobil inštitúcii v súvislosti s poistnými vzťahmi alebo v súvislosti s výkonom práv v zmysle sociálneho zabezpečenia.

Sociálny súd má tiež právomoc rozhodovať v sociálnoprávných sporoch, ktoré stanovuje zákon.

Pracovné a sociálne súdy prvého stupňa v Slovenskej republike sú:

pracovný súd v Celje so sídlom v Celje a so súdnou právomocou pre územie súdneho obvodu Celje,

pracovný a sociálny súd v Koperi so sídlom v Koperi a so súdnou právomocou pre územie súdnych obvodov Koper a Nova Gorica,

pracovný a sociálny súd v Ljublane so sídlom v Ljublane a s právomocou rozhodovať v pracovnoprávných sporoch na území súdnych obvodov Kranj, Krško, Ljubljana a Novo Mesto, ako aj v sociálnoprávných sporoch na celom území Slovenskej republiky,

pracovný súd v Maribore so sídlom v Maribore a so súdnou právomocou pre územie súdnych obvodov Maribor, Murska Sobota, Ptuj a Slovenj Gradec.

Súdy prvého stupňa rozhodujú v pracovnoprávných sporoch v mieste sídla súdu, ak nie je stanovené, že sú povinné rozhodovať na externých pracoviskách (*oddelek*).

V pracovnoprávných a sociálnoprávných sporoch rozhoduje súd prvého stupňa v **senáte** (*senaf*), ktorého členmi sú: sudca vo funkcii predsedu senátu a dvaja prísediaci sudcovia, z ktorých jeden musí byť zvolený zo zoznamu zástupcov zamestnancov alebo poistencov a druhý zo zoznamu zástupcov zamestnávateľov alebo poisťovní.

Samosudca rozhoduje v individuálnych pracovnoprávných a sociálnoprávných sporoch týkajúcich sa majetkových právnych nárokov, ak hodnota sporu nepresahuje 40 000 EUR. Bez ohľadu na hodnotu sporu musí samosudca rozhodovať v určitých dôležitých veciach (napr. v individuálnych pracovnoprávných sporoch týkajúcich sa pozastavenia pracovnej zmluvy, skúšobnej doby, práce nadčas, prestávok, odpočinku, dovolenky a iných druhov neprítomnosti v práci, povinnosti vykonať prácu z dôvodu výnimočných okolností, disciplinárnych postihov, dočasného odvolania z práce z dôvodu začatia disciplinárneho konania a dočasného pridelenia na výkon inej práce; v sociálnoprávných sporoch vo veci práva na opatrovateľský príspevok, práva na invalidný príspevok z dôvodu fyzického postihnutia a práva na kúpeľnú liečbu).

Vyšší pracovný a sociálny súd (*Višje delovno in socialno sodišče*)

Vyšší pracovný a sociálny súd rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam pracovných súdov a sociálneho súdu prvého stupňa. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam Vyššieho pracovného a sociálneho súdu a o preskúmaniach týchto rozhodnutí.

Vyšší pracovný a sociálny súd sídli v Ljublane.

Vyšší pracovný a sociálny súd pri rozhodovaní zasadá v senáte zloženom z troch sudcov.

Správny súd Slovenskej republiky (*Upravno sodišče Republike Slovenije*)

Správny súd Slovenskej republiky je príslušný na rozhodovanie o administratívnom sporoch v súlade s postupmi a stanoveniami uvedenými v zákone o administratívnych sporoch (*Zakon o upravnem sporu*).

V súlade s týmto zákonom je v administratívnom sporoch zaručená súdna ochrana práv a legitímnych záujmov fyzických a právnických osôb s ohľadom na rozhodnutia a opatrenia verejných subjektov, miestnych orgánov a predstaviteľov verejnej moci.

V administratívnych sporoch súd rozhoduje o:

zákonnosti konečných správnych aktov, ktoré zasahujú do právneho postavenia žalujúcej strany,

zákonnosti jednotlivých aktov a opatrení, ktoré zasahujú do ľudských práv a základných slobôd jednotlivca, ak nebola zabezpečená iná forma súdnej ochrany,

zákonnosti aktov prijatých verejnými subjektmi, vydaných vo forme nariadenia, ktoré upravujú jednotlivé druhy vzťahov,

verejnoprávných sporoch medzi štátom a miestnymi spoločenstvami, medzi miestnymi spoločenstvami a medzi miestnymi spoločenstvami a predstaviteľmi verejnej moci v prípadoch stanovených zákonom, ak nie je v ústave alebo v zákone zaručená iná forma súdnej ochrany,

zákonnosti iných aktov v prípadoch stanovených zákonom.

V administratívnych sporoch rozhoduje na prvom stupni Správny súd Slovenskej republiky. Najvyšší súd Slovenskej republiky však rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam súdov prvého stupňa v administratívnych sporoch alebo o preskúmaniach týchto rozhodnutí.

Sídlo Správneho súdu Slovenskej republiky je v Ljublane.

Správny súd musí rozhodovať vo svojom **sídle** alebo v týchto **pobočkách**:

pobočka v meste Celje pre oblasť, ktorá patrí pod Vyšší súd v Celje,

pobočka v meste Nova Gorica pre oblasť, ktorá patrí pod Vyšší súd v Koperi,

pobočka v meste Maribor pre oblasť, ktorá patrí pod Vyšší súd v Maribore.

Správny súd pri rozhodovaní zasadá v senáte zloženom z troch sudcov s výnimkou prípadov stanovených zákonom, v ktorých rozhoduje samosudca.

Na **Najvyššom súde** rozhoduje o zastavení konania samosudca; pri rozhodovaní o odvolaniach a preskúmaniach, ako aj o kompetenčných sporoch medzi správnym súdom a všeobecným alebo špecializovaným súdom zasadá súd v senáte zloženom z troch sudcov; v kompetenčných sporoch medzi správnym súdom a Najvyšším súdom je senát zložený z piatich sudcov.

Právne databázy

Viac informácií o súdoch v Slovinsku môžete nájsť na [oficiálnom webovom sídle Najvyššieho súdu Slovenskej republiky](#).

Súvisiace odkazy

[Pracovné súdy](#)

[Správny súd Slovenskej republiky](#)

Posledná aktualizácia: 27/05/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Slovensko

V tejto časti sa uvádzajú informácie o organizácii špecializovaných súdov na Slovensku.

Správne súdy

Záležitosti správneho práva patria primárne do právomoci **krajských súdov a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky**.

V Slovenskej republike nie sú zriadené správne súdy, samostatné **senáty** správnych sudcov však existujú.

Špecializované súdy

Ústavný súd

 Ústavný súd Slovenskej republiky je nezávislým súdnym orgánom a v jeho právomoci je rozhodovanie o **ústavnosti** právnych predpisov.

Ústavný súd sídli v Košiciach na adrese Hlavná 110, Košice 042 65 a detašované pracovisko Ústavného súdu Slovenskej republiky sa nachádza v Bratislave na Župnom námestí 12.

Kompetencie

V súlade s Ústavou Slovenskej republiky ústavný súd rozhoduje o súlade:

zákonov s **ústavou, ústavnými zákonmi a medzinárodnými zmluvami**, s ktorými vyslovila súhlas **Národná rada Slovenskej republiky** a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom,

nariadení vlády, všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s ústavou, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi,

všeobecne záväzných nariadení s ústavou (článok 68), ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi, ak o nich nerozhoduje iný súd,

všeobecne záväzných právnych predpisov miestnych orgánov štátnej správy a všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy (podľa článku 71 ods. 2) s ústavou, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, ak o nich nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd ďalej:

rozhoduje o súlade dojednaných medzinárodných zmlúv, na ktoré je potrebný súhlas Národnej rady Slovenskej republiky a súlad s ústavou alebo ústavným zákonom,

rozhoduje o tom, či predmet referenda, ktoré sa má vyhlásiť na základe petície občanov alebo uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky (podľa článku 95 ods. 1), je v súlade s ústavou alebo ústavným zákonom,

rozhoduje kompetenčné spory medzi ústrednými orgánmi štátnej správy, ak zákon neustanovuje, že tieto spory rozhoduje iný štátny orgán,

rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných ľudských práv alebo slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd,

rozhoduje o sťažnostiach orgánov územnej samosprávy proti neústavnému alebo nezákonnému rozhodnutiu alebo inému neústavnému alebo nezákonnému zásahu do vecí územnej samosprávy, ak o jej ochrane nerozhoduje iný súd,

podáva výklad ústavy alebo ústavného zákona, ak je vec sporná,

rozhoduje o sťažnosti proti rozhodnutiu o overení alebo neoverení mandátu poslanca národnej rady,

rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb (prezidenta Slovenskej republiky, do Národnej rady Slovenskej republiky, do orgánov územnej samosprávy a do Európskeho parlamentu),

rozhoduje o sťažnostiach proti výsledku referenda a o sťažnostiach proti výsledku ľudového hlasovania o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky,

rozhoduje o tom, či rozhodnutie o rozpustení alebo pozastavení činnosti politickej strany alebo politického hnutia je v zhode s ústavnými zákonmi a s inými zákonmi,

rozhoduje o obžalobe národnej rady proti prezidentovi Slovenskej republiky vo veci úmyselného porušenia ústavy alebo vlastizrady,

rozhoduje o tom, či rozhodnutie o vyhlásení výnimočného stavu alebo núdzového stavu a na toto rozhodnutie nadväzujúce ďalšie rozhodnutia boli vydané v súlade s ústavou alebo s ústavným zákonom.

Zloženie súdu:

Ústavný súd sa skladá z **13 sudcov**.

Sudcov ústavného súdu vymenúva na návrh Národnej rady Slovenskej republiky na 12 rokov prezident Slovenskej republiky. Národná rada Slovenskej republiky navrhuje dvojnásobný počet kandidátov na sudcov, ktorých má prezident Slovenskej republiky vymenovať.

Ďalšie dôležité informácie

Ústavný súd rozhoduje v **trojčlenných senátoch** alebo v **pléne**.

Rozhodnutia ústavného súdu sú konečné: t. j. proti takémuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

Ústavný súd môže začať konanie na základe **návrhu** predloženého:

najmenej jednou pätinou všetkých poslancov Národnej rady Slovenskej republiky,

prezidentom Slovenskej republiky,

vládou Slovenskej republiky,

súdom,

generálnym prokurátorom,

každým, o ktorého práve sa má konať v prípadoch ustanovených v článku 127 (sťažnosti fyzických alebo právnických osôb) a článku 127a (sťažnosti orgánov územnej samosprávy),

Najvyšším kontrolným úradom Slovenskej republiky v prípadoch ustanovených v článku 126 ods. 2 (či je daná kontrolná pôsobnosť Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky),

predsedom Súdnej rady Slovenskej republiky vo veciach súladu právnych predpisov podľa čl. 125 ods.1 týkajúcich sa výkonu súdnictva,

verejným ochrancom práv vo veciach súladu právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva alebo slobody alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom,

každý, kto namietá kontrolnú pôsobnosť Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky v prípade ustanovenom v čl. 126 ods. 2.

Právne databázy

Na **webovej stránke Ústavného súdu Slovenskej republiky** sú bezplatne sprístupnené:

rozhodnutia súdu

správy o nálezoch a rozhodnutiach

tlačové správy

medzinárodné aktivity

informácie o súde

Špecializovaný trestný súd

☞ **Špecializovaný trestný súd** bol vytvorený v roku 2009 ako nástupca špeciálneho súdu. Trestný súd koná a rozhoduje v trestnoprávných veciach a v iných veciach, o ktorých to ustanovuje predpis v konaní pred súdmi (Trestný poriadok). Je súdom prvého stupňa a má postavenie krajského súdu. Pôsobnosť Špecializovaného trestného súdu je upravená v § 14 č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok.

Kontaktné informácie o špecializovanom trestnom súde Slovenskej republiky:

Adresa: Suvorovova č. 5/A, P.O.BOX 117, 902 01 Pezínok

Telefón: +421 33 69 031 14

Fax: +421 33 69 032 72

Pôsobnosť

Pôsobnosť Špecializovaného trestného súdu sa vzťahuje na trestné činy:

trestný čin úkladnej vraždy,

trestný čin machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 3 Trestného zákona,

trestný čin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 4 Trestného zákona,

trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 3 a 4 Trestného zákona v súbehu s trestnými činmi podľa písmen b), c), e), f), g), h), i), l) alebo m),

trestné činy prijímania úplatku podľa § 328 až 330 Trestného zákona,

trestné činy podplácania podľa § 332 až 334 Trestného zákona,

trestný čin nepriamej korupcie podľa § 336 Trestného zákona,

trestný čin volebnej korupcie podľa § 336a Trestného zákona,

trestný čin športovej korupcie podľa § 336b Trestného zákona,

trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a obzvlášť závažné zločiny spáchané zločineckou skupinou,

trestné činy terorizmu,

trestné činy proti majetku podľa štvrtej hlavy osobitnej časti Trestného zákona alebo trestné činy hospodárske podľa piatej hlavy osobitnej časti Trestného zákona, ak takým trestným činom bola spôsobená škoda alebo získaný prospech dosahujúci najmenej dvadsaťpäťtisíc násobok malej škody podľa Trestného zákona, alebo ak taký čin bol spáchaný v rozsahu dosahujúcom výšku najmenej dvadsaťpäťtisíc násobku malej škody podľa Trestného zákona,

trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie,

trestné činy súvisiace s trestnými činmi uvedenými v písmenách a) až l) alebo m), ak sú splnené podmienky na spoločné konanie,

trestné činy extrémizmu podľa § 140a Trestného zákona.

Posledná aktualizácia: 27/02/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Fínsko

V tejto časti nájdete informácie o špeciálnych súdoch vo Fínsku.

Špeciálne súdy

Vo Fínsku existujú špeciálne súdy, ktorých povinnosti sú stanovené v osobitných štatútoch. Špeciálne súdy boli zriadené pre prípady, ktorými sa nemôžu zaoberať všeobecné súdy alebo správne súdy, pretože ich posudzovanie si vyžaduje osobitnú expertízu. Zloženie špeciálnych súdov obvyčajne odráža odborné znalosti, ktoré sa týkajú predmetnej oblasti. Špeciálnymi súdmi sú:

pracovný súd

trhový súd

poistný súd a

vrchný súd pre stíhanie vládných predstaviteľov.

Pracovný súd

☞ **Pracovný súd** sa zaoberá spormi týkajúcimi sa výkladu zákona o pracovných zmluvách, zákona o zmluvách so štátnymi úradníkmi, zákona o zmluvách so štátnymi úradníkmi v obciach a v zákone, ktorým sa riadia zmluvy štátnych úradníkov, ktorých zamestnáva evanjelická luteránska cirkev, a urovnáva ich. Takisto sa zaoberá spormi týkajúcimi sa zmlúv štátnych úradníkov a kolektívnych zmlúv zamestnancov.

Trhový súd

☞ **Trhový súd** pôsobí ako špeciálny súd pre hospodársku súťaž a presadzovanie práva, duševné vlastníctvo a trhové právo.

Poistný súd

☞ **Poistný súd** pôsobí ako špeciálny súd pre otázky sociálneho zabezpečenia. K otázkam, ktorými sa poistný súd zaoberá, patria o. i. tieto: nárok osoby na zamestnanecký dôchodok, na dôchodok zo štátneho dôchodkového systému a dávku v nezamestnanosti, ako aj na náhradu na základe úrazu pri práci, choroby z povolania alebo ujmy spôsobenej trestným činom; vojenský invalidný dôchodok alebo vojenský úraz.

Vrchný súd pre stíhanie vládných predstaviteľov

☞ **Vrchný súd pre stíhanie vládných predstaviteľov** je zvláštny súd, ktorý vypočúva prípady obvinení v spojitosti s protizákonným úradným konaním, ktoré boli predložené proti členom fínskej vlády, sudcom najvyššieho súdu a sudcom najvyššieho správneho súdu a niektorým služobne starším štátnym úradníkom. Vrchný súd pre stíhanie vládných predstaviteľov sa zvoláva len v nevyhnutných prípadoch.

Dodatočné informácie

☞ **Webová stránka fínskych súdov** obsahuje informácie o fínskom justičnom systéme. Je to portál pre tých, ktorí vyhľadávajú informácie o súdoch, prokurátoroch, orgánoch presadzovania práva a právnej pomoci.

Patrí sem napríklad najnovšia judikatúra z odvolacích súdov a zo správnych súdov a odkazy na webové stránky všetkých súdov.

Posledná aktualizácia: 19/05/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku bola nedávno

zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Vnútroštátne špecializované súdy - Švédsko

V tejto časti sa uvádzajú informácie o organizácii špecializovaných súdov vo Švédsku.

Špecializované súdy

Existuje viacero špecializovaných súdov, ktoré riešia spory v rôznych osobitných oblastiach.

☞ **Súd pre pracovnoprávne veci** (*Arbetsdomstolen*) sa zaoberá spormi týkajúcimi sa pracovného práva. Tieto spory vznikajú v rámci vzťahov medzi zamestnávateľmi a zamestnancami. Súd pre pracovnoprávne veci je súdom prvého stupňa, ktorý je jediným súdom s právomocou riešiť spory patriace do oblasti pracovného práva. Niektoré spory sa však najskôr predkladajú okresnému súdu (*tingsrätt*), proti ktorého rozhodnutiu možno podať odvolanie na súd pre pracovnoprávne veci ako na súd druhého a posledného stupňa.

☞ **Súd pre záležitosti trhu** (*Marknadsdomstolen*) rieši najmä spory patriace do rozsahu pôsobnosti zákona o hospodárskej súťaži a zákona o obchodných praktikách.

☞ **Patentový odvolací súd** (*Patentbesvärätten*) skúma odvolania proti rozhodnutiam Švédskeho úradu pre patenty a registráciu (*Patent- och registreringsverket*), pokiaľ ide o patenty, ochranné známky, dizajny atď. Odvolania proti rozhodnutiam Patentového odvolacieho súdu možno podať na ☞ **Najvyššom správnom súde** (*Högsta förvaltningsdomstolen*).

☞ **Súdy pre pozemkové veci a veci životného prostredia** (*mark- och miljödomstolar*) riešia veci, medzi ktoré patria okrem iného: povolenia na čistenie vôd a environmentálne nebezpečné činnosti; otázky ochrany zdravia, ochrany prírody, verejnej čistoty, znečistenia a nakladania s nebezpečným odpadom; otázky odškodnenia v súvislosti so životným prostredím; otázky týkajúce sa stavebných povolení, povolení na búranie a pozemkových povolení na základe zákona o územnom plánovaní a výstavbe; otázky týkajúce sa prenajatých pozemkov, odvolaní vo veciach územného plánovania, rozdeľovania pozemkov na parcely, vecných práv na úžitkovú hodnotu a vyvlastnenia. Existuje päť súdov pre pozemkové veci a veci životného prostredia, ktoré sú špecializovanými súdmi pri okresných súdoch v mestách Nacka, Vänernsborg, Växjö, Umeå a Östersund. Odvolania proti rozsudkom a rozhodnutiam súdov pre pozemkové veci a veci životného prostredia možno podať na odvolacom súde pre pozemkové veci a veci životného prostredia, ktorý je súčasťou odvolacieho súdu Svea (*Svea hovrätt*). Vo veciach, o ktorých rozhodoval súd pre pozemkové veci a veci životného prostredia a ktoré boli predmetom odvolania podaného na odvolacom súde pre pozemkové veci a veci životného prostredia, možno ešte podať opravný prostriedok na Najvyššom súde (*Högsta domstolen*).

Námorné súdy (*sjörättsdomstolar*) sa zaoberajú vecami, na ktoré sa vzťahuje švédsky námorný kódex (1994:1009). Existuje sedem námorných súdov, ktoré sú súčasťou okresných súdov v mestách Luleå, Sundsvall, Štokholm, Kalmar, Malmö, Göteborg a Värmland.

☞ **Migračné súdy** (*migrationsdomstolar*) preskúmajú rozhodnutia Švédskeho migračného úradu (*Migrationsverket*) týkajúce sa cudzincov a občianstva. Migračné súdy sú špecializovanými súdmi, ktoré sú súčasťou správnych súdov (*förvaltningsrätt*) v mestách Malmö, Göteborg, Štokholm a Luleå. Odvolania proti rozsudkom a rozhodnutiam migračných súdov sa môžu podať na odvolacom migračnom súde (*Migrationsöverdomstolen*), ktorý je súčasťou štokholmského odvolacieho správneho súdu (*kammarrätten i Stockholm*).

Určité druhy sporov týkajúce sa prenájmov a prenajatých nehnuteľností (družstevné byty, prenájom pozemkov) riešia ☞ **regionálne tribunály pre otázky nájomného a prenájmu** (*regionala hyres- och arrendenämnder*). Ide o kvázi súdne orgány, ktoré majú takmer rovnaké právomoci ako súdne orgány.

Iné špecializované súdy

Vo Švédsku neexistuje ústavný súd ani iný súd tohto druhu.

Posledná aktualizácia: 09/11/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Anglicko a Wales

Na tejto stránke sa nachádzajú informácie o niektorých špecializovaných súdoch v Anglicku a vo Walese vrátane tribunálov.

Správne súdy

Zákonom o vykonávaní rozsudkov tribunálov a súdov (*Tribunals and Courts Enforcement Act*) z roku 2007 sa vytvorila spoločná zjednotená štruktúra pre väčšinu tribunálov, rozdelená na prvostupňový tribunál a vyšší tribunál. Prvostupňový tribunál a vyšší tribunál majú samostatné komory zaoberajúce sa rôznymi oblasťami, ktoré spájajú podobné právomoci. Podrobnosti o tribunáloch sú k dispozícii na webovom sídle ☞ **Súdnej služby Jej Veličenstva**.

Prvostupňový tribunál

Prvostupňový tribunál je všeobecným tribunálom. Jeho hlavnou funkciou je prerokovať odvolania voči rozhodnutiam vlády v oblastiach, v rámci ktorých bola tribunálu udelená právomoc. V určitých prípadoch má právomoc v celom Spojenom kráľovstve. Prvostupňový tribunál je v súčasnosti rozdelený do šiestich komôr:

komora pre uznávanie nárokov na sociálne dávky (*The Social Entitlement Chamber*),

komora pre zdravie, vzdelávanie a sociálnu starostlivosť (*The Health, Education and Social Care Chamber*),

komora pre kompenzáciu vojnových dôchodkov a ozbrojených síl (*The War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber*),

daňová komora (*The Tax Chamber*),

všeobecná regulačná komora (*The General Regulatory Chamber*),

komora pre prístahovalectvo a poskytovanie azylu (*The Immigration and Asylum Chamber*),

majetková komora (*The Property Chamber*).

Vyšší tribunál

Vyšší tribunál rozhoduje najmä (nie však výlučne) o odvolaniach, ktoré vyplývajú z rozhodnutí prvostupňového súdu. Je najvyšším riadnym súdom, ktorý spisuje a uschováva súdne zápisy, a za určitých okolností má tiež právomoc zaoberať sa prípadmi súdneho preskúmania.

Vyšší tribunál sa skladá z týchto komôr:

správna odvolacia komora (*Administrative Appeals Chamber*),

pozemková komora (*Lands Chamber*),

daňová komora a kancelárska komora (*Tax and Chancery Chamber*),

komora pre prístahovalectvo a poskytovanie azylu (*The Immigration and Asylum Chamber*).

Jednou z charakteristík tribunálov je ich odbornosť v predmete odvolaní. V rámci tejto štruktúry sú sudcovia tribunálov odborníkmi na právo vo svojej jurisdikcii a zamestnanci súdu, ktorí nemajú právnické vzdelanie, získali buď odbornú kvalifikáciu, alebo kvalifikáciu na základe skúseností v danom odbore. Výbory pre jednotlivé typy odvolaní sa líšia v závislosti od predmetu odvolania.

Pracovný tribunál (*Employment Tribunal*) a odvolací pracovný tribunál (*Employment Appeal Tribunal*)

Pracovný tribunál (*Employment Tribunal*) a odvolací pracovný tribunál (*Employment Appeal Tribunal*) nie sú súčasťou zjednotenej štruktúry tribunálov, ale

Súdna služba Jej Veličenstva ich podporuje. Úlohou tribunálu je vykonávať administratívne úlohy potrebné na to, aby sa mohlo rozhodnúť v prípade žalôb podaných na pracovných tribunáloch (*Employment Tribunal*) a vo veci následných odvolaní na odvolacom pracovnom tribunále (*Employment Appeal Tribunal*).

V Anglicku a Walese činnosť správneho súdu (*Administrative Court*) zahŕňa v rámci správneho práva jurisdikciu Anglicka a Walesu, ako aj kontrolnú právomoc nad nižšími súdmi a tribunálmi.

Špecializované súdy

V Anglicku a vo Walese existuje niekoľko špecializovaných súdov:

Na **súdoch koronerov** (*Coroners' Courts*) koroner (niekedy spolu s porotou) vyšetroje príčiny násilných, neprirodzených a podozrivých úmrtí alebo náhle úmrtia, keď je príčina úmrtia neznáma.

Súd ochrany (*Court of Protection*) rozhoduje o majetkových veciach, zdravotnej starostlivosti a o osobnej sociálnej starostlivosti nespôsobilých dospelých osôb (a v niektorých prípadoch aj detí). Súd má aj právomoc vydávať vyhlásenia o tom, či je osoba spôsobilá urobiť určité rozhodnutie. Je najvyšším riadnym súdom, ktorý spisuje a uschováva súdne zápisy, a môže vytvárať precedensy.

Na **vojenskom súde** (*Courts Martial*) sa predkladajú prípady proti členom ozbrojených síl, ktoré podliehajú vojenskému právu.

Cirkevné súdy (*Ecclesiastical Courts*) rozhodujú o veciach, ktoré sa týkajú anglikánskej cirkvi a cirkevného práva.

Obchodné súdy (*Commercial/Mercantile Courts*) sa zaoberajú obchodnými vecami.

Technologické a stavebné súdy (*Technology and Construction Courts*) sa zaoberajú otázkami týkajúcimi sa stavebných prác alebo zmlúv v oblasti IT.

Súvisiace odkazy

[Súdna služba Jej Veličenstva](#)

Posledná aktualizácia: 28/05/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Severné Írsko

V tomto oddiele nájdete informácie o tribunáloch, ktorým administratívnu podporu poskytuje Súdna služba Severného Írska (Northern Ireland Courts and Tribunals Service).

Ministerstvo spravodlivosti zodpovedá za správu viacerých tribunálov v Severnom Írsku. V skutočnosti túto funkciu zabezpečuje Súdna služba Severného Írska (NICTS – výkonná agentúra ministerstva).

Ministerstvo zo zákona zodpovedá za nasledujúce tribunály:

Tribunál pre veci starostlivosti (Care Tribunal)

Tribunál pre veci charít (Charity Tribunal)

Odvolačný výbor Severného Írska pre kompenzáciu ujmy utrpenej v dôsledku trestného činu (Criminal Injuries Compensation Appeals Panel for Northern Ireland)

Pozemkový tribunál (Lands Tribunal)

Revízný tribunál pre duševné zdravie (Mental Health Review Tribunal)

Tribunál Severného Írska pre zdravie a bezpečnosť (Northern Ireland Health and Safety Tribunal)

Tribunál Severného Írska pre dopravné pokuty (Northern Ireland Traffic Penalty Tribunal)

Tribunál Severného Írska pre veci oceňovania (Northern Ireland Valuation Tribunal)

Komisári sociálneho zabezpečenia a komisári pre podporu dieťaťa (Social Security Commissioners and Child Support Commissioners)

Tribunál pre osobitné vzdelávacie potreby a zdravotné postihnutia (Special Educational Needs and Disability Tribunal)

Tribunál podľa prílohy 11 poriadku pre zdravotnícke služby a služby osobných sociálnych služieb pre Severné Írsko z roku 1972 [Tribunal under Schedule 11 to the Health and Personal Social Services (Northern Ireland) Order 1972]

Súdna služba Severného Írska prevzala v apríli 2010 zodpovednosť za odvoláciu službu (Appeals Service) a výbor pre posudzovanie nájomov (Rent Assessment Panel), pričom obe tieto inštitúcie sú spravované na základe dohody o úrovni poskytovaných služieb uzavretej s ministerstvom pre komunity (Department for Communities). Plánuje sa, že obe inštitúcie budú v rámci programu reformy sústavy tribunálov prevedené do kompetencie ministerstva spravodlivosti.

Súdna služba Severného Írska poskytuje administratívnu podporu v súlade s podmienkami dohody o úrovni poskytovaných služieb takisto tribunálom s pôsobnosťou pre celé Spojené kráľovstvo, ktoré majú sídlo v Severnom Írsku, a to vrátane komory pre daňové spory (Tax Chamber), komory pre prisťahovalectvo a azyl (Immigration and Asylum Chamber) a sekcie práv na informácie v rámci všeobecnej regulačnej komory prvostupňového tribunálu (General Regulatory Chamber of the First-tier Tribunal) a komory pre správne odvolania vyššieho tribunálu (Administrative Appeals Chamber of the Upper Tribunal).

Viac informácií o činnosti tribunálov, ktoré spravuje Súdna služba Severného Írska, vrátane ich kontaktných údajov nájdete na webovom sídle [Súdna služba Severného Írska \(Northern Ireland Courts and Tribunals Service\)](#).

Súvisiace odkazy

[Súdna služba Severného Írska \(Northern Ireland Courts and Tribunals Service\)](#)

Posledná aktualizácia: 10/07/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne špecializované súdy - Škótsko

Na tejto stránke nájdete uvedené niektoré zo špecializovaných súdov v Škótsku.

Správne súdy

Zákomom o vykonávaní rozsudkov tribunálov a súdov (*Tribunals and Courts Enforcement Act*) z roku 2007 sa vytvorila spoločná zjednotená štruktúra pre väčšinu tribunálov vyhradených vláde Spojeného kráľovstva, rozdelená na prvostupňový tribunál a vyšší tribunál. Prvostupňový tribunál a vyšší tribunál majú samostatné komory zaoberajúce sa rôznymi oblasťami, ktoré spájajú podobné právomoci. Podrobnosti o tribunáloch sú k dispozícii na webovom sídle [Súdnej služby Jej Veličenstva](#).

Škótskym zákonom o tribunáloch z roku 2014 sa v Škótsku vytvoril spoločný prvostupňový a vyšší súd. Prvé súdy sa do novej štruktúry včlenili 1. decembra 2016.

Článkom 39 škótskeho zákona z roku 2016 sa povoľuje riadenie a prevádzka niekoľkých vyhradených súdov zverených správe Škótsku.

Prvostupňový tribunál Spojeného kráľovstva

Prvostupňový tribunál Spojeného kráľovstva je všeobecným tribunálom, ktorého hlavnou funkciou je prerokovať odvolania voči rozhodnutiam vlády v oblastiach, v rámci ktorých bola tribunálu udelená právomoc. V určitých prípadoch má právomoc v celom Spojenom kráľovstve vrátane Škótska. Prvostupňový tribunál je v súčasnosti rozdelený do siedmich komôr:

komora pre uznávanie nárokov na sociálne dávky (*The Social Entitlement Chamber*),

komora pre zdravie, vzdelávanie a sociálnu starostlivosť (*The Health, Education and Social Care Chamber*),

komora pre kompenzáciu vojnových dôchodkov a ozbrojených síl (*The War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber*),

daňová komora (*The Tax Chamber*),

všeobecná regulačná komora (*The General Regulatory Chamber*),

komora pre prístahovalectvo a poskytovanie azylu (*The Immigration and Asylum Chamber*),

majetková komora (*The Property Chamber*).

Vyšší tribunál Spojeného kráľovstva

Vyšší tribunál Spojeného kráľovstva rozhoduje najmä (nie však výlučne) o odvolaniach, ktoré vyplývajú z rozhodnutí prvostupňového súdu Spojeného kráľovstva. Je najvyšším riadnym súdom a za určitých okolností má tiež právomoc zaoberať sa prípadmi súdneho preskúmania.

Vyšší tribunál Spojeného kráľovstva sa skladá z týchto komôr:

správna odvolacia komora (*Administrative Appeals Chamber*),

pozemková komora (*Lands Chamber*),

daňová komora a kancelárska komora (*Tax and Chancery Chamber*),

komora pre prístahovalectvo a poskytovanie azylu (*The Immigration and Asylum Chamber*),

Jednou z charakteristík tribunálov je ich odbornosť v predmete odvolaní. V rámci tejto štruktúry sú sudcovia odborníkmi na právo vo svojej jurisdikcii a zamestnanci súdu, ktorí nemajú právnické vzdelanie, získali buď odbornú kvalifikáciu, alebo kvalifikáciu na základe skúseností v danom odbore. Výbory pre jednotlivé typy odvolaní sa líšia v závislosti od predmetu odvolania.

Pracovný tribunál (*Employment Tribunal*) a odvolací pracovný tribunál (*Employment Appeal Tribunal*)

Pracovný tribunál (*Employment Tribunal*) a odvolací pracovný tribunál (*Employment Appeal Tribunal*) nie sú súčasťou zjednotenej štruktúry tribunálov, ale Súdna služba Jej Veličenstva ich podporuje. Ich úlohou je vykonávať administratívne úlohy potrebné na to, aby sa mohlo rozhodnúť v prípade žalôb podaných na pracovnom tribunále (*Employment Tribunal*) a vo veci následných odvolaní na odvolacom pracovnom tribunále (*Employment Appeal Tribunal*). Škótsko má samostatný odvolací pracovný tribunál.

Škótske tribunály

V Škótsku je niekoľko tribunálov. Na čele väčšiny tribunálov s právomocami je samostatný predseda alebo predsedajúci a každý disponuje rozdielnymi právomocami, pokiaľ ide o vykonávanie rozhodnutí. Rozsah právomoci tribunálov sa pohybuje od odvolaní voči pokutám za parkovanie po povinnú liečbu a obmedzenie voľnosti pohybu v prípade osôb trpiacich závažnou duševnou chorobou.

Odvolania voči rozhodnutiam škótskych tribunálov prerokávajú občianske sudy v Škótsku a môžu sa nimi zaoberať súd grófstva (*Sheriff Court*) a najvyšší občiansky súd (*Court of Session*).

Reforma škótskych tribunálov

Škótskym zákonom o tribunáloch z roku 2014 sa zaviedla zjednodušená dvojstupňová štruktúra škótskych tribunálov. Najvyšší škótsky sudca (*Lord President*) má vedúce postavenie v nových štruktúrach podobne ako v prípade už opísaného modelu na úrovni Spojeného kráľovstva. Najvyšší škótsky sudca (*Lord President*) delegoval niekoľko funkcií na Lady Smithovú, ktorá bola vymenovaná za predsedníčku škótskych tribunálov (*President of Scottish Tribunal*). Zodpovednosťou vyššieho tribunálu bude prerokúvanie väčšiny odvolaní voči prvostupňovým rozhodnutiam, čím ich prevezme z právomoci súdov. Spravovanie prvostupňového a vyššieho tribunálu bude vykonávané [Škótskou súdnou službou](#) (*Scottish Courts and Tribunals Service*). Tribunály sa prevedú na škótske tribunály postupne, pričom prvý prevod sa začal v decembri 2016.

Súdna prax

Konania na tribunáloch v Spojenom kráľovstve a Škótsku bývajú menej formálne než na ostatných súdoch. Členmi tribunálov môžu byť odborníci alebo znalci, ktorí nemajú právnické vzdelanie, ako napríklad lekári a laici, ale predseda má skoro vždy právnické vzdelanie.

Záležitosti v oblasti správneho práva (súdne preskúmanie) v Škótsku prerokúva **najvyšší občiansky súd** (*Court of Session*). Ďalšie informácie o škótskych tribunáloch nájdete na webovom sídle škótskych súdov a tribunálov.

Špecializované sudy

Ak určitá (občianskoprávna alebo trestnoprávna) vec v **Škótsku** vyvoláva ústavné otázky vyplývajúce z prenesenia právomoci v Spojenom kráľovstve (napríklad otázky v oblasti ľudských práv), môže ju rozhodnúť Najvyšší súd (*Supreme Court*) Spojeného kráľovstva.

Súd grófstva pre veci týkajúce sa ujmy na zdraví (*Sheriff Personal Injury Court*)

Tento súd bol zriadený 22. septembra 2015, aby pôsobil ako národné stredisko pre expertízu vo veciach týkajúcich sa ujmy na zdraví. Na tento súd možno podať návrh vo veciach týkajúcich sa ujmy na zdraví, ak suma, ktorá je predmetom žaloby, presahuje £5 000. Strany majú tiež možnosť podať žalobu za ujmu na zdraví akejkoľvek hodnoty na miestnom súde grófstva. Na prípady ujmy na zdraví, ku ktorej dôjde na pracovisku, sa vzťahuje osobitné ustanovenie: v prípadoch za viac ako £1 000 možno podať žalobu priamo na súde grófstva pre veci týkajúce sa ujmy na zdraví (*Sheriff Personal Injury Court*), zatiaľ čo prípady ujmy na zdraví, ku ktorej dôjde na pracovisku a ktorá je v hodnote menšej ako £1 000, sa môžu postúpiť súdu, ak sa miestny gróf domnieva, že sú dostatočne významné alebo zložité. Od 22. septembra 2015 sa najvyšší občiansky súd (*Court of Session*) nemôže zaoberať žalobami za ujmu na zdraví, ktorá nepresahuje hodnotu £100 000.

Medzi ostatné sudy patria:

[Súd pre heraldické záležitosti](#) (*Court of the Lord Lyon*) – zaoberá sa záležitosťami v oblasti heraldiky,

[Škótsky pozemkový súd](#) (*Scottish Land Court*) – rieši spory medzi vlastníkmi a nájomníkmi.

Súvisiace odkazy

[Súdna služba Jej Veličenstva](#)

[Súd pre heraldické záležitosti – Škótsko](#)

[Škótsky pozemkový súd](#)

Posledná aktualizácia: 28/05/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.